

Jaarstukken
2016

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Programmarekening	3
2.1.	<i>Programmaverantwoording</i>	4
2.1.1.	Programma 1 Burger en Bestuur	5
2.1.2.	Programma 2 Openbare orde en veiligheid	9
2.1.3.	Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	13
2.1.4.	Programma 4 Economische zaken	16
2.1.5.	Programma 5 Onderwijs	21
2.1.6.	Programma 6 Cultuur en recreatie	24
2.1.7.	Programma 7 Sociaal domein	27
2.1.8.	Programma 8 Volksgezondheid en Milieu	31
2.1.9.	Programma 9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	34
2.1.10.	Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	36
2.2.	<i>Paragrafen</i>	138
2.2.1.	Paragraaf Lokale heffingen	39
2.2.2.	Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing	42
2.2.3.	Paragraaf Kapitaalgoederen	45
2.2.4.	Paragraaf Financiering	49
2.2.5.	Paragraaf Bedrijfsvoering	51
2.2.6.	Paragraaf Verbonden partijen	55
2.2.7.	Paragraaf Grondbeleid	71
3.	Jaarrekening	75
3.1.	<i>Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening</i>	76
3.2.	<i>Balans per 31 december</i>	97
3.3.	<i>Toelichtingen</i>	99
3.3.1.	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	100
3.3.2.	Toelichting op de balans	104
3.3.3.	Toelichting onvoorzien	121
3.3.4.	Toelichting begrotingsrechtmatigheid	122
3.3.5.	Overzicht afgesloten kapitaalinvesteringen	125
3.3.6.	Overzicht incidentele baten en lasten	126
3.3.7.	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)	129
3.3.8.	Single information Single audit (SiSa)	131
4.	Overige gegevens	134
4.1.	Controleverklaring onafhankelijke accountant	135
4.2.	Vaststellingsbesluit	140

1. Inleiding

Terugkijkend op 2016 zien we dat we op veel fronten vernieuwing hebben ingezet. Dit verheugt ons des te meer omdat de vernieuwing op veel terreinen zichtbaar is. De trend is gezet! In dit voorwoord bij de jaarrekening 2016 gaan we daar graag op in.

Participatie

Onze inwoners zijn onze belangrijkste doelgroep. Participatie is ook het eerste onderwerp uit de raadsagenda. Samen met onze inwoners hebben we het afgelopen jaar hard gewerkt aan tal van onderwerpen. Het belang van dit soort trajecten is gelegen in het directe contact met onze inwoners:

- Bij de ontwikkeling van de voormalige terreinen van DEK in Medemblik en SEW in Nibbixwoud hebben we samen met inwoners nagedacht over de invulling. Zonder schetsen of uitwerking vooraf zijn we in gesprek gegaan met de bewoners.
- Met de bewoners van de volgende straten hebben we de herinrichting voorbereid: de Kerkweg en de Oosteinderweg in Wognum-Nibbixwoud en het Koningshof in Medemblik.
- Ook de topsportnota stelden we samen met sleutelspelers uit de sport op.

We zien de noodzaak om met een open houding de uitdagingen voor de toekomst met alle belanghebbenden aan te gaan.

Leefbaarheid

Een ander belangrijk onderwerp in het raadsprogramma is de Leefbaarheid in de kernen. Het programma Leefbaarheid zijn we gestart na besluitvorming in de raad. Samen met kernraden en inwoners uit de kernen Abbekerk, Hauwert en Twisk vullen we het begrip Leefbaarheid in voor hun eigen kern.

Samenwerking

In regionaal verband hebben we hard gewerkt aan het versterken van de rol van de gemeenteraden richting Gemeenschappelijke Regelingen. Meer inzicht ontstaat op de prestaties van het verlengd lokaal bestuur door:

- het uniformeren van de rapportages;
- presentaties van de belangrijkste stukken aan de gezamenlijke raden.

Thema's als Wonen, Onderwijs en Veiligheid vragen een gezamenlijke, regionale aanpak. Actuele informatie over deze vindt u terug op de onlangs gepresenteerde website van de regio Westfriesland.

Naast de samenwerking met de regio werken we samen met de gemeenten Koggenland en Opmeer op een aantal terreinen.

Om onze dienstverlening op een goed niveau te kunnen doen werken we niet alleen samen met mede-overheden. Verenigingen, instellingen en bedrijven binnen en buiten onze gemeente leveren daarin ook een belangrijk aandeel.

De noodzaak voor deze verschillende vormen van samenwerking is duidelijk. In een snel veranderende omgeving is het zaak steeds die partners te kiezen die iets toevoegen aan de dienstverlening aan onze inwoners.

Economie

De landelijke trend dat de economie zich herstelt zien we ook in onze gemeente. Dit vertaalt zich in een toename van de werkgelegenheid, toenemende investeringen en grondverkoop. Met de ondernemers werken we constructief aan de uitvoering van het gemeentelijke economisch beleid. Met elkaar plukken we de vruchten daarvan.

Tenslotte

We constateren dat we samen met u, onze inwoners en partners veel gerealiseerd hebben. Niet alleen vanuit voorgenomen plannen, maar ook vanuit de behoefte uit de samenleving en de initiatieven vanuit de raad.

Wij spreken daarvoor onze dank uit!

Het college van burgemeester en wethouders

2. Programmarekening

2.1. Programmaverantwoording

2.1.1. Programma 1 Burger en Bestuur

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Bestuursorganen
- Voorlichting/PR
- Bestuursondersteuning
- Burgerzaken
- Bestuurlijke samenwerking
- Griffie/Rekenkamer
- Elektronische gemeente
- Servicepunten

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Inwoners betrekken bij het ontwikkelen van beleid (participatie).	We ontwikkelen zoveel mogelijk beleid samen met inwoners. Acties: - wij denken en werken meer van 'Buiten naar Binnen'. Dat betekent dat wat de inwoner wil de basis is voor beleid. Dit krijgt vooral vorm via de brede aanpak Leefbaarheid-Kernvisies. Dit is uitgewerkt in programma 6;	- De raad heeft het Programmaplan Leefbaarheid vastgesteld. - We zijn samen met de kernraden gestart met het maken van kernvisies. - De dorpsraad hebben we geholpen met het organiseren van een bijeenkomst met bewoners in Abbekerk.
	Andere onderwerpen, waarbij wij onze inwoners betrekken zijn: - topsportbeleid; - herontwikkeling SEW-terrein in Nibbixwoud; - DEK-terrein Medemblik; - Vooroever visie; - reconstructies van wegen; - centrumvisie Medemblik; - lokaal economische agenda.	- Voor de ontwikkeling van woningbouwlocaties van de terreinen DEK en SEW hebben inwoners meegedacht. De inbreng hebben we meegenomen in de voorstellen. - De topsportnota 'Klaar voor de start', hebben we samen met sleutelfiguren uit de sport opgesteld. Begin 2017 hebben we deze aangeboden aan de raad. - Bij de reconstructie van de volgende wegen hebben we omwonenden om hun inbreng gevraagd: - De Kerkweg in Wognum. - Oosteinderweg tussen Wognum Nibbixwoud. - Koningshof in de kern Medemblik. - Samen met ondernemers voeren wij het lokaal economische programma uit. - We hebben via het Activiteiten Kernen Budget en het crowdfundingplatform 'HetLuktOns.nl' initiatieven ondersteund, die in de samenleving zelf zijn ontstaan. Voorbeelden hiervan zijn: - Natuurspeeltuin Wognum.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		- Maaltijdbezorgdienst in Benningbroek - Sijbekarspel. - Schaatspleinen in Wervershoof en Medemblik. - Ot en Sien Festival in Twisk. - Project 'Kom in de kas'. - Tovertafel Wervershoof.
	<i>Aandacht voor en verbeteren van communicatie vanuit de ambtelijke organisatie en vanuit het college is een continu proces en bevat onder andere:</i> - campagne om medewerkers klantbewuster te maken, zodat ze de verwachtingen/afspraken kunnen waarmaken;	- De training 'helder adviseren' is gevolgd door 80 medewerkers. - Als proef is de training 'burgerparticipatie' gegeven. - De begroting 2017 is via een aparte website beschikbaar gesteld. Onze inwoners krijgen hierdoor makkelijker inzicht in het gemeentelijke beleid en financiën. - Zie ook hierna.
Inwoners vinden dat de gemeente ze serieus neemt.	- opfrissen van de normen van onze dienstverlening (bijv. ontvangstbevestiging sturen, afspraken nakomen);	- Onze medewerkers hebben meerdere trainingen 'communiceren via social media' gevolgd. We gebruiken dit communicatiemiddel steeds vaker bij het contact met onze inwoners. - We hebben een rapportage dienstverlening ontwikkeld. Deze rapportage geeft inzicht in de geleverde dienstverlening en de waardering hiervan door de inwoners. Wij gebruiken de rapportage als middel om te sturen op resultaten en het verbeteren van onze dienstverlening.
	- opfrissen schrijven op B1-niveau (eenvoudig Nederlands). <i>NB: Voor de raad geldt dat zij een eigen traject doorlopen. Dat is in 2015 gestart.</i>	- Onze medewerkers hebben de training 'Schrijven op B1-niveau' gevolgd.
Grip op bestuurlijke samenwerkingsverbanden.	De ambtelijke en bestuurlijke rollen zijn duidelijk. Iedere betrokkene kent zijn of haar verantwoordelijkheid. Acties: - we geven nadere uitwerking aan de in 2014 opgeleverde notitie Verbonden partijen;	- De vervolgotitie hebben we voorbereid. - We zijn gestart met het in kaart brengen van het samenwerkingslandschap. - Aan DeSom hebben we een workshop gegeven over taken, rollen en bevoegdheden in gemeenschappelijke regelingen. - Samen met de regio Alkmaar hebben we een kwartetspel gemaakt. Door het spelen van dit spel krijg je inzicht in de verschillende rollen. Dit kwartetspel willen we uitrollen in heel Noord-Holland Noord.
	- we geven uitvoering aan het Pact van	- De regionale website

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	Westfriesland ¹ ;	www.regiowestfriesland.nl ontwikkelden we. Deze geeft inzicht in de regionale speerpunten zoals wonen, werken welzijn, onderwijs, veiligheid en toerisme. - We startten met het in beeld brengen van het informatielandschap in Westfriesland. Dit moet leiden tot een harmonisatie binnen onze regio. - Met de andere zes Westfrieze gemeenten startten we met het opstellen van een nieuwe woonvisie voor Westfriesland.
	- we willen de positie van de raad versterken door het verbeteren van de informatievoorziening van de gemeenschappelijke regelingen. Wij nemen deel aan een project op het niveau van Noord-Holland Noord.	We hebben een aantal voorstellen voorbereid. Deze willen we in 2017 laten vaststellen door alle raden in Noord-Holland Noord. Het gaat onder andere om: - Het proces en de inhoud van de Kaderbrief van gemeenschappelijke regelingen. - Een format voor een bestuursrapportage van gemeenschappelijke regelingen. - De evaluatie van de regionale financiële uitgangspunten uit 2012. In 2017 gaan we door met het maken van voorstellen.

Voor dit programma zijn geen prestatie-indicatoren opgenomen.

¹ In het Pact van Westfriesland werken de zeven Westfrieze gemeenten samen op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, onderwijs, vrije tijd. De gemeenten willen dat Westfriesland in 2019 tot de top tien van de meest aantrekkelijkste regio's van Nederland behoort.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	869	804	65	735
Lasten	7.473	6.864	-609	6.206
Saldo voor bestemming reserves	-6.604	-6.060	-544	-5.471
Reserves				
Algemene reserve	-19	-65	-46	-
Basisk. Grootchalige Topografie (BGT)	-5	-5	-	-
Mutaties reserves	-24	-70	-46	-
Saldo na bestemming reserves	-6.628	-6.130	-590	-5.471

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.1.2. Programma 2 Openbare orde en veiligheid

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Brandweer en rampenbestrijding
- Openbare orde en veiligheid

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>We zijn een veilige gemeente.</i>	We werken aan de 6 veiligheidsthema's - huiselijk geweld; - overlast; - woninginbraken; - risicoburgers; - hennepsteelt; - arbeidsuitbuiting.	- Huiselijk Geweld; we realiseerden het meldpunt. - Overlast; alle meldingen pakten we op. - Woninginbraken; zie onder. - Risicoburgers; op het niveau van Noord-Holland stelden we een business case op voor opvang van verwarde personen. - We werkten mee aan het hennepconvenant. - Arbeidsuitbuiting; zie hieronder. - Samenwerken: we werkten met de wijkagenten en hadden de mogelijkheid om specialisten van de politie in te zetten.
	- Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor de eigen leefomgeving. Wij ondersteunen hierbij met advisering of het inzetten van buurtbemiddeling bij bijvoorbeeld burenruzie;	- De buurtbemiddeling is twee keer ingezet. - We constateerden meer meldingen, maar niet iedereen wil gebruik maken van buurtbemiddeling. - We stimuleerden inwoners om zelfredzaam te zijn.
	- Het werkveld zorg en het werkveld veiligheid verbeteren gezamenlijk de aanpak van verwarde personen en huiselijk geweld;	De gezamenlijke aanpak leidde tot verbeteringen. Zo steeg het aantal casusoverleggen.
	- We organiseren buurtbijeenkomsten om de veiligheidsbeleving van inwoners te verbeteren. Dit doen we samen met politie, openbaar ministerie, andere gemeenten, hulpverleningsinstanties en woningcorporaties;	We organiseerden zeven bijeenkomsten 'Herken de verdachte situatie' samen met de politie.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	We werken samen met de Westfriesse gemeenten om de regio veiliger te maken op het gebied van woninginbraken en arbeidsuitbuiting;	- Onze inwoners faciliteerden we bij de buurtapp. - We organiseerden bewonersavonden voor het voorkomen van woninginbraken. - De BOA's hebben meegewerkt met de inbraakpreventie van de politie. - We voerden 34 integrale controles uit op arbeidsuitbuiting. Dit doen we vooral op plaatsen waar arbeidsmigranten verblijven.
	- We treden op tegen georganiseerde criminaliteit (arbeidsuitbuiting, illegale huisvesting arbeidsmigranten en hennepcultuur);	- Ondermijning pakken we met de Westfriesse gemeenten en de politie op. - De aanpak op dit thema kreeg prioriteit binnen de Westfriesse driehoek.
	- We zetten BOA's in bij klachten;	- We zetten BOA's en toezichthouders in bij klachten.
	- We handhaven de Drank- en Horecawet met steekproeven en tijdens evenementen.	Regelmatig voerden we controles uit. Speerpunt daarbij waren gelegenheden en evenementen waar veel jongeren kwamen.
<i>We hebben een goede aanpak van de fysieke veiligheid zoals brandweezorg, crisisaanpak (=veiligheidsregio).</i>	Wij sturen in de veiligheidsregio op (de afspraak): - dat zij voorlichting geven over brandpreventie op scholen, verzorgingshuizen en aan de inwoners; - dat zij de vrijwillige brandweer verder professionaliseren; - dat het aantal uitrukken binnen de aanrijtijdsnorm stijgt. De aanrijtijdsnorm is het aantal minuten waarbinnen brandweer ter plekke moet zijn; - de inzet expertteams tijdens een crisis.	- Brandveilig leven is een speerpunt in Noord-Holland Noord. De Veiligheidsregio organiseerde hiervoor in onze gemeente: - 6 voorlichting op scholen. - 4 voorlichting en advies interne BHV in verzorgingstehuizen. - 2 voorlichting na brand. - De basis van onze blusgroepen is op orde. De Veiligheidsregio realiseerde een kwaliteitsverbetering bij het oefenen en opleiden, door het aanwijzen van een

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		oefencoach. - De Veiligheidsregio verbeterde de oefeningen door betere voorbereidingen en feedback. - De Veiligheidsregio startte met het landelijke kader uitruk op maat. We denken dat dit tot verbetering leidt op het aantal uitrukken binnen de aanrijtijdenorm. - Het expertteam bevolkingzorg functioneerde succesvol tijdens grote incidenten in onze gemeente.

Prestatie-indicator	2016	Wat hebben we bereikt?
Een daling van het aantal woninginbraken in Medemblik in 2018 van 26,5% ten opzichte van 2013 (in 2013: 222 woninginbraken). In 2014 was het aantal inbraken 213.	185	98
In 2018 zijn er 10% minder uitrukken voor brand dan in 2014 (77). We investeren in preventie.	73	84
Het verhogen van het percentage aanrijtijden binnen de norm. In 2018 is dit percentage gestegen van 60,7 % in 2014 naar 66% binnen de norm in 2018.	63%	42%

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	62	43	19	43
Lasten	4.299	4.283	-16	4.299
Saldo voor bestemming reserves	-4.237	-4.240	3	-4.256
Reserves	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo na bestemming reserves	-4.237	-4.240	3	-4.256

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

2.1.3. Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Wegen, straten en pleinen
- Verkeersmaatregelen
- Parkeren
- Havens
- Waterkeringen

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>Iedereen is betrokken bij en tevreden met de openbare ruimte .</i>	We stemmen ons werk af op de behoefte van de wijk. - Bij groot onderhoud of bij reconstructies in de wijk betrekken wij de inwoners;	- Bij de reconstructie van de volgende wegen hebben we omwonenden om hun inbreng gevraagd: - De Kerkweg in Wognum. - Oosteinderweg tussen Wognum - Nibbixwoud. - Koningshof in de kern Medemblik. - We hebben de werkwijze IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) ontwikkeld. Dit betekent meer interne en externe afstemming met betrokken partijen. - Als proef zijn we gestart met Serious Gaming voor het onderhoudsproject Ganker in Nibbixwoud. Dit is een participatief spel met alle belanghebbenden.
	- We voeren regulier onderhoud uit en zorgen dat het onderhoud op orde is;	We verwijzen u naar de paragraaf kapitaalgoederen.
	- Bij het onderhoud gebruiken we duurzame materialen die minder onderhoud vragen.	- In programma 8 hebben we aangegeven wat we hiervoor doen bij de openbare verlichting en het openbaar groen. - We hergebruiken bij het onderhoud van wegen vrijkomende materialen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>Veiliger verkeer.</i>	- We geven uitvoering aan het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP). Hierin staat onder andere dat we verkeerseducatie geven op scholen en schoolzones inrichten;	- In de kern Medemblik hebben we een schoolzone aangelegd. - Alle basisscholen in de gemeente hebben we verkeerseducatiepakketten aangeboden. Het gaat om: - Dodehoekles. - Verkeersexamen. - ANWB streetwise.
	- We richten onze wegen Duurzaam Veilig in en houden daarbij rekening met de kwetsbare groepen als senioren en jeugd.	Bij nieuwe aanleg en onderhoudswerkzaamheden treffen we waar nodig maatregelen voor alle doelgroepen.
<i>Het wordt gemakkelijker om van de ene naar de andere plaats te komen.</i>	- We ondersteunen regionale projecten voor het verbeteren van het woon-werk verkeer, zoals: - opwaardering Westfrisaweg; - doortrekking Markerwaardweg; - corridorstudie Hoorn-Amsterdam.	- We zijn deelnemer van de diverse project- en werkgroepen onder leiding van de provincie. - De opwaardering van de Westfrisaweg heeft deels stilgelegen. Dagelijks onderhoud vindt wel plaats. Hieronder vallen ook maatregelen voor het vergroten van verkeersveiligheid.
	- We voeren de Parkeernota uit;	- Bij alle ver- en nieuwbouwprojecten bepalen we het benodigd aantal parkeerplaatsen. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het aanleggen van deze parkeerplaatsen.
	- We voeren overleg met de provincie en Connexxion over instandhouding, verbetering van het openbaar vervoer	We hebben vier keer overlegd.

Prestatie-indicator	2016	Wat hebben we bereikt?
Lichtmasten vervangen	150	161
Aantal meldingen en klachten over onderhoud terugdringen	4.275	4.787
Schoolzones inrichten	2	1
Aantal storingen Liander verlagen	38	65

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	451	404	47	334
Lasten	6.587	8.787	2.200	7.771
Saldo voor bestemming reserves	-6.136	-8.383	2.247	-7.437
Reserves				
Algemene reserve	-	-220	-220	-338
Bovenwijkse voorzieningen	-37	-45	-8	-
Gemeentelijke havens	-6.161	-6.161	-	-1.498
Bruggen en duikers	-16	-16	-	-
Wegenbeheer/GVVP	-281	-281	-	-
Baggeren	-83	-83	-	-
Reserve kapitaalgoederen	6.137	4.111	-2.027	-
Mutaties reserves	-441	-2.695	-2.255	-1.836
Saldo na bestemming reserves	-6.577	-11.078	-8	-9.273

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.1.4. Programma 4 Economische zaken

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Handel en ambacht
- Nutsbedrijven
- Agrarische zaken
- Destructie dieren

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>Behoud en verbeteren van werkgelegenheid en bedrijvigheid</i>	We stimuleren de lokale en regionale economie: - we stellen lokaal economisch beleid op. Hierin nemen wij het toeristisch beleid mee. Dit doen wij samen met de ondernemers. Daarna voeren we het beleid uit met een economische agenda;	- De raad stelde het lokaal economisch beleid vast. - Samen met ondernemers voerden wij het actieprogramma uit. Hierin staan projecten en activiteiten die de werkgelegenheid en bedrijvigheid behouden en verbeteren.
	- samen met de ondernemers richten wij een ondernemersfonds op. Het fonds is bedoeld voor de uitvoering van projecten van ondernemers met een gemeenschappelijk economisch belang. Het is een onderdeel van de economische agenda;	We richtten dit fonds op. Met dit fonds realiseerden ondernemers projecten. Het promotieplan voor de maandagmarkt is hiervan een voorbeeld.
	- we verbeteren onze werklocaties voor ondernemers. Dit doen we onder andere door het stimuleren van parkmanagement. Daarnaast faciliteren wij de aanleg van snel internet (glasvezel) en een beeldkwaliteitsfonds. Dit fonds is bedoeld voor de verbetering van bedrijfspanden;	- We droegen financieel bij aan het parkmanagement op het WFO terrein. - De aanleg van glasvezel op Het Grootslag en Overspoor ondersteunden we. - Ook ondersteunden we de aanvragen van ondernemers voor het beeldkwaliteitsfonds op de herstructureringslocaties WFO-Oost en Overspoor.
	- samen met de andere Westfriese gemeenten voeren we de regionale economische agenda uit. In deze agenda staan projecten die de regionale economie verbeteren.	We voerden de regionale economische agenda uit. De samenwerking tussen nautische en composiet bedrijven in duurzame vernieuwingen is een voorbeeld hiervan. Composieten zijn hoogwaardige kunststoffen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	We hebben een actief ondernemersloket: - we zorgen ervoor dat het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) in haar jaarplan de Westfriese regio en ons ondersteunt bij de verbetering van het vestigingsklimaat, lobby, relatiebeheer en bij het aantrekken van bedrijven;	Het ontwikkelingsbedrijf organiseerde het Westfriese ondernemersloket. Dit loket ondersteunde: - Bij vestiging en uitbreiding van bedrijven. - In de aanvraag van subsidies voor herstructurering. - De samenwerking tussen bedrijven. - De samenwerking tussen bedrijven en onderwijs.
	- we richten ons op het actief relatiebeheer en het aantrekken van bedrijven;	- Met het bedrijfsleven voerden we structureel overleg. - We stimuleerden de opzet van nieuwe samenwerkingsverbanden zoals de centrumgroep Medemblik en het toeristisch platform. - We legden bedrijfsbezoeken af. - Zie ook hierna.
	- we optimaliseren de dienstverlening naar bedrijven continu door accountmanagement, digitale dienstverlening, ondernemersspreekuur en een nieuwsbrief;	Meer dan 15 ondernemers maakten gebruik van het ondernemersspreekuur. Daarnaast hielpen we bedrijven met vragen over vestiging of uitbreiding die direct een vergunning-aanvraag deden of op een andere manier contact onderhouden met de gemeente.
	- we breiden onze economische databank verder uit met een toeristisch bestand.	We leverden de economische monitor op. Hierin namen we toeristische cijfers op.
	We bevorderen duurzame vernieuwing door versterking van clusters van ondernemers. Het gaat daarbij om het ontwikkelen van nieuwe relaties tussen bedrijven en het versterken van deze relaties: - we verbreden ons lokale nautische cluster regionaal om zo meer economische slagkracht te hebben;	Voor meer economische slagkracht richtten we een regionaal nautisch platform op. Hierin werken lokale en regionale bedrijven samen.
	- we ondersteunen het meerjarenprogramma van de agrarische ondernemers, die samenwerken in de Greenport Noord-Holland Noord. Seed Valley maakt hiervan onderdeel uit;	We ondersteunden onder andere de agrarische visie en de visievorming voor het landelijke gebied. De mogelijkheid om te komen tot schaalvergroting in samenhang met de sloop van vrijkomende bebouwing is hiervan een voorbeeld.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- we ondersteunen Seed Valley in de behoefte aan geschoold personeel. Dit project 'Seed Valley talent' verzorgt ook gegevens voor het bredere regionale scholingsprogramma;	Met dit project maakten we scholieren en studenten enthousiast voor agrarische opleidingen en het werken bij zaadveredelingsbedrijven.
	- we ondersteunen de samenwerking tussen toeristische ondernemers voor de toeristische positionering;	- We richtten het toeristische platform op. - Van het marketingplan stelden we de evaluatie op. Dit leidde tot aanbevelingen voor het vervolg.
	- we lobbyen voor externe financiering om de clustervorming te versnellen.	We verwijzen u naar de tekst over het Westfriesse ondernemersloket.
<i>Toename van de bestedingen in de gemeente Medemblik</i>	We verbeteren de toeristische positionering van de gemeente: - we doen mee met de Destinatie Marketing Organisatie (DMO) van Holland boven Amsterdam. Dat is de nieuwe marketingorganisatie voor Noord-Holland Noord;	We richtten de DMO 'Holland boven Amsterdam (HBA)' op. De HBA promootte de regio en de gemeente op diverse toeristische beurzen.
	- we werken als regio Westfriesland samen om ons gebied te promoten. Dit is onderdeel van de DMO;	Een regionaal toeristische coördinator stelden we aan. De coördinator werkte aan de regionale samenwerking tussen toeristische bedrijven en de marketing van de regio.
	- we brengen Medemblik onder de aandacht met een toeristisch marketingplan en een uitvoeringsprogramma;	- Het toeristisch marketing plan voerden we grotendeels uit. - We stelden daarvoor een lokaal toeristische aanjager aan.
	- we blijven aandacht geven aan de unieke waterrecreatiemogelijkheden van Medemblik.	- We verbeterden de faciliteiten op de Vooroevers van Medemblik.
	Daarbij continueren we de thema's: - zeilen op het beste zeilwater (o.a. het binnenhalen van wedstrijden en recreatieve evenementen);	Diverse waterrecreatieve evenementen ondersteunden we, zoals: - De Waterweken. - Medemblik Nautiek. - De 24 uur race. - De Delta Lloyd regatta. - De ronde om Noord Holland.
	- meer besteden aan wal (o.a. de marketingcampagne en verbeteren riviercruisefaciliteiten);	- We stimuleerden de riviercruises. In 2016 waren dit 90 boten met gemiddeld 222 personen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		per boot. - De voorzieningen daarvoor legden we aan.
	- lekker varen in en om Medemblik (o.a. verbeteren achterlandverbindingen, vaarwegen en opstapmogelijkheden).	- We realiseerden een trailerhelling voor boten bij de Voorhamer in Medemblik. - Knelpunten in het wandelroute netwerk losten we op. De verbetering van het pad bij de Vooroever en de doortrekking van het Zuiderzeepad door onze gemeente zijn hiervan voorbeelden.
	We behouden de gemeentelijke detailhandelsstructuur: - we stemmen regionaal af, op basis van een regionale detailhandelsvisie. Deze visie stellen we in 2016 vast. Het lokale detailhandelsbeleid past binnen deze regionale kaders;	- De raad stelde de regionale detailhandelsvisie vast. - We stelden de centrumvisie Medemblik op. De visie werkten we uit in een uitvoeringsprogramma. Dit programma maakte onderdeel uit van het lokaal detailhandelsbeleid.

Prestatie-indicator	2016	Wat hebben we bereikt?
Lokaal economisch beleid	uitvoerings-agenda	Door raad vastgesteld
Versterking werklocaties	faciliteren aanleg snel internet	Grootslag, Overspoor vraagbundeling afgerond
Economische databank inclusie toerisme	toeristisch bestand	Gereed
Gebruik ondernemerssprekkuur	15 maal	15 maal
Regionale economische agenda	uitvoering	Uitvoering loopt
Clustervorming	- <i>Regionaal nautisch cluster</i> - <i>Seedvaley talent</i> - <i>toeristisch cluster</i>	Opgezet
Gemeentelijk toeristisch marketingplan	uitvoerings-programma	Uitvoeringsprogramma gereed
Rivierencruises	45 afmeren	90 afmeren

Prestatie-indicator	2016		Wat hebben we bereikt?
Centrumvisie Medemblik	kaderstellend	Vastgesteld	

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	267	304	-37	287
Lasten	1.133	1.168	35	943
Saldo voor bestemming reserves	-866	-864	-2	-656
Reserves				
Algemene reserve	-68	-64	4	10
Masterplan Watersportgemeente	-45	-45	-	-
Reserve stim.loc.enom.	63	50	-13	-
Mutaties reserves	-50	-59	-9	10
Saldo na bestemming reserves	-916	-923	-11	-646

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.1.5. Programma 5 Onderwijs

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Openbaar basisonderwijs
- Bijzonder basisonderwijs
- Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs
- Gemeenschappelijke baten & lasten onderwijs
- Volwasseneducatie

Wat is bereikt?

Wat wil we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>Goede huisvesting van het onderwijs voor basisschoolleerlingen en leerlingen voor voortgezet onderwijs.</i>	Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) Medemblik aan de raad aanbieden. Het plan wordt met de schoolbesturen opgesteld en gaat onder meer in op: - achteruitgang leerlingenaantal, leegstand en onderhoud van schoolgebouwen;	Samen met de schoolbesturen hebben we de uitgangspunten en scenario's van het IHP opgesteld. Het IHP geeft een toekomstbeeld welke investeringen nodig zijn in de schoolgebouwen. Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met leerlingenprognoses, duurzaamheid en onderwijs in de kleine kernen. Ook zijn door de schoolbesturen de mogelijkheden van doordecentralisatie en duurzaamheid verkend. Het IHP wordt aan de raad aangeboden.
	- de financiële gevolgen van de zorgplicht van de gemeente (vervangende nieuwbouw) en doordecentralisatie;	Zie hiervoor.
	- onderwijs in kleine kernen en samenwerking.	Zie hiervoor.
	Wij blijven bij de regionale schoolbesturen ('de beslissers') het belang van een volledige HAVO-top (4 ^e en 5 ^e jaar) bij De Dijk in Medemblik benadrukken.	In gesprekken met het betrokken schoolbestuur is het belang van een HAVO-top in de kern Medemblik opnieuw benadrukt. Onder andere door krimp van het aantal leerlingen is er nu geen ruimte voor deze voorziening. We blijven het belang van de HAVO-top benadrukken.
<i>Zorg dragen voor een goede koppeling tussen onderwijs en zorg. Iedere leerling in Medemblik volgt onderwijs naar vermogen en ontvangt het juiste integrale (zorg) aanbod</i>	Wij leggen de verbinding tussen de school en de wijkteams. Op iedere school is een schoolmaatschappelijk werker aanwezig. De schoolmaatschappelijkwerker is de 'verbinder' tussen het onderwijs en het wijkteam.	Er is een analyse gemaakt van de samenwerking tussen de scholen, wijkteams en het schoolmaatschappelijk werk. De aandachtspunten worden verwerkt.

Wat wil we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>(passend onderwijs)</i>		
<i>De kwaliteit van de voorschoolse voorziening versterken door het harmoniseren van het beleid van peuterspeelzalen en kinderopvang. Het beleid richt zich erop om een voorziening in de nabijheid van het kind aan te bieden.</i>	Voor het subsidiëren van voorschoolse voorzieningen worden nieuwe regels opgesteld. Het nieuwe beleid borgt de kwaliteit verbetering en dat in iedere kern peuters gebruik kunnen maken van een voorschools aanbod. Zie ook hoofdstuk 5.5.	- De nieuwe regels zijn vastgesteld. - Door de nieuwe regels kunnen peuters gebruik maken van goede voorzieningen in de eigen kern.
<i>Goede educatieve ondersteuning van kinderen met een achterstand in de Nederlandse taal.</i>	Kinderen met een taalachterstand krijgen extra begeleiding op een voorschoolse voorziening (peuterspeelzaal of kinderdagverblijf) of op de basisschool.	Peuters met taalachterstand krijgen een educatief programma voor vier dagdelen op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven.

Prestatie-indicator	2016	Wat hebben we bereikt?
Aantal leeringen (pimair onderwijs)	3.849	3.758
Aantal kinderen met taalachterstand	58	100

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	1.252	1.034	218	494
Lasten	4.656	4.725	69	4.534
Saldo voor bestemming reserves	-3.404	-3.691	287	-4.040
Reserves				
Algemene reserve	-	-	-	-196
De Bloesem	-365	-411	-45	-297
Reserve groot onderhoud onderwijs	-196	-196	-	-
Mutaties reserves	-561	-607	-45	-493
Saldo na bestemming reserves	-3.965	-4.298	242	-4.533

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.1.6. Programma 6 Cultuur en recreatie

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Openbare bibliotheek
- Vormings- en ontwikkelingswerk
- Sport
- Groene sportvelden/terreinen
- Kunst
- Oudheidkunde/musea
- Openbaar groen
- Openluchtrecreatie
- Speeltuinen
- Overige recreatie voorziening

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Realiseren van een brede culturaanpak waar de volgende functies onderdeel van zijn: - Bibliotheek - Muziekonderwijs - Cultuur - Musea zodat onze inwoners toegang hebben tot deze culturele voorzieningen.	- De Westfriese gemeenten schrijven een visie op toekomstbestendig bibliotheekwerk. Belangrijk daarbij is: de bibliotheek dichtbij de jeugd;	- Met de regio is een visie opgesteld voor het bibliotheekwerk. Prioriteit ligt bij jeugd en speciale doelgroepen zoals laaggeletterden. De uitwerking hangt af van de stappen die gezet worden.
	- Stimuleren van samenwerking tussen musea onder andere door een op elkaar afgestemd programma	- Voor de musea in de kern Medemblik is een quickscan opgesteld. Het gaat om Kasteel Radboud, het Bakkerijmuseum en het Stoommachinemuseum.
	- Meewerken aan het behoud van Kasteel Radboud in het belang van het cultuurhistorisch erfgoed van de gemeente.	Zie hiervoor.
	- Een nieuw model voor lokaal muziekonderwijs wordt vastgesteld. De focus ligt op cultureel ondernemerschap: organisaties zijn verantwoordelijk voor eigen inkomsten en minder afhankelijk van gemeentelijke subsidies;	- Een werkgroep met daarin de muziekscholen en de Blauwe Schuit begeleiden we. De werkgroep stelde een visiedocument op en begon met de uitwerking ervan.
Sport bereikbaar houden voor al onze inwoners.	- Samen met topsporters en -organisaties stellen wij de Topsportnota op;	- De topsportnota 'Klaar voor de start', stelden we op samen met sleutelfiguren uit de sport. Deze boden we de raad aan.
	- In de kern Nibbixwoud wordt de DAN opgeleverd. Het dorp heeft een eigen accommodatie voor sport, ontmoeting en cultuur;	- 'De Dres' is geopend samen met de verschillende gebruikers.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	- De nieuwe opzet voor beheer en onderhoud van voetbalvelden wordt ingevoerd. De opzet is in samenspraak met de verenigingen opgesteld.	- In 2016 is de nieuwe opzet voorbereid, onder andere in overleg met de verenigingen.
<i>Inwoners hebben een goede voorziening voor onder andere ontmoeting, sport en cultuur.</i>	Voor accommodatiebeleid op de korte termijn (3 jaar) komen we met een voorstel over harmonisatie en financiën. Zie ook hoofdstuk 5.5.	- De raad stelde het korte termijn accommodatiebeleid vast. Hiermee is een grote stap gezet in de harmonisatie van dit beleid. Het wegstrepen van restant geldleningen bij de dorpshuizen maakte onderdeel uit van dit beleid.
<i>Leefbare kernen met een adequaat voorzieningen-niveau.</i>	We stellen een visie en ambitie over leefbaarheid op voor de hele gemeente. Dit doen we samen met inwoners en kernraden. Na 2016 worden, ook via een open planprocedure, de visies per kern (leefbaarheidplannen) opgesteld. Zie ook hoofdstuk 5.5.	- De raad stelde het Programmaplan Leefbaarheid vast. - Samen met de kernraden van Hauwert, Twisk en Abbekerk is gestart met het maken van kernvisies.

Prestatie-indicator	2015	Wat hebben we bereikt?
Aantal schoolbibliotheken in samenwerking met de bibliotheek	5	10
Aantal jeugdleden bibliotheken	3.700	6.024
Aantal scholen dat deelneemt aan cultuurprogramma De Blauwe Schuit	10	13
Aantal jeugdleden muziekscholen	375	355
Aantal combinatiefunctionarissen	6	6

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	783	846	-63	808
Lasten	11.129	11.320	191	9.672
Saldo voor bestemming reserves	-10.346	-10.474	128	-8.864
Reserves				
Algemene Reserve	-2.074	-2.109	-35	-
De Muiser	-23	-23	-	-23
Bovenwijkse voorzieningen	-179	-178	1	-
Sportvoorziening Wognum	-50	-50	-	-50
Centrumplan Nibbixwoud	-1.151	-1.456	-305	9
Sportcomplex Asonia/AVV	-160	-160	-	-164
Muziekonderwijs	-50	-50	-	-50
Mutaties reserves	-3.687	-4.026	-340	-279
Saldo na bestemming reserves	-14.033	-14.500	-212	-9.143

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.1.7. Programma 7 Sociaal domein

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen

- Bijstandverlening
- Werkgelegenheid
- Participatie
- Gemeentelijk minimabeleid
- Kinderopvang
- Vreemdelingen
- Maatwerk WMO immaterieel/immaterieel
- Opvang en beschermd wonen WMO
- Algemene voorzieningen oud
- Eerstelijnsloket algemeen
- Wmo en jeugd nieuw
- PGB Wmo oud
- Individuele voorzieningen natura jeugd
- Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben en dit niet zelf kunnen organiseren, bieden wij ondersteuning.</i>	- Wij stemmen de inkoop van de Jeugdhulp en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) af op de zorgbehoefte van onze inwoners;	- Bij de inkoop van de Wmo en een gedeelte van Jeugdzorg is de behoefte van onze inwoners centraal gesteld. Ook de adviesraad Sociaal domein is hierbij betrokken. - In 2016 startte de inkoopstrategie van de inkoop 2018 en 2019.
	- Opstellen en uitvoeren van sociale wijkagenda's om de wijkteams gericht in te zetten;	- Binnen de wijkteams waren experimenten met verschillende methodes om initiatieven van inwoners te ondersteunen.
	- Wij evalueren de werkwijze en resultaten van de wijkteams en het Team Sociaal Domein. Dit doen wij, zodat we de teams kunnen doorontwikkelen en de werkwijze waar nodig nog beter laten aansluiten op de hulpvragen van onze inwoners;	- Eind 2016 kreeg de raad het beleidsplan Sociaal Domein 2017-2018. De evaluatie van de werkwijze en resultaten van de wijkteams en het Team Sociaal Domein maakte hier onderdeel van uit. -
	- Wij zorgen ervoor dat het aanbod van de vrij toegankelijke voorzieningen zoveel mogelijk aansluit bij de	Medewerking is verleend aan de totstandkoming van vrij toegankelijke voorzieningen,

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	behoefte van de inwoners;	zoals: - Theaterstuk tegen eenzaamheid bij jongeren. - Voorlichting tegen pesten. - G-soos. - Kerstdiner in diverse kernen door Jumbo.
	- Wij streven naar aanwezigheid van zorgvormen in onze gemeente die aansluiten op de ondersteuningsbehoeften van onze inwoners. Dit vraagt om ontwikkeling van beleid voor het stroomlijnen van een wildgroei aan gelijksoortige zorgvormen en het stimuleren van de realisatie van achterblijvende zorgvormen waar juist een groeiende behoefte aan is (bijvoorbeeld laagdrempelig dagbestedingaanbod voor dementeerde ouderen);	De raad stelde de beleidsnota Wonen en Zorg vast. Hierin liggen belangrijke kaders vast. Bijvoorbeeld dat uitbreiding van zorglocaties altijd op basis van de behoeftes van onze inwoners moet zijn.
	- Het huidige beleid voor inkomensondersteuning wordt voortgezet en geïntensiveerd: - we geven voorlichting; - we zetten de samenwerking voort tussen Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld, met als doel om kinderen te laten meedoen met schoolse en buitenschoolse activiteiten; - we zetten schuldhulpmaatjes in voor inwoners die financiële problemen hebben of hierin terecht dreigen te komen.	- Voorlichting is gegeven over inkomensondersteuning, onder andere via de wijkteams. - De samenwerking met Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld is gecontinueerd. - Schuldhulpmaatjes is ingezet. In wijkteam Oost is extra schuldhulpverlening ingezet.
	- Wij willen in 2016 tot een regeling komen voor pleegouders die als vervanging dient voor het huidige Pleegzorgfonds. Dit fonds houdt per 2017 op te bestaan.	- In 2016 zijn niet alle middelen uit dit fonds gebruikt. Hierdoor zijn in 2017 nog voldoende middelen beschikbaar. - Deze regeling is omarmd. De inzet is erop gericht om het Pleegzorgfonds te continueren.
<i>De wettelijke taken op het gebied van het sociaal domein binnen drie jaar uitvoeren binnen het budget dat we</i>	Het budget van het rijk voor het sociaal domein dient als uitgangspunt voor de begroting. Om beter grip te krijgen op de uitgaven voor voorzieningen in het sociaal domein, willen wij het gebruik en de kosten van	- Het budget van het rijk is een van de kaders. - Er is meer inzicht verkregen in het zorggebruik van de inwoners, waaronder de

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>hiervoor ontvangen van het Rijk.</i>	voorzieningen meten door bijvoorbeeld het monitoren van: - zorggebruik door inwoners; - gebruik van bijzondere bijstand; - het gebruik van vrij toegankelijke voorzieningen.	bijzondere bijstand. Onder andere omdat de processen bij ons en de aanbieders beter op elkaar aansluiten. - Het wijkteam was veelvuldig betrokken bij initiatieven uit de kernen.
	Wij werken aan een efficiëntere combinatie van zorgvormen, bijvoorbeeld door: - in 2016 een nieuw Hulp bij het Huishouden product aan te bieden, een combinatie van begeleiding en Hulp bij het Huishouden 2;	Aan onze inwoners is een nieuw product 'praktische individuele ondersteuning' aangeboden. De begeleiding met hulp bij het huishouden is gecontinueerd.
	- bij de voorbereiding van de inkoop 2017, in te zetten op het inkopen van innovatieve zorgvormen en slimme zorgarrangementen (bijvoorbeeld door het stimuleren van samenwerking tussen zorgaanbieders).	Voor de inkoopstrategie 2018-2019 zijn in regionaal verband werkateliers georganiseerd. Samen met aanbieders zijn de eerste stappen gezet om te komen tot innovatieve zorgvormen en slimme zorgarrangementen.
	Wij geven uitvoering aan een innovatieagenda. De innovatieagenda is erop gericht om te komen tot vernieuwende en efficiënte zorgvormen die aansluiten op de zorgbehoeften van onze inwoners.	De raad stelde de innovatieagenda vast. Eind 2016 dienden aanbieders vijftien verschillende innovaties in.
<i>Het bevorderen van het participeren van onze inwoners in de samenleving.</i>	- Wijkteams en WerkSaam werken samen om vrijwilligerswerk te stimuleren onder bijstandsgerechtigden die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Bijvoorbeeld door het project Bijstandsgerechtigden geven Bijstand;	Binnen Westfriesland draaide de pilot 'Bijstandsgerechtigden geven Bijstand'.
	- We willen een betere aansluiting van de WMO-begeleiding van bijstandsgerechtigden met een inverdiencapaciteit van onder de 20% op de ondersteuning die zij krijgen vanuit de Participatiewet. Bijvoorbeeld door de realisatie van meer plekken voor arbeidsmatige dagbesteding;	Voor deze aansluiting zijn onder andere de producten 'arbeidsmatige en belevingsgerichte dagbesteding' ontwikkeld.
	- Wij voeren activiteiten uit om de bewustwording van eenzaamheidspreventie te vergroten. Bijvoorbeeld door de Week van de Eenzaamheid te organiseren.	Er is aandacht geweest voor eenzaamheidspreventie, onder andere door: - Aan te sluiten bij de landelijke week van de Eenzaamheid. - Het faciliteren van het theaterstuk Eenzaamheid bij jongeren.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		- Het faciliteren van verscheidene kerstdiners.

Prestatie-indicator	2015	Wat hebben we bereikt?
Bijstandsgerechtigden ²	490	530
Uitstroom naar werk	60	110
Bijstandsgerechtigden die vrijwilligerswerk doen	95	Geen registratie. Er wordt ingezet op werk, met als motto "elke gewerkte dag is er één".
Jeugdigen die gebruik maken van de niet vrij toegankelijke jeugdhulp	850	1.118
Volwassenen die gebruik maken van Wmo begeleiding	340	367
Volwassenen die gebruik maken van Wmo hulp bij het huishouden	725	917
Inwoners die gebruik maken van Wmo hulpmiddelen en woningaanpassingen	200	722

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Vershil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	8.429	7.420	1.009	7.471
Lasten	35.528	36.213	685	34.225
Saldo voor bestemming reserves	-27.099	-28.793	1.694	-26.754
Reserves				
Algemene reserve	-68	-25	43	-
Batig saldo jaarrekening 2015	-2.749	-2.749	-	-
Kernenbeleid	-2	-	-2	-
Sociaal Domein	2.629	2.429	-200	-
Welzijnsbeleid	100	100	-	100
Kernvisies	50	-	-50	-
Mutaties reserves	-40	-245	-209	100
Saldo na bestemming reserves	-27.139	-29.038	1.485	-26.654

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

² In deze cijfers is uitgegaan van de toename van het aantal cliënten vanuit de Wajong en WSW.

2.1.8. Programma 8 Volksgezondheid en Milieu

In dit programma zijn de volgende producten verwerkt:

- Basisgezondheidszorg
- Jeugdgezondheidszorg
- Afvalverwijdering en -verwerking
- Riolering en waterzuivering
- Milieubeheer
- Lijkbezorging
- Ambulance

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>Wij realiseren met ons duurzaamheidsbeleid 20% energiebesparing, 20% duurzame opwekking en 20% CO2 reductie in 2020.</i>	- We organiseren jaarlijks de Award Duurzaam Medemblik om de ondernemers te stimuleren;	Het thema was dit jaar 'Duurzaam Transport'. De wethouder reikte de Award 2015 uit.
	- Gemeentehuis: in 2016 is het nader onderzoek naar de maatregelen voor het energieneutraal gemeentehuis afgerond. Het voorstel voor de benodigde maatregelen wordt aan de raad voorgelegd;	Het voorstel hebben we aan de raad aangeboden. De raad heeft een aanvullende opdracht gegeven.
	- We ondersteunen initiatieven voor zonneweides. Verder hebben we in 2016 zonneweidebeleid;	- De provincie heeft in 2016 zonneweidebeleid vastgesteld. We zijn nu aan het beoordelen of we met aanvullende regels willen komen. - We stimuleren een initiatief om te komen tot een zonneweide in Midwoud. We hebben een nieuwe ontwikkelaar gevonden die de weide gaat realiseren.
	- We hebben een contract met het Duurzaam Bouwloket. De inwoners krijgen hier advies voor duurzame maatregelen aan hun woning. Samen met het Duurzaam Bouwloket organiseren we jaarlijks een advies aan een hele woonwijk;	- Samen met het Duurzaam Bouwloket organiseerden we drie bijeenkomsten voor Duurzame lintbebouwing.
	- De website Duurzaam Medemblik is er;	De website hebben we in gebruik genomen.
	- We vervangen verouderde straatverlichting en passen daarbij LED verlichting toe. Hiermee verlagen we het energieverbruik en kosten voor het onderhoud;	In de kern Midwoud hebben we 267 oude armaturen vervangen door duurzame LED-verlichting. Daarmee besparen we 70% energie bij

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
		deze armaturen.
	- We gaan uit van een verbod op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. We gebruiken deze middelen niet meer bij het onderhouden van het openbaar groen;	We gebruiken geen chemische middelen meer bij het bestrijden van onkruid op verhardingen. We zetten nu extra borstelmachines en mankracht in.
	- Samen met vrijwilligers vergroten we de biodiversiteit in 3 natuurgebieden.	Vrijwilligers monitoren de biodiversiteit in drie pilotgebieden: - Kreekbos in Wognum. - Pronkvliet in de kern Medemblik. - De ecozone Westrand in Wervershoof.
<i>In 2020 is 12,5% bespaard op het tarief rioolheffing, vergeleken met de raming 2010.</i>	We werken structureel samen met gemeenten in de regio, het Hoogheemraadschap en drinkwaterbedrijf PWN. Dat doen we op basis van het Programmaplan waterketen 2014-2016.	Op veel onderwerpen werkten we samen. We liggen op koers om de besparingsdoelstelling in 2020 te halen.
<i>We willen goed onderhouden en betaalbare begraafplaatsen.</i>	- We beperken het uitbreiden van begraafplaatsen met een goed ruimingsbeleid;	We bereiden het gemeentelijk ruimingsbeleid voor.
	- De trend is dat er steeds meer gecremeerd wordt dan begraven. De Medemblikker begraafplaatsen hebben ook voorzieningen voor het uitstrooien van as en het plaatsen van urnen. Dit weet niet iedereen. Wij brengen alle herdenkmogelijkheden onder de aandacht van begrafenisondernemers en inwoners.	We overlegden met de begrafenisondernemers om dit opnieuw onder de aandacht te brengen.
<i>Alle jongeren in Medemblik kennen de gevaren van (overmatig) alcohol en drugsgebruik. Dit doel is bereikt in 2017.</i>	We ontwikkelen zoveel mogelijk preventie samen met jongeren en ouders. Actie: - in het eerste kwartaal 2016 wordt het lokaal uitvoeringsprogramma vastgesteld en aan de raad voorgelegd. De input komt uit de werkgroep met gemeenteraadsleden.	We onderzochten samen met jongeren en hun ouders de lokale situatie. Daarbij maakten we de problemen inzichtelijk. Dit gebruikten we om het uitvoeringsprogramma op te stellen.

Prestatie-indicator	2016	Wat hebben we bereikt?
Award duurzaam Medemblik	1	1
Organiseren wijkaanpak voor duurzame maatregelen aan particuliere woningen	1	1
Jaarlijkse rapportage met voortgang duurzaamheid (o.a. energiebesparing en duurzame ontwikkeling)	1	1

Prestatie-indicator	2016	Wat hebben we bereikt?
Het percentage jongeren dat (soft) drugs gebruikt tot 18 jaar is afgenomen	8%	9%
De startt leeftijd voor het drinken van alcohol is verhoogd	13,9 jaar	13,1 jaar
Rapportage monitoring regionale samenwerking waterketen	1	1

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	10.479	10.335	144	10.040
Lasten	12.374	12.365	-9	12.005
Saldo voor bestemming reserves	-1.895	-2.030	135	-1.965
Reserves				
Algemene reserve	-128	-133	-5	-
Duurzaam Medemblik	-4	-2	1	-2
Mutaties reserves	-132	-135	-4	-2
Saldo na bestemming reserves	-2.027	-2.165	131	-1.967

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.1.9. Programma 9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Ruimtelijke ordening
- Woningexploitatie/woningbouw
- Stads- en dorpsvernieuwing
- Volkshuisvesting
- Bouwgrondexploitatie

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>We willen een leefbare gemeente. Dit stimuleren we o.a. door extra woningen te realiseren.</i>	We spreken onze ambitie uit om in 2016 bovenop onze woonvisie 20 extra woningen te gaan realiseren.	We hebben 35 extra woningen gerealiseerd dan de geplande 95.
<i>We benutten de Vooroever in Medemblik optimaal voor de functies recreatie en sport.</i>	We bieden de raad een kaderstellende visie aan. Dit doen we na overleg met de gebruikers en betrokkenen.	We boden de raad de kaderstellende nota's over de Vooroever, het DEK- en het SEW-terrein aan.
<i>Onze grondexploitatie is financieel gezond. We dragen hierdoor bij aan een financieel gezonde gemeente.</i>	- Wij voeren 2 x per jaar een risicoscan uit;	De risicoscan hebben we bij de begroting 2016 uitgevoerd en bij deze jaarrekening. We verwijzen u verder naar de paragraaf grondbeleid.
	- De winsten uit de grondexploitatie voegen we toe aan de reserve grondexploitatie.	We verwijzen u naar het voorstel voor de bestemming van het resultaat 2016.
<i>Projectontwikkelaars willen graag snel en adequaat reageren op ontwikkelingen in de woningvraag in onze gemeente.</i>	Wij faciliteren dit door het vaststellen van flexibele bestemmingsplannen en verkopen de grond zo veel als mogelijk in zijn geheel aan de ontwikkelaars.	De gronden van Tripkouw in Midwoud en Hieronymus in Wognum hebben we op deze manier verkocht.

Prestatie-indicator	2016	Wat hebben we bereikt?
Aantal opgeleverde woningen	115	147
% reserve grondexploitatie t.o.v. de boekwaarde (de ambitie is dat we in 2016 boven de minimumnorm komen)	25	40
Aantal nieuwe bestemmingsplannen met woningbouw	4	6

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	7.353	4.677	2.676	1.915
Lasten	10.529	7.962	-2.567	5.363
Saldo voor bestemming reserves	-3.176	-3.285	109	-3.448
Reserves				
Bovenwijkse voorzieningen	-	-26	-26	-
Bouwgrondexploitatie	-	100	100	100
Mutaties reserves	-	74	74	100
Saldo na bestemming reserves	-3.176	-3.211	183	-3.348

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.1.10. Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen en financiering

In dit programma zijn de volgende producten opgenomen:

- Lokale heffingen/belastingen
- Algemene Uitkering
- Dividend
- Financieringsfunctie
- Onvoorzien
- Algemene baten & lasten
- Saldo kostenplaatsen
- Mutaties reserves
- Saldo baten & lasten

Wat is bereikt?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor in 2016 doen?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
<i>Versterken van de relatie tussen inwoners en gemeente door inzicht te geven in gemeentelijke plannen en beleid</i>	• We bieden onze begroting eenvoudig en digitaal aan. We stellen hiervoor een app beschikbaar voor de raad en onze inwoners;	• Deze begrotingswebsite presenteerden we begin oktober aan onze raads- en commissieleden. Deze was toen ook beschikbaar voor onze inwoners. • Deze website geeft snel en duidelijk inzicht in ons gemeentelijke (financiële) beleid.
	• Wij maken, samen met de gemeenteraad, de begroting en verantwoording daarover beter leesbaar voor inwoners en instellingen;	De raad stelde de notitie 'voorstellen vernieuwing begroting en verantwoording' vast. In de notitie namen we de uitkomsten van de themabijeenkomst uit eind 2015 mee. De vernieuwing betreft onder meer: • Het verminderen van het aantal programma's; van 10 naar 3. • Het gebruik van 4 programmaoverstijgende thema's.
<i>Inwoners worden zo min mogelijk geconfronteerd met lastenverzwaring</i>	• De begroting en verantwoording wordt aangepast aan wijzigingen in het BBV. De wijzigingen gaan over het vergroten van transparantie en vergelijkbaarheid.	De wijzigingen uit het BBV zijn verwerkt in de begroting en verantwoording.
	• Stijging van de gemeentelijke belastingen beperkt zich in principe tot de inflatie;	Dit belangrijke kader van de raad hebben we toegepast bij het aanpassen van de tarieven.
	• Voor leges hanteren we het principe van kostendekkendheid.	De kostendekkendheid van alle leges is inzichtelijk gemaakt.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten	62.744	62.302	442	61.108
Lasten	2.295	2.888	593	930
Saldo voor bestemming reserves	60.449	59.414	1.035	60.178
Reserves				
Algemene reserve	-559	-609	-50	-
Batig saldo jaarrekening 2015	-438	-438	-	-
BTW-compensatiefonds	266	266	-	149
Personeel	252	153	-100	-362
Voormalig gemeentehuis Medemblik	49	49	-	-371
Kernvisies	34	-	-34	-
Bouwgrondexploitatie	-62	-62	-	-
Reserve kapitaalgoederen	-43	-	73	-
Mutaties reserves	-501	-641	-111	-584
Saldo na bestemming reserves	59.948	58.773	924	59.594

Toelichting:

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, hoofdstuk 3.1.

Voor een nadere toelichting op de reserves wordt verwezen naar pagina 96-97.

2.2. Paragrafen

2.2.1. Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. We gaan in deze paragraaf in op de lokale heffingen en lichten het kwijtscheldingsbeleid toe.

Bij vaststelling van de 'Kaderbrief 2016' heeft de Raad besloten dat:

- op de OZB een compensatie voor loon- en prijsstijgingen van 1% wordt toegepast. In dezelfde lijn worden de hondenbelasting, de recreatieve heffingen en de marktgelden met 1% verhoogd;
- de opbrengsten van de heffingen waar directe uitgaven tegenover staan mogen maximaal 100% van de toe te rekenen lasten zijn waarbij:
 - de tarieven rioolheffing conform het GRP (Gemeentelijk Riolerings Plan) worden verhoogd en met 1% geïndexeerd;
 - de tarieven van de leges meer kostendekkend gemaakt worden.

1. Belastingen

Belastingen zijn algemene dekkingsmiddelen. De gemeente bepaalt zelf waarvoor ze worden gebruikt. De belastingen zijn de onroerende zaak-, honden-, water-, toeristen- en forensenbelasting.

Onroerende zaakbelastingen

Deze belasting heffen we van iedere eigenaar of gebruiker van een woning of bedrijf.

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) stellen we van alle onroerende zaken jaarlijks opnieuw de waarde vast. Deze WOZ-waarden vormen de grondslag voor de tariefbepaling van de Onroerende zaakbelasting (OZB).

	Begroting 2016	Rekening 2016	Vershil
Eigenaar woning	3.703	3.708	5
Eigenaar niet-woning	1.358	1.364	6
Gebruiker niet-woning	961	962	1
Totaal	6.022	6.034	12

Hondenbelasting

Deze belasting heffen we van iedere houder van een hond of een kennel. Jaarlijks controleren we 1/3 van het adressenbestand. Na drie jaar volgt een controle van de hele gemeente. Zo kunnen we de juistheid van de belastingplicht blijven garanderen.

	Begroting 2016	Rekening 2016	Vershil
Hondenbelasting	180	192	12
Totaal	180	192	12

Water-, toeristen- en forensenbelasting

We heffen deze belastingen van personen die niet in de gemeente zijn ingeschreven, maar hier wel verblijven. Daardoor dragen zij bij in de kosten van gemeentelijke voorzieningen.

	Begroting 2016	Rekening 2016	Verschil
Watertoeristen	141	143	2
Toeristen	303	303	0
Forensen	140	137	-3
Totaal	584	583	-1

2. Heffingen

Heffingen zijn rechten en leges waar gemeentelijke diensten tegenover staan. Per heffingssoort geven we een korte omschrijving. De opbrengst van de heffing mag niet meer bedragen dan de kosten die de gemeente hiervoor heeft.

Afvalstoffenheffing

HVC verzorgt voor de gemeente Medemblik de inzameling en verwerking van het huishoudelijke afval. HVC brengt de kosten bij ons in rekening. Via de afvalstoffenheffing brengen we deze kosten in rekening bij onze inwoners. De afvalstoffenheffing heeft twee afzonderlijke tarieven. Een voor één en een voor meerpersoonshuishoudens. Het zijn kostendeekkende tarieven.

	Begroting 2016	Rekening 2016	Verschil
Afvalstoffenheffing	6.200	6.218	18
Totaal	6.200	6.218	18

Rioolheffing

Eigenaren van eigendommen die zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering dragen bij in de kosten daarvan. Hiermee betalen we de kosten van de inzameling en het transport van afvalwater en de zuivering. De rioolheffing is een kostendeekkend tarief. In het verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan houden we rekening met een tariefstijging. De opbrengst 2016 hebben we hierop aangepast.

	Begroting 2016	Rekening 2016	Verschil
Eigenaar woningen	3.324	3.327	3
Eigenaar niet-woning	401	403	2
Totaal	3.725	3.730	5

Lijkbezorging

Deze rechten heffen we voor het betalen van de kosten van onderhoud van graven in onze gemeente. De gemeente bouwt de regeling af. Bij uitgifte van een nieuw graf moet het volledige onderhoudsbedrag, voor het aantal jaren dat het graf is gekocht, worden betaald.

	Begroting 2016	Rekening 2016	Verschil
Begrafenisrechten	18	21	3
Totaal	18	21	3

Leges

Met deze rechten brengen we de kosten van gemeentelijke diensten in rekening. Deze diensten verlenen we op aanvraag. Voorbeelden van deze diensten zijn vergunningverlening en afgifte paspoort en rijbewijs. Ook hier is sprake van kostendeckende tarieven.

	Begroting 2016	Rekening 2016	Vershil
Leges	1.746	1.800	54
Totaal	1.746	1.800	54

Deze meeropbrengst komt voornamelijk doordat er meer reisdocumenten zijn aangevraagd. Daarnaast zijn er meer omgevingsvergunningen met hogere bouwkosten aangevraagd.

3. Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen hoeven onder bepaalde voorwaarden het belastingbedrag niet te betalen. Dat kan ook voor een deel zijn. Inwoners kunnen vermindering of kwijtschelding van belastingbetaling aanvragen voor onroerend zaakbelasting, hondenbelasting (eerste hond), rioolheffing en afvalstoffenheffing.

	Begroting 2016	Rekening 2016	Vershil
Kwijtscheldingen	206	203	-3
Totaal	206	203	-3

4. Totaal overzicht

Hieronder vindt u een totaaloverzicht van de verwachte en de werkelijke opbrengsten 2016:

	Begroot 2016	Rekening 2016
Onroerende zaakbelasting	6.022	6.034
Hondenbelasting	180	192
Watertoeristenbelasting	141	143
Toeristenbelasting	303	303
Forensenbelasting	140	137
Afvalstoffenheffing	6.200	6.218
Rioolheffing	3.725	3.730
Lijkbezorging	18	21
Leges	1.746	1.800
Totaal	18.475	18.578

2.2.2. Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Een risico is de kans op een negatieve gebeurtenis die geld kost. Om deze gevolgen op te kunnen vangen heeft de gemeente geld nodig. Het weerstandvermogen is een getal dat aangeeft of de gemeente hiervoor genoeg geld beschikbaar heeft. In deze paragraaf gaan we in op zaken die het weerstandvermogen bepalen.

Ook staan in deze paragraaf financiële kengetallen. Deze geven een indicatie over onze financiële positie.

Het weerstandvermogen is het getal dat aangeeft of er genoeg geld beschikbaar is om de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Voor de berekening van het weerstandvermogen zijn de volgende twee kengetallen nodig:

1. De benodigde weerstandscapaciteit:
Dit is een berekening van de kosten van risico's.
2. De beschikbare weerstandscapaciteit:
Dit is het geld dat beschikbaar is om deze onverwachte kosten op te vangen.

De som van het weerstandvermogen komt uit op 1,6. De Raad vindt dat het getal tussen de 1,0 en 1,4 moet liggen. Er is dus voldoende geld beschikbaar om de risico's te kunnen opvangen.

De wijze waarop de gemeente haar risico's beheerst is vastgelegd in de nota 'Risicomanagementbeleid 2015-2018'.

1. Weerstandvermogen

In onderstaand overzicht is dit berekend:

	31-12-2016
1. Beschikbare weerstandscapaciteit	28.513
2. Benodigde weerstandscapaciteit	18.000
3. Weerstandvermogen (1:2)	1,6

Beschikbare weerstandscapaciteit

Onderstaand overzicht laat de beschikbare weerstandscapaciteit zien:

	31-12-2016
Algemene reserve	25.343
Onbenutte belastingcapaciteit	3.170
Totaal	28.513

Benodigde weerstandscapaciteit

Twee maal per jaar inventariseren we alle actuele risico's. Van de totale lijst met risico's is een kansberekening gemaakt van de mogelijke financiële gevolgen die deze risico's hebben. Uit deze berekening blijkt dat het totale risico € 18,0 miljoen, - groot is. Dit bedrag is de benodigde weerstandscapaciteit.

Overzicht toprisco's

Onderstaande tabel geeft de grootste risico's weer. De dekking van het risico wordt hierin meegenomen. Alleen de risico's die als dekking Algemene reserve hebben zijn meegenomen bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

		Kans	Minimale omvang	Maximale omvang	Dekking
1	Garantstelling HVC via CAW	Laag	500	14.134	Algemene reserve
2	Toename complexe jeugdhulp doordat op (pre) basisscholen te laat hulp wordt ingeroepen	Hoog	250	500	Reserve sociaal domein
3	Onverbindende belastingverordeningen door verkeerde ingangsdatum of geen (tijdig) besluit raad	Laag	500	3.000	Algemene reserve
4	Stijging Jeugdhulp door budget overschrijding. De wijkteams ontwikkelen zich door en werken preventiever. Gelijktijdig lopen de bestaande trajecten in specialistische jeugdhulp.	Midden	250	500	Reserve sociaal domein
6	Huisartsen en medische specialisten verwijzen onafhankelijk door naar niet-gecontracteerde aanbieders. Hierdoor heeft de gemeente geen volledige controle op de besteding van het jeugdbudget.	Hoog	100	250	Reserve sociaal domein
7	Het ziekteverzuim is relatief hoog. Het aandeel langdurig zieken daarvan is ook hoog. Het beschikbare ziektevervangingsbudget is niet toereikend.	Hoog	100	250	Algemene reserve
8	Vorraden gronden buiten bestaand bebouwd gebied die mogelijk niet gebruikt gaan worden voor grondexploitatie	Laag	500	2.100	Reserve grondexploitatie
9	Onvoldoende kwaliteit van de zorg. Dit kan leiden tot calamiteiten of faillissement van zorginstellingen.	Midden	100	250	Reserve sociaal domein
10	Het zorgaanbod sluit niet voldoende aan bij de veranderende behoefte van onze inwoners.	Midden	100	250	Reserve sociaal domein
11	Het zorgaanbod sluit niet goed aan op de zorgbehoefte van de inwoners door aanwezigheid van teveel of te weinig bepaalde soort zorgaanbieders.	Midden	100	250	Reserve sociaal domein
12	Tekorten jaarrekeningen bij accommodaties, zwembaden, dorpshuizen	Midden	100	250	Algemene reserve

Financiële kengetallen

Het rijk verplicht ons om 5 kengetallen op te nemen. Deze kengetallen geven in samenhang een indicatie over onze financiële positie. De raad heeft op 7 juli 2016 de notitie 'Voorstellen: Vernieuwing Begroting en Verantwoording' vastgesteld. Daarbij is besloten om aan deze kengetallen normen te verbinden. We verwijzen u verder naar de notitie.

Het volgende overzicht bevat de normen en de financiële kengetallen.
ook de kengetallen uit de jaarrekening 2015 en de begroting 2016 en jaarrekening 2016 opgenomen.

	Norm	2015 werkelijk	2016 begroot	2016 werkelijk
Netto schuldquote	90-130%	19%	44%	14%
Gecorrigeerde netto schuldquote	90-130%	7%	30%	3%
Solvabiliteitsratio	20-50%	54%	44%	57%
Grondexploitatie	20-35%	10%	13%	9%
Structurele exploitatieruimte	Begr = 0%	3%	-1%	6%
Belastingcapaciteit	95-105%	105%	105%	108%

In zijn totaliteit geven deze cijfers aan dat ons huishoudboekje op orde is.

2.2.3. Paragraaf Kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen is een verzamelnaam voor investeringen die we hebben gedaan, onder meer in de openbare ruimte. Denk daarbij aan wegen, groen, bruggen, riolering en waterwegen. Na aanleg is het belangrijk dat we deze investeringen onderhouden en dat kost geld.

Het beheer en onderhoud is belangrijk omdat dit direct invloed heeft op de aantrekkelijkheid, de bruikbaarheid en de veiligheid van de leef- en werkomgeving. Ook is het belangrijk vanuit financieel oogpunt. Niet goed onderhoud leidt op termijn tot extra kosten. Dan zijn eerder dure reconstructies, groot onderhoud of vervangingen nodig.

Onze werkwijze voor de aanpak van het beheer hebben we vastgelegd in de 'Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)'. Het beheer van het kapitaalgoed hebben we vastgelegd in afzonderlijk beheerplannen.

Totaal Overzicht

	Wegen	Riolering	Water	Kunstwerken	Groen	Gebouwen
Jaar vaststelling beheerplan	2013	2016	Planning 2018	2013	2016	2016
Beheerplan loopt tot	2018	2021	-	2018	2019	2025
Kwaliteitsniveau ³	C (CROW)	BRL K14020 NEN 3399 Basis kwaliteit regio Westfriesland	Keur (HHNK)	Conditie 3 NEN 2767	Begraaf- plaatsen en rotondes A, overig B (CROW)	Conditie 3 NEN 2767
Financiële vertaling beheerplan	-1.167	-684	n.t.b.	-333	-1.317	-808
Opgenomen in de begroting	-1.194	-973	-140	-170	-948	-715
Vervangings- investeringen in beheerplan opgenomen?	nee	ja	n.v.t.	ja	nee	ja
Is er sprake van achterstallig onderhoud?	ja	ja	nee	ja	nee	ja
Is er een reserve aanwezig?	ja	nee	ja	ja	nee	nee
Zo ja, is de omvang van de reserve op niveau?	nee	n.v.t.	nee	nee	n.v.t.	n.v.t.
Is er een voorziening aanwezig?	nee	ja	nee	nee	nee	ja
Zo ja, is de voorziening op niveau?	n.v.t.	ja	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	ja

³ Kwaliteitsniveaus: CROW A = Hoog (mooi en comfortabel), B= Basis (functioneel), C= Laag (sober en doelmatig). NEN 2767 conditie 3 = redelijk (sober en doelmatig).

Uit de tabel blijkt dat voor een aantal kapitaalgoederen sprake is van achterstallig onderhoud. Dit komt omdat we in onze nieuwe werkwijze van Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) het onderhoud van de verschillende onderdelen op elkaar afstemmen. Daarom zetten we het onderhoud meer in lijn. We streven ernaar om met de beschikbare middelen de achterstanden in te lopen. De voortgang monitoren we met periodieke inspecties.

Wegen

We zorgden ervoor dat onze wegen veilig gebruikt kunnen worden en we zorgden voor een goede bereikbaarheid.

Om dat te bereiken beheerden we:

- 196 km wegen. Daarvan bestaat 75 km uit asfalt en 121 km uit elementenverharding. We onderhouden de wegen op het niveau zoals vastgelegd in het 'Wegenbeleidsplan 2012 - 2016';
- de parkeervoorzieningen. Dat levert een bijdrage aan een prettig leefklimaat en een goede bereikbaarheid. Bij nieuwe ontwikkelingen stellen we eisen aan de benodigde hoeveelheid parkeervoorzieningen. Het parkeerbeleid is vastgesteld in de 'Nota Parkeernormen'.

Bij groot onderhoud en hernieuwde aanleg beoordelen we of de inrichting nog voldoet aan de eisen van Duurzaam Veilig. Duurzaam Veilig is een initiatief van verschillende overheden om de verkeersveiligheid van het wegverkeer te vergroten.

In 2016 hebben we naast het reguliere onderhoud verschillende projecten voorbereid en uitgevoerd, zoals: Zandvoortwijk Abbekerk, schoolzone Ridderstraat, Scheepmakersingel, Gasthuysweydt, Koningshof en Compagniesingel Medemblik, Oosteinderweg Wognum en Dorpsstraat Nibbixwoud. Daarnaast zijn alle wegen geïnspecteerd.

Riolering

We beheren en onderhouden 350 km riolering, 120 rioolgemalen, 550 minigemalen, 19.000 straatkolken en 18.000 huisaansluitingen. De belangrijkste functies van de riolering zijn zorgen voor volksgezondheid en droge voeten. Het beheer is vastgelegd in het 'Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan'.

We maken onderscheid tussen:

- de vrijval riolering;
Deze bestaat uit een stelsel van buizen en putten waarin het afvalwater wordt opgevangen. Rioolgemalen zorgen ervoor dat het afvalwater naar de zuivering wordt getransporteerd;
- mechanische riolering;
Deze bestaat uit een stelsel van kleine gemaaltjes en drukleidingen. Het ligt in gebieden waar aanleg van vrijval riolering niet mogelijk of duur is. Het afvalwater verplaatsen we met pompen;
- drainage;
Deze bestaat uit een stelsel van waterdoorlatende buizen. Het ligt op plaatsen waar de grondwaterstand anders te dicht bij de oppervlakte komt. Overtollig grondwater wordt in de buizen opgevangen en naar open water getransporteerd.

In 2016 hebben we het reguliere onderhoud uitgevoerd. Voor het reinigen van de 19.000 kolken is in westfriese samenwerking een gezamenlijke aanbesteding gehouden. Grote projecten waren de renovatie van 35 hoofd- en 180 minigemalen, voor de monitoring van de gemalen zijn we overgegaan van 3 verschillende systemen naar 1 systeem. Ook is het verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2017-2021 vastgesteld.

Water

Onder water verstaan we sloten, vaarten, kanalen en havens. Voor het onderhoud maken we onderscheid in watergangen en havens.

We hebben:

- 90 km watergangen met een oppervlakte van 50 ha in onderhoud volgens de eisen van het Hoogheemraadschap. Ook verwerken we verplicht de bagger uit 43 km waterschapssloten. We hebben in Wervershoof baggerwerkzaamheden uitgevoerd;

- de vaarweg die bestaat uit de havens van Medemblik en het Overlekerkanaal in beheer. Deze vaarweg vormt de verbinding tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer. Het totale wateroppervlak is 15 ha.
Eind 2016 zijn we gestart met het saneren van de waterbodem in de Westerhaven en het oplossen van nautische knelpunten in de andere havens.

Kunstwerken

Onder kunstwerken verstaan we civieltechnische bouwwerken, zoals vaste en beweegbare bruggen, schutsluizen, duikers, kade- en oeverconstructies. Het beheer hebben we vastgelegd in de nota 'Beheerplan Kunstwerken'.

We hebben:

- 288 vaste en 3 beweegbare bruggen in beheer. Daarnaast beheren we één schutsluis in de vaarweg tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer;
- 272 duikers in beheer. Het onderhoud voeren we gelijktijdig uit met het baggeren van de watergangen;
- 2.700 m1 kademuur en 5.400 m1 damwand in beheer. Hiervan bevindt zich 1.900 m1 kade en 540 m1 damwand in de havens van Medemblik;
- 42 km beschoeiing en circa 65 km natuurlijke oevers in onderhoud.

In 2016 zijn de werkzaamheden beperkt tot het reguliere onderhoud. Vooral bij voetgangersbruggen is er op verzoek van inwoners extra onderhoud uitgevoerd met het oog op veilig- en toegankelijkheid.

Groen

Openbaar groen is onder meer belangrijk voor wateropslag, klimaat, ecologie en recreatie. We maken in ons groenbeheer onderscheid in de groene omgeving en de bomen. We onderhouden het groen volgens het 'Groenbeheerplan'.

Dat betekent dat we:

- 280 hectare groen beheren. Dat groen bestaat uit heesters, rozen, vaste planten, bos, bosplantsoen, gazons en bermen;
- 25.000 bomen beheren. We hebben deze ingedeeld in lei-, knot en normale bomen. We maken onderscheid in standplaats: bomen in verharding, in beplanting of in gras.

In 2016 zijn we overgestapt op chemievrij onkruidbeheer op verhardingen. Voor het beheer van de bomen hebben we boomveiligheidsinspecties voorbereid. Hiermee gaan we in 2017 aan de slag. Als gevolg van de essentaksterfte hebben we diverse bomen moeten vervangen.

Gebouwen

We zijn eigenaar van 122 gebouwen. Daaronder bevinden zich:

- 10 kerktorens;
- 22 scholen;
- 5 strategisch aangekochte panden. Van deze aangekochte panden is de bestemming nog niet bekend en wordt onderhoud beperkt tot het minimum.

In 2016 hebben we naast het reguliere onderhoud de restauratie van de toren van Opperdoes uitgevoerd. Ook hebben we het 'Beheer- en Onderhoudsplan Gemeentelijke Gebouwen 2017-2025' laten vaststellen en is er een voorstel gemaakt voor het energiezuinig maken van het gemeentehuis.

Meubilair

In de openbare ruimte onderscheiden we verschillende soorten meubilair: openbare verlichting, straatmeubilair, parkmeubilair en speeltoestellen.

We beheren:

- 9.600 lantaarnpalen. 460 daarvan zijn met LED verlichting uitgerust. Ongeveer de helft van de lantaarnpalen is aangesloten op een eigen kabelnetwerk dat bestaat uit 45 kasten en ruim 180 km kabels. We onderhouden de verlichting zoals vastgelegd in het 'Beleidsplan Openbare Verlichting';
In 2016 hebben we naast het reguliere onderhoud in verschillende projecten de verlichting vervangen voor LED-verlichting;
- 20 km hekwerk, 9.500 verkeers-, straatnaam- en verwijzingsborden en 60 kunstobjecten en gedenkmonumenten;
- 481 banken en 556 afvalbakken.
In 2016 hebben we ingezet op de extra aanpak van zwerfafval, zoals participatie en gedragsbeïnvloeding. Hiervoor is de zwerfafvalvergoeding uit het afvalfonds verpakkingen gebruikt;
- 800 speeltoestellen en 15.000 m2 speelondergrond,
In 2016 is er samen met een groep inwoners een natuurspeelplaats in Wognum aangelegd.

2.2.4. Paragraaf Financiering

Als we voldoende geld op onze bankrekening hebben staan maakt dat de uitvoering van onze ambities mogelijk. Om te zorgen voor voldoende geld zijn snelle beslissingen op de geld- en kapitaalmarkt nodig. Hier zijn strenge regels aan verbonden. Aan de beslissingen hangen financiële gevolgen. Dus besteedden we tijd aan het op het juiste moment onder de juiste voorwaarden aantrekken van geld. Daarmee zorgden we ervoor dat we onze ambities konden realiseren. En, dat kwam uiteindelijk weer ten goede aan de inwoners van Medemblik!

Ons financiële beleid was voorzichtig en risicomijdend.

De belangrijkste doelstellingen waren:

- ons verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten bij banken en financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid;
- beheersen van financiële risico's zoals renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico;
- minimaliseren van de te betalen rentekosten en bankkosten.

Ons financiële beleid hebben we vastgelegd in het 'Treasurystatuut 2014'.

Ons beleid was er op gericht zo goedkoop mogelijk geld aan te trekken. Door de lage rentestand kozen we er voor om eventuele tekorten op de bank aan te vullen met kortlopende financiering. Dat was goedkoper dan een langlopende financiering. Kortlopende financiering heeft een looptijd tot 1 jaar.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren voerde het Rijk in 2013 in en is bedoeld om het speculeren door overheden tegen te gaan. Het verplicht ons om het geld dat we niet gebruiken, te storten in de schatkist van het Rijk.

In het kort houdt SKB het volgende in:

- het gaat alleen om middelen die de zogenaamde doelmatigheidsdrempel overschrijden. Deze doelmatigheidsdrempel is 0,75% van het begrotingstotaal;
- voor gemeente Medemblik was deze drempel in 2016 ongeveer € 660. Hierbij gingen we uit van een begrotingstotaal van ongeveer € 88.000;
- als de overtollige financiën lager waren dan de drempel dan hoefden wij niet te gaan schatkistbankieren;
- de mogelijkheid bestond om overtollige middelen aan andere overheden uit te lenen om daarmee een beter rendement te halen dan bij de schatkist. Van deze mogelijkheid maakten we geen gebruik.

Rentebeleid en rentevisie

De kapitaalmarktrente was ook in 2016 historisch laag. Onder invloed van de economische situatie hield de Europese Centrale Bank (ECB) deze rente laag. De actualiteiten rond het rentebeleid van de ECB hielden we scherp in de gaten. De hoogte van de rente bepaalde of we kortlopend of langlopend geld aantrokken.

Ons beleid was er op gericht zo goedkoop mogelijk geld aan te trekken. We trokken alleen geld aan als we een negatief saldo op onze bankrekening hadden.

Wij kozen ervoor om de tekorten aan te vullen met kortlopende financiering. Dit vanwege de lage rente. En omdat we alleen voor de korte termijn onvoldoende geld hadden. Zie hierna.

Liquiditeitspositie

Voor onze uitgaven hadden we geld nodig. Afhankelijk van het saldo op onze bankrekening en te verwachten inkomsten en uitgaven trokken we geld aan. De basis hiervoor vormde een actuele liquiditeitsprognose. Hieruit bleek hoeveel gelden we op korte en langere termijn nodig hadden.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is door het Rijk ingevoerd. Deze limiet bepaalt voor ons in hoeverre wij tekorten op onze bankrekening kunnen aanvullen met kortlopende financieringsmiddelen.

Kortlopende financieringsmiddelen hebben een looptijd van minder dan 1 jaar. Voorbeelden hiervan zijn daggeld, kasgeldleningen en de kredietlimiet op de rekening courant.

Doel van de kasgeldlimiet is om het risico te verlagen bij het aantrekken van financiering. De hoogte van de kasgeldlimiet wordt berekend als percentage van het begrotingstotaal. Op dit moment is dit percentage 8,5%. We mogen de kasgeldlimiet gedurende maximaal drie aaneengesloten kwartalen overschrijden.

De kasgeldlimiet voor 2016 bedroeg € 7.474. In 2016 overschreden we de kasgeldlimiet niet. De gemeente voldeed hiermee aan de regels van het Rijk.

Kasgeldlimiet 2016	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
1. Kasgeldlimiet	7.474	7.474	7.474	7.474
2. Gemiddeld kort lopende schuld	-1.597	-258		
3. Gemiddeld kort lopende middelen			3.794	5.383
4. Overschrijding (-) van kasgeldlimiet				
5. Ruimte (+) van kasgeldlimiet	5.877	7.216	11.268	12.857

Renterisiconorm

Ook de renterisiconorm is door het Rijk ingevoerd. Het voorkomt dat gemeenten bij herfinanciering van leningen of bij renteherziening te grote risico's lopen. De renterisiconorm wordt ook berekend als percentage op het begrotingstotaal. Dit percentage is 20%.

Uitgaande van een begrotingstotaal van € 88.000 mochten we in 2016 maximaal € 17.600 herfinancieren.

De volgende overzichten laten zien hoe de renterisiconorm werkte binnen de huidige leningportefeuille van onze gemeente:

Het volgende overzicht geeft inzicht in de stand, de aflossingen en de gemiddelde rente van de opgenomen vasteleningen.

Opgenomen geldleningen:	2016 in €	Gemiddelde rente %
Stand leningen per 1 januari 2016	23.440 ⁴	3,24%
Nieuwe leningen	-	
Reguliere aflossingen	3.010	
Vervroegde aflossingen	-	
<i>Stand leningen per 31 december 2016</i>	<i>(a+b-c-d)</i>	<i>20.430</i>

In het volgende overzicht bereken we het risico van renteherzieningen en herfinanciering van deze geldleningen voor het jaar 2016.

Renterisico	2016 in €
Renteherziening op vaste schuld o/g	-
Renteherziening op vaste schuld u/g	-
Te betalen reguliere aflossingen o/g	3.010
Te ontvangen reguliere aflossingen u/g	-460
Totaal renterisico	2.550

Het renterisico van € 2.550 in 2016 bleef ruim binnen de maximale renterisiconorm van € 17.600.

⁴ Van dit bedrag was afgerond € 4.400 doorgeleend; aan de Woonschakel € 2.000, aan Het Grootslag € 700 en aan De Omring € 1.700.

2.2.5. Paragraaf Bedrijfsvoering

Wij werken aan de belangrijke thema's leefbaarheid, participatie, duurzaamheid en samenwerking. Dit doen we met elkaar, met organisaties en met inwoners. Daarbij staan de belangen van de inwoners op de eerste plaats.

De organisatie werkt daarbij vanuit vier kernwaarden: samenwerken; continu verbeteren; klantwaarde creëren en verantwoordelijkheid nemen.

Organisatie

In 2016 hebben wij de organisatieontwikkeling doorgezet, wij hebben daarvoor het budget voor organisatie ontwikkeling gebruikt. We hebben de raad daar bij de najaarsnota over geïnformeerd. De organisatie vergrijst, om de continuïteit te borgen hebben wij in 2016 een generatiepact geïntroduceerd. Daarnaast investeerden wij in de opleiding van onze medewerkers, dit komt onze dienstverlening aan inwoners en bedrijven ten goede.

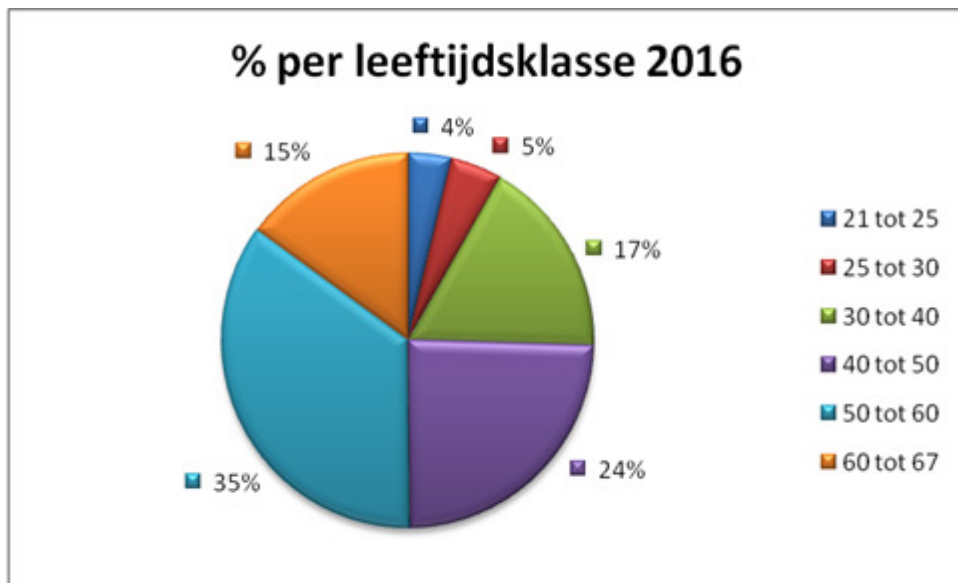
Het afgelopen jaar werkten wij aan een strategische personeelsplanning. Deze planning laat voor de komende jaren een inschatting zien van de ontwikkeling van de formatie en de benodigde competenties. Wij werken dit verder uit in ons personeelsbeleid.

De formatie muteerde de afgelopen 2 jaar in vergelijking met de periode daarvoor flink. De ontwikkeling van de werkelijke loonkosten over de afgelopen jaren is als volgt:

	2014	2015	2016
Loonkosten organisatie (inclusief griffie)	15.319	13.381	14.149
Flexibele schil	774	1.029	1.024
Totale loonsom	16.093	14.410	15.173
Overige inhuur	758	1.519	1.669
Totale loonkosten	16.851	15.929	16.842

De oorzaak van de stijging in de loonkosten in 2016 is de CAO verhoging. Daarnaast was meer formatie nodig voor het aanbrengen van een kwaliteitsimpuls binnen het sociaal domein. De overige inhuur stijgt met name door het tijdelijk aantrekken van afdelingshoofden vanwege ziekte en vacature. Daarnaast is voor tijdelijke vervanging van projectmanagement door de raad een budget beschikbaar is gesteld.

De leeftijdsopbouw van de formatie per eind 2016 is:

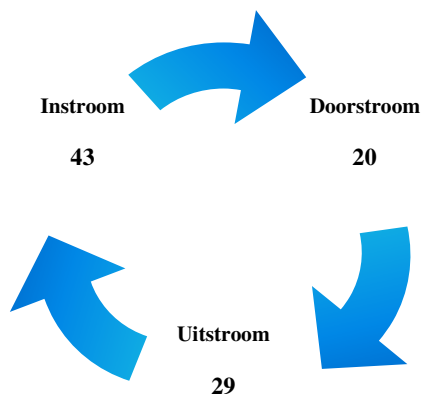

Eind 2016 hadden we 110 mannen en 157 vrouwen in dienst. De gemiddelde leeftijd is in 2016 gedaald van 48,5 jaar naar 47,6 jaar.

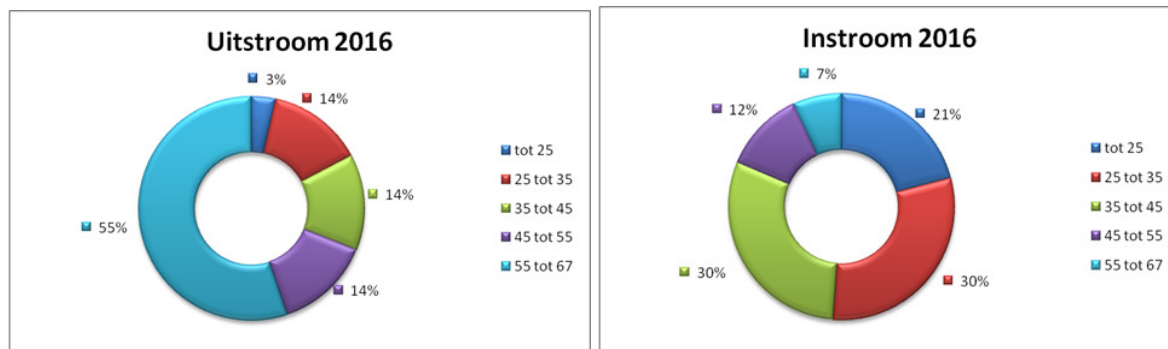
De daling van de gemiddelde leeftijd komt mede doordat de verjonging van de formatie vanaf 2015 vorm heeft gekregen. Dit blijkt uit het volgende beeld:

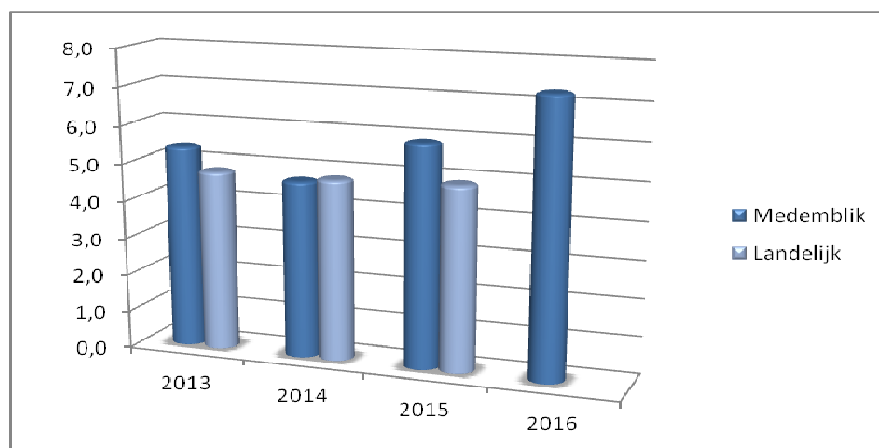
In 2016 is de in- en uitstroom ten opzichte van voorgaande jaren flink hoger. Ook de interne mobiliteit is met 50% gestegen. Dit komt mede door inzet van instrumenten als M5 (mobiliteitsbureau) en generatiepact.

Het generatiepact heeft tot grotere -deeltijd- uitstroom van medewerkers van 60 jaar en ouder geleid. Uit de volgende grafiek blijkt dat de leeftijdverdeling van de instroom binnen de organisatie meer evenwichtig is. Hierdoor is er minder sprake van kwetsbaarheid door vergrijzing:

De ontwikkeling van het ziekteverzuim percentage over de afgelopen jaren is:

Het landelijke cijfer 2016 van gemeenten met hetzelfde inwoneraantal is nog niet bekend. Zoals tussentijds gemeld is het percentage in 2016 sterk gestegen. Een groot deel wordt veroorzaakt door langdurig zieken, niet werk-gerelateerd.

Salarisadministratie

In 2015 en 2016 zijn we de samenwerking aangegaan met de gemeente Opmeer en Koggenland. In dienstverleningsovereenkomsten spraken wij af dat wij voor deze gemeenten de salarisadministratie uitvoeren.

Inkoop en aanbesteden

Het jaar 2016 heeft in het teken gestaan van de verdere invoering en advisering van de inkoop samenwerking met Koggenland en Opmeer. De organisaties zijn ondermeer actief geïnformeerd over de wetwijziging Aanbestedingswet en de gevolgen ervan. Naast advisering begeleidden we in 2016 meer dan 45 aanbestedingstrajecten.

Informatiemanagement

In 2016 zijn stappen gezet op het gebied informatiebeveiliging, zoals:

- In 2016 is de Wet op Meldplicht datalekken ingevoerd. We maakten een procedure hoe de gemeente handelt bij datalekken. We meldden datalekken bij de autoriteit. Over de grootste bent u via informatienota's geïnformeerd.
- We voerden een aantal toetsen uit, om het niveau van de bewustwording van informatiebeveiliging van onze medewerkers te meten. Bijvoorbeeld door als test een phishing mail rond te sturen, door het organiseren van (voorlichtings)workshops en door het regionaal organiseren van de "week van de privacy en beveiliging". Integriteit, ook op dit onderwerp, krijgt een prominenter plaats in ons functioneringscyclus.
- We maakten een Westfries model voor een overeenkomst met partijen die voor ons persoonsgegevens bewerken, een bewerkingsovereenkomst. Met de grootste partijen waar we persoonsgegevens laten bewerken sloten wij deze overeenkomst ook af. (onder andere Werksaam, Green Valley en Desom).

- Desom stak veel tijd en geld in een goed beveiligde ict infrastructuur. In 2017 investeren wij voor verdere optimalisatie.

We werken binnen Westfriesland steeds meer samen op het gebied van informatiemanagement. We zijn onder andere een programma gestart om het informatielandschap binnen Westfriesland te harmoniseren. Dit programma kent 4 peilers:

- Het aantal applicaties terug brengen;
- De top 20 klantprocessen gezamenlijk digitaal beschikbaar stellen;
- Het gegevensmanagement op elkaar afstemmen;
- De informatiemanagement processen gelijk maken;

Daarnaast begonnen wij met regionale projecten als “gezamenlijke scanstraat”, “regionale E-depot” en “regionale samenwerkingsomgeving”.

Ook diverse interne projecten startten of ronden wij af.

- Aansluiting op de diverse landelijke basisregistraties;
- Overdracht ict infrastructuur naar Desom (As400 systemen, servers toegangssystemen).

Verantwoording jaarrekening IBT uitvoering archiefwet 2015 - 2016

In 2016 beoordeelt de Provincie Noord-Holland Gemeente Medemblik op basis van Interbestuurlijk Toezicht, Uitvoering Archiefwet 2015 - 2016.

Het Westfries Archief heeft een quickscan uitgevoerd en gemeente Medemblik heeft een verbetervoorstel gemaakt.

- Samen met het Westfries Archief zijn er uitgangspunten opgesteld over de archivering bij samenwerkingsvormen en bij de uitbesteding van taken. Deze past gemeente Medemblik in de praktijk goed toe.
- Het Handboek vervanging ligt bij de archivaris van het Westfries Archief ter beoordeling. Hierna stelt het college het Handboek vast.
- De gesignaleerde achterstanden in de bewerking van overbrenging van archiefbescheiden zijn ingelopen.
- Het calamiteitenplan is geactualiseerd.

Gemeente Medemblik ontvangt een compliment van de archiefinspecteur Provincie Noord-Holland.

Er zijn ook verbeterpunten benoemd:

- Er moet een kwaliteitssysteem komen. Er is een regionale projectgroep ingesteld onder leiding van het Westfries Archief om te komen tot een kwaliteitssysteem.
- Er is nog geen adequate bewaarstrategie opgezet. Dit wordt opgenomen in het handboek vervanging.
- Er is nog steeds sprake van een hybride archief. Dit brengt risico's met zich mee. Er zijn investeringskredieten opgenomen in de begroting. Hier is tevens de ontwikkeling van het e-depot aan gekoppeld. Dit project loopt naar verwachting tot en met 2018.
- Een archiefoverzicht met metadataschema ten behoeve van efficiënt informatiebeheer zijn nog niet volledig beschikbaar. In 2017 implementeert de gemeente Medemblik de TMLO.

Betaaldiscipline

Wettelijk is bepaald dat een overheidsinstantie binnen 30 dagen na ontvangst van een factuur moet betalen. Als er geen zwaarwegende reden is om niet (tijdig) te betalen kan dit leiden tot een boete en rente. In 2016 ontvingen we geen claim.

	2014	2015	2016
Binnen 30 dagen betaald	93%	96%	93%

2.2.6. Paragraaf Verbonden partijen

Jaarrekening - Verbonden partijen

Een verbonden partij is een organisatie waar de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang in heeft. Het aangaan van zo een belang komt altijd voort uit het publieke belang. Verbonden partijen voeren dan ook een publieke taak voor ons uit (verlengd lokaal bestuur). In een aantal gevallen heeft het Rijk zelfs verplicht gesteld dat een verbonden partij dat voor ons doet.

Nota verbonden partijen

Op 6 maart 2014 heeft de Raad de visie over de verbonden partijen vastgelegd. Dit deed zij bij de vaststelling van de 'Nota Verbonden Partijen'. In deze nota is ook een lijst opgenomen van de verbonden partijen.

1. Vennootschappen met aandelenkapitaal

NV Houdstermaatschappij GKNH

1.1 Gaskop Noord-Holland

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De NV Houdstermaatschappij Gaskop Noord-Holland (kortweg Gaskop) is gevestigd in Amsterdam.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

De Gaskop beheert de aandelen die de gemeenten in Noord-Holland en de provincie in het netwerkbedrijf Alliander heeft. De Wet Onafhankelijk Netbeheer bepaalt dat de aandelen van netwerkbedrijven in handen van de overheid blijven. Alliander beheert het regionaal netwerk voor gas en elektriciteit.

Welk belang heeft de gemeente Medemblik in de verbonden partij?

De gemeente Medemblik heeft 336 van de in totaal 4.646 aandelen in handen.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Het bedrijf speelde in 2016 en speelt de volgende jaren in op de veranderingen in de energieproductie en energieverbruik. Deze veranderingen zijn het gevolg van de omschakeling van fossiele brandstoffen naar duurzame alternatieven. De decentrale opwekking van energie door zonnepanelen, warmtepompen, windturbines en biogas heeft gevolgen voor de infrastructuur van de energienetwerken. Het transport van energie wordt gecompliceerder. Alliander investeert hierin om een betrouwbare energietransport te leveren nu er verschillende energiebronnen zijn die meer schommelingen in energieaanbod geven. Ook investeert Alliander bijvoorbeeld in slimme energiemeters om energiebesparing te faciliteren. De infrastructuur die Alliander beheert, is versnipperd in diverse gebieden. De regionale verdeling van de netwerken is historisch gegroeid. Vanuit bedrijfsmatig oogpunt is dit inefficiënt. Alliander onderzoekt de mogelijkheid om op beperkte schaal delen van netwerken te ruilen.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Onze inwoners mogen rekenen op een betrouwbare energie infrastructuur die zorgt voor een betrouwbaar energietransport en levering. Nieuwe vormen van energieopwekking zorgen voor meer wisselingen in het energie aanbod. Het is de uitdaging om deze zo goed mogelijk op te vangen. Daarnaast investeert het bedrijf in bewustwording van energiegebruik en energiereductie onder andere door slimme meters.

Risico's.

De genoemde risico's hebben zich niet voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

De gemeente draagt niet bij maar heeft een dividend ontvangen van € 151,-.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	95%	92%
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	91.557	29.879
Vreemd vermogen	4.802	2.468
Resultaat boekjaar	4.787	2.418

1.2 Bank Nederlandse Gemeenten

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is gevestigd in Den Haag.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

De BNG is de huisbankier van de Nederlandse gemeenten, waaronder die van de gemeente Medemblik. De BNG verstrekt de gemeente tegen gunstige condities financiering. Dit kan de bank ook doen omdat zij een AA+ rating heeft (de op een na hoogste rating qua zekerheid).

Welk belang heeft de gemeente Medemblik in de verbonden partij?

De Nederlandse staat, gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap zijn eigenaar van de aandelen van de BNG. De gemeente Medemblik heeft 13.650 aandelen van in totaal 55.690.720 aandelen.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Doel is om zo goedkoop mogelijk geld aan te trekken om zo te voldoen aan de gemeentelijke financieringsbehoefte. De BNG is een van de partijen die we vragen hiervoor offerte uit te brengen.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Geen.

Risico's.

Geen.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

Geen.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2016	31-12-2016
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	3%	3%
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	4.163.000	4.486.000
Vreemd vermogen	145.348.000	149.514.000
Resultaat boekjaar	226.000	369.000

1.3 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

Het Ontwikkelbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is gevestigd in Alkmaar.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

Het ONHN is opgericht voor het bevorderen van de economie van Noord Holland Noord. Het ONHN is de uitvoeringsorganisatie van de regionaal economische samenwerking en overlegorgaan (REON).

Welk belang heeft de gemeente Medemblik in de verbonden partij?

De aandeelhouders zijn de provincie (voor 49%) en de gemeenten (voor 51%) in Noord Holland Noord. De gemeente Medemblik is houder van 1.911 aandelen. Dit is 3,54% van het totaal.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Het ONHN stimuleert het vestigings- en ondernemersklimaat en de promotie daarvan. Ook levert het ONHN een belangrijke bijdrage aan de ruimte waarin ondernemerschap optimaal tot bloei kan komen. Het stimuleert de ruimtelijk en sociaal economische ontwikkeling van de regio Noord Holland Noord. Daarbij horen de volgende doelen:

- Ondernemersloket; het loket begeleidt bedrijven bij investeringen met het oog op extra Werkgelegenheid;
- Regiomarketing; de marketing zorgt ervoor dat zowel intern als buiten de regio een beter beeld ontstaat van de mogelijkheden om in Noord-Holland Noord te wonen, te werken en te recreëren;
- Vestigingsklimaat; verbetering van het vestigings- en ondernemersklimaat zodat de juiste randvoorwaarden er zijn om ondernemers te laten vestigen, op te starten en de laten doorgroeien.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Voldoende werkgelegenheid, voorzieningen en welvaart voor onze inwoners. Dit is 1 van de belangrijke pijlers onder een goed woon-werk- leefklimaat. Het draagt bij aan de duurzame leefbaarheid.

Risico's.

De genoemde risico's hebben zich niet voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 84.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	24%	25%
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	613	835
Vreemd vermogen	1.934	2.487
Resultaat boekjaar	19	222

1.4 Stadshavens Medemblik B.V.

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?
Stadshavens Medemblik B.V. is gevestigd in Medemblik.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

Stadshavens Medemblik B.V. beheert en exploiteert de stadshavens in de kern Medemblik en draagt bij aan een goede kwaliteit van het toeristisch product en het economisch belang voor de gemeente.

Welk belang heeft de gemeente Medemblik in de verbonden partij?

De gemeente bezit alle aandelen van Stadshavens Medemblik B.V.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Het realiseren van een rendabele en klantgerichte exploitatie van de stadshavens.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

- een goed gastheerschap;
- kwaliteitsverbetering voor de watersporter;
- meerwaarde voor de middenstand;
- aantrekkelijk voor toeristen en voor onze inwoners.

Risico's.

De aangegeven risico's (vergrijzing van de recreatieve watersporter en minder behoefte aan vaste ligplaatsen) zijn eigenlijk een gegeven. Ze werken in de toekomst door.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 514.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	-143%	31%
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	-167	615
Vreemd vermogen	285	1.385
Resultaat boekjaar	-74	80

2 Gemeenschappelijke regelingen

2.1 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, gevestigd in Alkmaar.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

De Veiligheidsregio is een samenwerkingsverband dat in Noord-Holland Noord, samen met gemeenten en hulpverleningsdiensten, werkzaam is op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De Veiligheidsregio zorgt voor:

- verkleining van de risico's op crises;
- betere voorbereiding op het bestrijden van incidenten;
- een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie waar onder andere ook het ambulancevervoer en de meldkamer zijn ondergebracht.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en actief betrokken bij de hulpverlening.

In het beleidsplan 2016-2019 wordt hier als volgt invulling aan gegeven:

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

- Veiliger gedrag van inwoners en bedrijven;
- Ondernemers en instellingen zijn zich bewust van hun rol in de veiligheid van bezoekers en cliënten;
- Samen met ketenpartners beter voorbereid op goede hulp aan kwetsbare doelgroepen;
- Helpen we gemeenten de kans te verkleinen dat situaties met betrekking tot sociale veiligheid (Veiligheidshuis) uit de hand lopen.

Risico's.

De volgende aangegeven risico's hebben zich voorgedaan:

- 1. Transitiekosten regionalisering 2015.**
Op 30 september 2016 heeft het algemeen bestuur besloten om de personele frictiekosten in rekening te brengen bij de gemeenten waar deze betrekking op heeft. In totaal betreft dit ca. € 1,5 mln voor 3 jaar en voor Medemblik ca. € 100.000,- voor 3 jaar.
- 2. Nadelige fiscale gevolgen door werkkostenregeling per 1 januari 2015.**
Deze zijn opgevangen binnen de begroting van de Veiligheidsregio.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 2.716.

Heeft de verbonden partij een bezuinigingsopdracht die ingevuld moet worden? Zo ja, wat is de status?

Ja. De VRNHN heeft een bezuinigingsopdracht van € 7.400.000,- te realiseren uiterlijk in 2018. In 2016 moest een taakstelling van € 5.900.000,- gerealiseerd zijn. In de bestuursrapportage 2016-2 is aangegeven dat deze taakstelling voor 2016 is ingevuld.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2016	31-12-2016
Weerstandscapaciteit	1.345	1.500
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	4.078	6.568
Vreemd vermogen	60.747	52.672
Resultaat boekjaar	2.638	2.725

2.2 GGD Noord-Holland Noord

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De Gemeentelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD) is gevestigd in Alkmaar.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners. Concreet betekent dit dat de GGD de volgende doelstellingen heeft:

- ondersteuning van gemeenten bij de realisatie en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid (LGB). Op 10 oktober 2013 heeft de gemeenteraad het LGB als onderdeel van de nota Herijking Welzijnsbeleid vastgesteld (2013-2016);
- uitvoering van wettelijke taken zoals bijvoorbeeld infectiebestrijding en publieksvoorlichting. Speerpunt daarbij is onder meer verscherping van het toezicht op de kinderopvang;
- uitvoeren van overige taken die door de gemeenten aan de GGD zijn opgedragen, bijvoorbeeld:
 - opvoedingsondersteuning of inloopsprekuren Centrum Jeugd en Gezin (CJG);
 - uitvoering jeugdgezondheidszorg van 9 maanden tot 19 jaar. Speerpunten zijn onder meer zorgcoördinatie (1 gezin/1 plan), doorontwikkeling jeugdgezondheid-professional in CJG, doorontwikkeling Digitaal Dossier en de structurele bezuinigingsopdracht uit 2011 realiseren;
- uitvoeren van taken voor derden zoals politie, justitie en reizigers.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Jeugd

In 2015 is het nieuwe basispakket jeugdgezondheidszorg van kracht geworden. Nog meer dan voorheen wordt met dit pakket het begrip "preventie" onderstreept. Het nieuwe basispakket leidt tot een breder preventief aanbod voor alle kinderen. In 2016 is er met gemeenten gesproken over de financiële overheveling van taken vanuit het maatwerk naar het basispakket.

Infectieziektebestrijding

Infectieziektebestrijding is succesvol ingebed in een landelijke en provinciale infrastructuur en blijft inzetten op versterking van de positie.

Kwetsbare burger

Om de specifieke zorg aan kwetsbare en zorgmijdende burgers te borgen wordt expertise ingezet in de sociale(wijk)teams. Er zijn heldere afspraken met de politie en het Veiligheidshuis. In overleg met het Veiligheidshuis wordt een regionaal prostitutiebeleid opgezet. Een speerpunt op het terrein van Veilig Thuis ontbreekt.

Onderzoek, beleid en preventie

In 2016 is de Gezondheidsmonitor gestart waarvan de uitkomst medio 2017 wordt gepubliceerd. Tevens is de Kindmonitor gestart, waarvan de uitkomst in het 1^e kwartaal van 2017 vrijkomt. Lokaal is er een groot onderzoek verricht door I&O research naar leefstijl/attitudes rondom alcohol en drugsgebruik. Dat wordt nu gebruikt als nulmeting bij de opstelling van het uitvoeringsplan voor 2017. Regionaal is er voor het project Alcohol & drugs o.a. een menukaart ontwikkeld, die scholen/gemeentes/sportclubs etc vanaf 2017 kunnen gebruiken om effectief beleid te maken. Ook zijn ze bezig om sportclubs handvatten te bieden om er op een goede manier mee om te gaan.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

De gezondheid en veiligheid van inwoners wordt bewaakt, beschermd en bevorderd.

Risico's.

1. Bezuinigingsoperatie: de bezuinigingsopdracht is niet gerealiseerd. Zie ook hieronder.
2. Afname specifieke gemeentelijke taken. Het is pas bij de jaarrekening 2016 van de GGD bekend of dit risico zich heeft voorgedaan.
3. Forensische Geneeskunde: afname dienstverlening aan politie/justitie. Het is pas bij de jaarrekening 2016 van de GGD bekend of dit risico zich heeft voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 1.617.

Deze bijdrage is verhoogd vanwege een herziene begroting 2016, waarmee het AB akkoord is gegaan. Voor Medemblik betreft dit een extra bijdrage van € 76 (waarvan € 63 incidenteel en € 13 structureel).

Heeft de verbonden partij een bezuinigingsopdracht die ingevuld moet worden? Zo ja, wat is de status?

Voor 2016 is een (extra) bezuinigingstaakstelling aan de GGD opgelegd. Deze is gelijk aan de loon- en prijsindexatie: de nullijn wordt gehanteerd.

Deze bezuinigingsopdracht is niet ingevuld. Zie hierboven. Dit wordt veroorzaakt door a) een structurele component in verband met (CAO) indexering voor de algemene bijdrage en b) de bijdrage Veilig Thuis valt hoger uit dan 0,5%. Het incidentele component is vanwege de bekostiging van het Individueel keuzemenu. Beide componenten kunnen niet opgevangen worden door de algemene reserve, die hiervoor onvoldoende is.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2016	31-12-2016
Weerstandscapaciteit	478	26
Netto schuldquote	4,80%	5,30%
Solvabiliteitsratio	6,50%	0,60%
Structurele exploitatieruimte	-2,70%	1,60%
Eigen vermogen	536	57
Vreemd vermogen	7.766	10.099
Resultaat boekjaar	-176	-451

2.3 Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking

7 West-Friese gemeenten

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De gemeenschappelijke regeling 'Ondersteuning bestuurlijke samenwerking Westfriesland' (OBS). Vestigingsplaats is Hoorn. Deze gemeenschappelijke regeling is een regeling met een centrumgemeente. Dit houdt in dat geen nieuw bestuursorgaan in het leven is geroepen maar dat aangesloten wordt bij de bestuursorganen van de centrumgemeente.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

- Het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijk overleggen op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen.

- Het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken.
De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen:
 - Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden);
 - VVRE (Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie);
 - ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Er is gezorgd voor regionale (beleids)afstemming op de werkerreinen:

- maatschappelijke dienstverlening;
- volksgezondheid;
- sociale zaken;
- verkeer en vervoer;
- ruimtelijke ordening;
- economie;
- algemeen bestuurlijke zaken;
- (coördinatie op de) uitvoering van het Pact van Westfriesland.

Hiervoor levert de centrumgemeente Hoorn in totaal 96 uur per week ondersteuning. De drie portefeuillehoudersoverleggen kennen een verschillende vergaderfrequentie. Madivosa komt gemiddeld 10 x per jaar bijeen. VVRE en ABZ gemiddeld 6 keer per jaar.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

1. borgen van de belangen van de inwoners over de genoemde onderwerpen (doelen)
2. kwaliteitsverbetering van de hieruit voortkomende besluiten en uitvoering daarvan
3. terugdringen ambtelijke/bestuurlijke drukte

Risico's.

Geen.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 117.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteitsratio	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat boekjaar	2	17

2.4 Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD), gevestigd in Hoorn.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

Voor iedere aangesloten gemeente en de provincie voert de RUD NHN de wettelijke basistaken op het gebied van milieu uit. Verder zijn er partijen die ook bovenwettelijke taken bij de RUD NHN hebben neergelegd. De RUD NHN voert voor de gemeente Medemblik de milieutaken uit, zowel de wettelijke basistaken als de bovenwettelijke taken.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Het professioneel, efficiënt en kwalitatief goed uitvoeren van de opgedragen milieutaken.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Milieuregelgeving is van toepassing op de bedrijven, dus het effect is voornamelijk van toepassing voor bedrijven. De RUD NHN is voor heel Noord-Holland Noord, zodat de controles op een eenduidige en professionele manier voor de hele regio gelden.

Risico's.

De aangegeven risico's hebben zich niet voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 1.106.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2016	31-12-2016
Weerstandscapaciteit	0	38
Netto schuldquote	niet beschikbaar	-5,34%
Solvabiliteitsratio	niet beschikbaar	37,74%
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	7,73%
Eigen vermogen	626	902
Vreemd vermogen	2.921	3.451
Resultaat boekjaar	298	653

2.5 Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

Centraal afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW), deze is gevestigd in Hoorn.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

Het CAW heeft als taak het beheren van de voormalige stortplaats te Westwoud en de uitoefening van de rechten en plichten zoals verbonden aan het aandeelhouderschap in de HVC.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

- De voormalige stortplaats Westwoud zorgvuldig beheren;
- In 2016 65% materiaalhergebruik.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

In het gehele CAW-gebied (Westfriesland) dezelfde manier van afval ophalen en verwerken.

Risico's.

Het aangegeven risico heeft zich niet voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

Geen. De garantstellingprovisie die HVC aan het CAW uitkeert, wordt over de deelnemende gemeenten verdeeld.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens)

	1-1-2016	31-12-2016*
Weerstandscapaciteit	1.955	1.915
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	51	54
Vreemd vermogen	2.643	3.091
Resultaat boekjaar	26	29

*Dit betreft voorlopige cijfers, het Algemeen Bestuur heeft het jaarverslag nog niet goedgekeurd en er is nog geen accountantsverklaring ontvangen.

2.6 WerkSaam

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

WerkSaam Westfriesland. Gevestigd in Hoorn.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

WerkSaam voert voor de zeven Westfrieze gemeenten de Participatiewet uit.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

In het kader van ieder gewerkte dag is er één stuurt WerkSaam niet alleen op uitkeringsaantallen maar ook op uitkeringslasten. Ondanks de succesvolle uitstroomcijfers blijft de instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden in 2016 hoog. Nog steeds veel ontslagen, toename van het aantal vergunninghouders en het beperken van Wajong en WSW dragen bij aan een hoge instroom. Door het verhogen van de AOW gerechtigde leeftijd verblijft de oudere uitkeringsgerechtigde ook langer in de bijstand. Al deze invloeden veroorzaken de groei van het aantal bijstandsgerechtigden. Tegelijkertijd zien we een trend dat de doelgroep van de participatiewet steeds moeilijker plaatsbaar is. De instroom bij WerkSaam was gemiddeld over 12 maanden 0,4% hoger dan bij gemeenten van gelijke grootte. Voor Medemblik geldt, tot en met november 2016, een toename van 220 uitkeringsgerechtigden.

Qua uitstroom doet WerkSaam het in vergelijking met gemeenten/regio's van gelijke grootte goed. De uitstroom bij WerkSaam was gemiddeld 0,2% hoger. Waarbij de uitstroom naar werk 44% bedraagt. Tegen 32% bij een gemeente/regio van gelijke grootte. Voor Medemblik geldt tot en met november een uitstroom van 175 uitkeringsgerechtigden.

Voor wat betreft beschut werk is het aantal plaatsingen beschut werk achter gebleven bij de verwachtingen. Dit is overigens een landelijke trend. WerkSaam had eerder aangegeven plek te willen bieden aan 30-32 fte beschut werk. Later in het jaar is dit teruggebracht tot 9.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Alle expertise op het gebied van werk en inkomen is samengebracht in één organisatie. WerkSaam Westfriesland laat inwoners van Westfriesland naar vermogen deelnemen op de reguliere arbeidsmarkt. Door regionale samenwerking op het gebied van arbeidsmarktbeleid kunnen werkzoekenden sneller en efficiënter aan het werk worden geholpen. Het gaat hierbij om een integrale aanpak en uitvoering voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt waarbij maatwerk centraal staat.

Risico's.

1. **Stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden. De extra kosten die dit met zich mee brengt kan deels worden gedekt door het aanvragen van een extra bijdrage uit de Vangnetregeling.**

Door de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden loopt de gemeente een financieel risico. Voor 2016 is door de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden een tekort ontstaan van ongeveer € 600.000,- voor Medemblik. Deze extra uitgaven kunnen voor een deel worden gedekt door het aanvragen van een extra bijdrage uit de Vangnetregeling. De

extra bijdrage die de gemeente kan aanvragen bij het Rijk zal zo rond de € 160.000 bedragen.

2. **Vermindering van commerciële activiteiten door minder opdrachten van deelnemende gemeenten.** Dit leidt tot een lagere dekking van de kosten van de bedrijfsvoering en tot een hogere afrekening van de apparaatskosten bij de deelnemende gemeenten. Doordat in 2016 gekozen is voor een andere berekening van de kosten per gemeente (op basis van inwoneraantal) moest de gemeente fors meer opdrachten uitzetten bij WerkSaam om een hogere afrekening van de apparaatskosten te voorkomen. Helaas is dit niet gelukt en moet de gemeente extra bijdragen aan de apparaatskosten.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?
€ 823.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	niet beschikbaar	4.016
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	66,3%	niet beschikbaar
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	11.103	10.172
Vreemd vermogen	3.666	10.927
Resultaat boekjaar	566	1.137

2.7 Recreatieschap Westfriesland

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

Het recreatieschap West-Friesland (RSW), deze is gevestigd in Stede Broec. Ook deze gemeenschappelijke regeling kent een centrumgemeentenconstructie. Het RSW beraadt zich op de toekomst en een eventueel nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

Het RSW behartigt de gemeentelijke belangen op het gebied van de openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het RSW zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur en voor het ontwikkelen en beheren van diverse recreatiemogelijkheden en -gebieden.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

In juli 2016 is door het algemeen bestuur en nieuw 'Natuur- en recreatieplan' vastgesteld.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Inwoners kunnen recreëren in goed onderhouden natuur- en recreatiegebieden. Dit komt het leefklimaat van onze inwoners ten goede. Daarnaast zijn enkele recreatiegebieden ook aantrekkelijk voor toeristen. De bestedingen van deze toeristen komen de voorzieningen aan onze inwoners ten goede. Ook levert het werkgelegenheid voor onze inwoners op.

Risico's.

Geen van de genoemde risico's hebben zich voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?
€ 222.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2016	31-12-2016
Weerstandscapaciteit	530	1.572

Netto schuldquote	148%	-50%
Solvabiliteitsratio	30%	49%
Structurele exploitatieruimte	-16%	3%
Eigen vermogen	1.254	2.835
Vreemd vermogen	2.959	3.000
Resultaat boekjaar	248	1.288

2.8 Westfries Archief, Regionaal Historisch Centrum voor West-Friesland

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

Westfries Archief, Regionaal Historisch Centrum voor West-Friesland, gevestigd in Hoorn.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

Het Westfries Archief is het regionaal historisch centrum voor West-Friesland. Inwoners en instellingen kunnen hier terecht met historische vragen. De kerntaken van het Westfries Archief zijn:

- het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten Westfriese gemeenten;
- het adviseren over en inspecteren van de aangesloten gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer;
- een kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie en deze collectie beschikbaar te stellen voor een breed publiek.
- een goede (digitale) informatievoorziening, het bewaren van het cultuur erfgoed en het borgen van digitale duurzaamheid. Hierdoor wordt voldaan aan de wettelijke eisen uit de Archiefwet.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Zoals in het beleidsplan 2015-2017 is het WFA gestart met het ontwikkelen van een visie. Het beleidsplan is leidend voor de volgende punten:

- een toezicht- en adviesprogramma;
- optimale digitale toegankelijkheid van de collectie;
- ontwikkelen en leveren van producten en diensten die aansluiten op de behoeften van overheden, burgers en erfgoedinstellingen.

Aan al deze punten is in 2016 gewerkt.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Het WFA bewaart de historische bronnen van het gebied en maakt deze laagdrempelig toegankelijk voor overheden en burgers.

Risico's.

Als risico werd ingeschat dat de openingstijden voor fysieke dienstverlening worden verlaagd. Dit is ook gebeurd. De studiezaal is nu twee dagen per week geopend. Dit was vier. Daar tegenover staat dat er ook bezoek op afspraak mogelijk is. Hiermee is de dienstverlening wel efficiënter geworden en meer op maat.

De overige risico's hebben zich niet voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 285.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2016	31-12-2016
Weerstandscapaciteit	87	91
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	449	491
Vreemd vermogen	401	63
Resultaat boekjaar	38	42

2.9 Financiering personeelsplan Muziekschool Oostelijk West-Friesland

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De gemeenschappelijke regeling Financiering personeelsplan Muziekschool Oostelijk West-Friesland. Deze is gevestigd in Wognum. Het betreft een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Enkhuizen, Drechterland en Medemblik. Ook deze gemeenschappelijke regeling kent een centrumgemeenteconstructie.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

De regeling is in het verleden ontstaan toen de gemeenschappelijke regeling Muziekschool Westfriesland opging in de Stichting Muziekschool. Dit omdat door de fusie verschillen zouden ontstaan in de rechtspositie tussen nieuwe docenten en docenten die overkwamen uit de gemeenschappelijke regeling. Deze laatsten werden daarom ondergebracht in de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Op dit moment gaat het nog om 1,76 fte.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

De deelnemers in de gemeenschappelijke regeling zijn in 2015 begonnen met onderzoek naar de kosten van het overhevelen van de muziekdocenten naar de Stichting Muziekschool Oostelijk Westfriesland (MOW). Het doel was om in 2016 de drie gemeenteraden het onderzoek voor te leggen en op basis van het besluit van de raden de opheffing van de gemeenschappelijke regeling in gang te zetten. Drechterland en Enkhuizen hebben dit besluit in 2016 genomen. Medemblik verwacht in 2017 een besluit te nemen. De Stichting heeft overigens aangegeven het personeel niet over te willen of kunnen nemen.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Bij opheffing van de regeling kunnen de docenten niet meer vanuit de gemeente worden ingezet voor het muziekonderwijs bij de MOW.

Risico's.

Geen.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 64.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	121	n.v.t.
Vreemd vermogen	205	n.v.t.
Resultaat boekjaar	0	n.v.t.

2.10 Archeologie West-Friesland

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

De gemeenschappelijke regeling Archeologie West-Friesland is gevestigd in Hoorn. Deze gemeenschappelijke regeling kent een centrumgemeenteconstructie.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is het gezamenlijk behartigen van belangen op het gebied van archeologie, zowel op beleidsmatig als op uitvoerend niveau.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Bijdragen aan de slagvaardigheid van de gemeente met betrekking tot gebiedsontwikkeling en ruimtelijke ordeningsprocessen. Tevens versterken van de cultuurhistorische identiteit.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

- Een professionele archeologiedienst;
- Kennis van het gebied, inclusief de ontstaansgeschiedenis.

Risico's.

Geen.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 28.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteitsratio	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat boekjaar	n.v.t.	n.v.t.

2.11 SSC DeSom

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?
SSC DeSom gevestigd aan de Dick Ketlaan 20 in Wognum.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?
Gemeenschappelijke regeling voor samenwerking op gebied van ICT beheer.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

Nu alle aangesloten organisaties in 2015 overgezet zijn naar de ICT infrastructuur van DeSom is in 2016 verder gewerkt aan de ondersteuning van Fase 3: Samenwerking op het gebied van informatiemanagement.

Resultaat:

- De samenwerking op gebied van informatiemanagement is gestart. Er loopt inmiddels een programma "Harmonisering informatielandschap West-Friesland"
- Er zijn geen vervolgstappen in 2016 gezet om 1 gezamenlijke Westfriese Infrastructuur te realiseren (telefonie, printen, serveromgeving netwerk waren al gerealiseerd, maar 1 gezamenlijke werkplek omgeving ontbreekt nog)

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

Landelijk wordt gestuurd op het digitaliseren van de diensten van de gemeenten. Daar is verdergaande ICT maar ook samenwerking voor nodig. De samenwerking moet volgens de bestuursopdracht leiden tot:

- borgen van de continuïteit en betrouwbaarheid;
- verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening;
- verhoging van de efficiency ;
- regie op specialistische kennis;
- optimaliseren van uitvoeringsaspecten;
- financiële voordelen door o.a. gezamenlijk inkoop;
- verhoging van de verander - en innovatiekracht;
- minder meerkosten;
- meer mogelijkheden creëren tot verdere vormen van ICT-samenwerking op langere termijn.

Risico's.

De in de risico-inventarisatie opgenomen risico's hebben zich in 2016 niet voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 1.386.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens)

	1-1-2016	31-12-2016
Weerstandscapaciteit	606	50
Netto schuldquote	61%	39%
Solvabiliteitsratio	7%	11%
Structurele exploitatieruimte	8%	8%
Eigen vermogen	606	631
Vreemd vermogen	8.065	5.167
Resultaat boekjaar	606	316

3. Verenigingen en stichtingen

3.1 Vereniging International Sailing Center Medemblik

Wat is de naam van de verbonden partij en waar is deze gevestigd?

Het International Sailing Center Medemblik (ISCM) is gevestigd in Medemblik.

Welk openbaar belang behartigt de verbonden partij?

De vereniging ISCM is eigenaar van het internationale zeilcentrum in de kern Medemblik. De vereniging heeft 2 leden: het Watersportverbond en de gemeente.

Welke ontwikkelingen hebben zich in 2016 voorgedaan?

- In 2016 is een slaapaccommodatie voor zeilers gerealiseerd en zijn camperplaatsen opgeleverd. De gemeenteraad en de provincie hebben hier middelen voor beschikbaar gesteld.
- Door middel van samenwerking met andere partijen is de positie van het zeilcentrum verstevigd. Daarbij is ook onderzocht of er mogelijkheden zijn om het gemeentelijke aandeel in de vereniging over te dragen aan een derde, conform het besluit van de raad van januari 2014. Het resultaat is dat de raad in 2016 heeft ingestemd met de verkoop van het zeilcentrum door de vereniging ISCM aan Regatta Center Medemblik.
- Door de inzet van een combinatiefunctionaris (ondersteuner verenigingen en intermediair school) wordt de jeugdsport gestimuleerd. Scholen maken kennis met de zeilport, er worden zeilkampen voor de jeugd georganiseerd en de jeugdinstructeurs van zeilvereniging Bestevaer worden ondersteund.

Welke maatschappelijke effecten (wat merken onze inwoners hiervan)?

- De deelnemers aan evenementen en activiteiten die in het zeilcentrum plaatsvinden, geven geld uit. Hier heeft de lokale economie profijt van.
- De evenementen, zoals bijvoorbeeld de Delta Lloyd Regatta en Wereldkampioenschappen geven Medemblik naamsbekendheid.

Risico's.

De genoemde risico's bij de begroting hebben zich niet voorgedaan.

Welke gemeentelijke bijdrage in 2016?

€ 6.

Financiële gegevens (op basis van de meest recente gegevens):

	1-1-2015	31-12-2015
Weerstandscapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Netto schuldquote	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Solvabiliteitsratio	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Structurele exploitatieruimte	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Eigen vermogen	468	25
Vreemd vermogen	615	566
Resultaat boekjaar	-10	-443

2.2.7. Paragraaf Grondbeleid

Met ons grondbeleid leveren we een bijdrage aan de programma's en onze vier thema's:

- we vergroten de leefbaarheid in onze kernen;
- door financiële bijdragen uit de grondopbrengsten leveren we een bijdrage aan de instandhouding van gemeentelijke gebouwen en huisvesting en daarmee de leefbaarheid in onze kernen;
- we richten de grond die we ontwikkelen duurzaam in en we stellen eisen aan de duurzaamheid van de nieuwbouwwoningen;
- omwonenden en toekomstige bewoners participeren bij de inrichting van het woongebied en de samenstelling van de hoeveelheid en het type woningen;
- we werken samen met ontwikkelaars en bedrijven om de inrichting van het gebied vorm te geven.

In deze paragraaf nemen we u mee in onze uitgangspunten van het grondbeleid. Ook laten we zien welke bouwgronden en bedrijventerreinen we nu in exploitatie hebben. Tenslotte geven we inzicht in de belangrijkste risico's die we lopen bij het exploiteren van de grondexploitatie.

1. Uitgangspunten grondbeleid

1.1 Uitgiftestrategie

In de 'Nota Grondbeleid 2014' hebben we:

- een aantal keuzes over ons grondbeleid vastgelegd;
- genoteerd welke mogelijkheden de gemeente heeft volgens de Wet ruimtelijke ordening;
- ons strategisch grondbeleid vastgesteld.

Dat laatste houdt in dat per ontwikkelgebied wordt gekeken wat de beste aanpak is. Samenwerken met het bedrijfsleven of zelf verkopen. Belangrijke criteria bij het vaststellen van de beste aanpak zijn:

- van wie is de grond;
- willen we sturen op de ontwikkeling;
- het verwachte financiële resultaat;
- de financiële risico's.

1.2 Flexibele bestemmingsplannen

We stellen flexibele bestemmingsplannen op om deze daarna stap voor stap te ontwikkelen. Daardoor kunnen we samen met de projectontwikkelaars snel en adequaat inspelen op een veranderende vraag van klanten. Met deze benaderwijze is er ruimte voor gevarieerde initiatieven en is er sprake van een open einde. Dat betekent dat het eindresultaat niet vooraf is vastgesteld. We denken niet in bestemmingen maar meer in sferen en beelden.

1.3 Grondprijzenbeleid

Onze grondprijzen toetsen we jaarlijks aan de lokale en regionale marktontwikkelingen. Vervolgens verwerken we de grondprijs in de exploitatiebegrotingen van alle plannen. Uitgangspunt is maatwerk per kern.

1.4 Geld

Bij het starten van een nieuwe exploitatie is het nodig dat deze sluitend is. Met sluitend bedoelen we dat alle kosten die we maken om de grond gereed voor bebouwing te maken, worden gedekt door verkoopopbrengsten van de grond. Het gaat om voorbereidingskosten, kosten voor het bouwklaar maken en de kosten van de gemeenschapsvoorzieningen zoals wegen, riolering en openbaar groen in het te bebouwen gebied.

We zijn ook betrokken bij woningbouwontwikkeling waarbij we zelf niet de grond bezitten (faciliterende grondexploitaties). In die situatie stellen we met de projectontwikkelaar een exploitatie- of samenwerkingsovereenkomst op. De financiële risico's van de bouw liggen dan volledig bij de projectontwikkelaar.

1.5 Winstneming

Vindt plaats bij:

- complexen die worden afgesloten;
- complexen waarbij vooraf vaststaat dat winst kan worden genomen. Dit doet zich voor wanneer opbrengsten zeker zijn en de uitgaven geen verrassingen meer bevatten. Die winstneming verspreiden we over de jaren waarin de verkopen plaatsvinden.

Op 1 januari 2016 voerde het Rijk een belangrijke wijziging door in de Venootschapbelasting (Vpb). Gemeenten zijn vanaf die datum belastingplichtig voor alle marktactiviteiten. Wij zijn Vpb-plichtig voor het exploiteren van gronden.

1.6 Reserves voor grondzaken

Om de risico's binnen de grondexploitaties op te vangen is een buffer nodig. Deze buffer heet de reserve bouwgrondexploitatie. In 2012 heeft de Raad vastgesteld dat de reserve minimaal 20% van de boekwaarde van de gronden moet bevatten. De boekwaarde van de grondexploitaties bedraagt op dit moment € 8.002. De stand van de reserve grondexploitatie moet daarmee minimaal € 1.600 zijn. De stand per 31 december 2016 bedraagt € 3.194.

2. Bouwgrond in exploitatie

2.1 Resultaten en prognose

Door de wijziging van de BBV kunnen gronden alleen ingedeeld worden in 'gronden in exploitatie' of 'strategische gronden'. Op dit moment hebben we 27 plannen in exploitatie. Daarnaast zijn er 14 plannen in ontwikkeling bij projectontwikkelaars.

In 2016 zijn de volgende resultaten geboekt:

Winst	€ 5
Verlies	€ 51
Vermindering voorziening	€ 320
Getroffen voorziening	€ 306

Per saldo een gunstig resultaat van € 68

De resultaten kunnen we als volgt verklaren:

Winst

We realiseerden een winst van € 5 bij grondexploitatie Schepenwijk.

Verlies en vermindering van de voorziening

De provincie verbood het bouwen op de locatie Nieuwe Veld in Abbekerk. Hierdoor veranderde deze gronden van 'in exploitatie' naar 'strategische grond':

- De getroffen voorziening van € 411 heffen we op.
- Het verlies bedraagt € 34.

De Fruittuinen in Andijk betreft een faciliterende grondexploitatie. Deze grond is niet in eigendom van de gemeente. De nieuwe regels van het Rijk schrijven voor dat we dit complex niet meer als 'gronden in exploitatie' mogen verantwoorden:

- De voorziening van € 109 heffen we op.
- Het verlies bedraagt € 117.

Getroffen voorziening

De provincie staat geen woningbouwplan toe voor 5 woningen aan de Dorpsstraat te Abbekerk. We mogen alleen de huidige woning vervangen. Wij gaan de huidige bebouwing met agrarische bestemming verkopen, in plaats het bouw- en woonrijp te maken van de locatie. We treffen daarom een voorziening van € 306 om de boekwaarde af te waarderen naar de verwachte opbrengstwaarde met agrarische bestemming.

De prognoses van de grondexploitaties in eigen beheer leveren een positief eindresultaat op. We hebben de prognose van deze gronden opnieuw berekend. We verwachten nog positieve resultaten van € 3.420. Bij een aantal projecten moet de grondverkoop nog starten.

Een overzicht van de woningexploitaties in onze gemeente vindt u onder 5.

3. Bedrijventerreinen in exploitatie

3.1 Resultaten en prognose

Op dit moment zijn er vier bouwterreinen in exploitatie. Daarnaast hebben projectontwikkelaars plannen in ontwikkeling.

In 2016 zijn geen winsten of verliezen genomen. Ook troffen we geen voorzieningen.

We hebben de prognose op deze gronden opnieuw berekend. Dat levert een positieve verwachting op van € 641. De uitgifte van nieuw bedrijventerrein trekt op dit moment weer enigszins aan.

Een overzicht van de exploitaties van bedrijventerreinen in onze gemeente vindt u onder 5.

4. Risico's

Grondexploitatie is een activiteit waarmee we winst of verlies kunnen maken. In het afgelopen jaar hebben we een gunstig resultaat geboekt van € 68 (zie 2 en 3).

Om toekomstige verliezen te kunnen compenseren hebben we in de jaren daarvoor geld gereserveerd voor de te hoge waarderingen van grond die nu nog in ons bezit is.

Een risico bij het exploiteren van grond is de verkoopbaarheid van de grond. Als er geen belangstelling voor onze grond is verkopen we niets. En als we niet verkopen maken we geen winst. Het beleid van de Provincie vormt ook een risico. De Provincie schrijft voor dat we geen woningen mogen bouwen buiten bestaand bebouwd gebied. Alleen als we kunnen aantonen dat we hierin niet kunnen bouwen, maakt de Provincie een uitzondering. De toekomst wijst uit hoe de provincie hiermee omgaat. We hebben dit als risico benoemd in de paragraaf weerstandsvermogen.

5. Overzicht

Hierna vindt u een overzicht van alle exploitaties in onze gemeente.

Woningexploitaties (in eigen beheer)	(projectontwikkelaar)	Bedrijventerreinen (in eigen beheer)	(projectontwikkelaar)
Abbekerk Roskam Nieuwe Veld	Andijk Fruittuinen Mantelhof Singershof	Andijk Oost-Andijk	Andijk Zuid-Andijk
Andijk Bangert-Zuid De Linten Molenweg	Benningbroek Vlaar	Wognum Overspoor fase 1 Overspoor fase II	Medemblik Unda Maris 1 Unda Maris II
Hauwert Tuinstraat-West	Medemblik Bibliotheek Graaf Florisplein Medemblik aan Zee Scheperwijk Waterpark (Veilinglaan)	Zwaagdijk-Oost WFO/ABC	
Medemblik DEK-terrein Moskee Weeshuis	Wognum De Eendragt		
Midwoud Tripkouw	Zwaagdijk-Oost De Gracht		
Nibbixwoud SEW-terrein Ganzenweijd			
Onderdijk De Schuitvaerder			
Opเปอร์does Kluiten-Zuid			
Sijbekarspel Molenwei-Zuid			
Wognum Bloesemgaerde			
Bloesemgaerde- Noord			
Boogerd			
Grietje Slagterlaan			
Hieronymus			
Kreeklanden II			
Wervershoof Centrum- Westrandplan			
De Tegel			

3. Jaarrekening

3.1. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

	Rekening 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil	Begroting 2016
Baten:				
1. Burger en Bestuur	869	804	65	735
2. Openbare Orde en Veiligheid	62	43	19	43
3. Verkeer, Vervoer en Waterstaat	451	404	47	334
4. Economische Zaken	267	304	-37	287
5. Onderwijs	1.252	1.034	218	494
6. Cultuur en Recreatie	783	846	-63	808
7. Sociaal domein	8.429	7.420	1.009	7.471
8. Volksgezondheid en Milieu	10.479	10.335	144	10.040
9. Ruimtelijke Ordening en Volkshuisv.	7.353	4.677	2.676	1.915
Totaal baten programma's	29.945	25.867	4.078	22.127
Algemene Dekkingsmiddelen	62.744	62.302	442	61.108
Totaal van de baten	92.689	88.169	4.520	83.235
Lasten:				
1. Burger en Bestuur	7.473	6.864	-609	6.206
2. Openbare Orde en Veiligheid	4.299	4.283	-16	4.299
3. Verkeer, Vervoer en Waterstaat	6.587	8.787	2.200	7.771
4. Economische Zaken	1.133	1.168	35	943
5. Onderwijs	4.656	4.725	69	4.534
6. Cultuur en Recreatie	11.129	11.320	191	9.672
7. Sociaal domein	35.528	36.213	685	34.225
8. Volksgezondheid en Milieu	12.374	12.365	-9	12.005
9. Ruimtelijke Ordening en Volkshuisv.	10.529	7.962	-2.567	5.363
Totaal lasten programma's	93.708	93.687	-21	85.018
Algemene Dekkingsmiddelen	2.295	2.888	593	930
Totaal van de lasten	96.003	96.575	572	85.948
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-3.314	-8.406	5.092	-2.713
Onttrekking van reserves	17.665	20.492	-2.827	4.142
Toevoeging aan reserves	-12.205	-12.086	-119	-1.157
Gerealiseerd resultaat	2.146	-	2.146	272

Analyse rekeningsresultaat

In onderstaand overzicht worden de belangrijkste verschillen tussen de begrotingcijfers en de realisatie weergegeven. Dit betreft een “netto” toelichting waarbij rekening is gehouden met mutaties in de reserves.

Programma	Omschrijving	Afwijking
1	Pensioenvoorziening wethouders <i>We informeerden u over een extra storting in de pensioenvoorziening wethouders. Deze storting is onder andere nodig vanwege een daling van de rente. Daarnaast bleek de voorziening voor een aantal oud wethouders te weinig middelen te bevatten.</i>	-524
3	Wegenonderhoud en verkeersveiligheid <i>We startten met het onderhoud Compagniesingel in de kern Medemblik. We verwachtten dit onderhoud in 2016 af te ronden, het loopt echter door in 2017. Tevens ontvingen we subsidies voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in onze gemeente.</i>	110
6	Verkoop Korteling 20 in Midwoud <i>We hebben het gebouw aan de Korteling 20 in Midwoud nog niet verkocht. We verwachten in 2017 meer duidelijkheid te geven over deze verkoop.</i>	-150
7	Bijzondere bijstand <i>De kosten bijzondere bijstand waren hoger dan geraamd. Naast een algemene stijging kwam dit door incidentele inhuur en kosten zorgverzekering voor bijstandsccliënten.</i>	-133
7	Nieuwkomers <i>Naast de bijdrage van het Rijk ontvingen we ook een bijdrage voor kosten nieuwkomers van het COA (Centraal Orgaan Asielzoekers). Dit leverde een voordeel op. In 2017 informeren wij u over de totaal te verwachten kosten.</i>	142
7	WMO oud <i>De ‘gekanтелеde’ werkwijze die de gemeente al een aantal jaren hanteert bij WMO oud zorgde voor een voordeel. Vooral bij de huishoudelijke hulpverlening en vervoersvoorzieningen zien we een voordeel.</i>	984
7	Sociaal domein jeugd en WMO nieuw <i>We voeren sinds twee jaar nieuwe taken uit op het gebied van WMO nieuw en jeugd. In december informeerden wij u over de financiële stand van zaken. Bij het opmaken van deze jaarrekening bleek dat zich een voordeel voordoet.</i>	345
8	Begrafenisrechten <i>We ontvingen meer opbrengsten uit de afgifte van graven. Vooral in het laatste kwartaal 2016 zagen we de opbrengsten stijgen.</i>	62
9	Verkoopopbrengsten gronden <i>We verkochten meer gronden dan verwacht. Dit komt vooral door ons project voor het verkopen van snippergroen.</i>	53
9	Grondexploitaties <i>De actualisatie van de grondexploitaties leverde een positief resultaat op. Een specificatie van dit resultaat is opgenomen in de paragraaf grondbeleid.</i>	68
10	Algemene uitkering <i>We ontvingen meer geld uit de algemene uitkering van het Rijk dan verwacht. In de Decemercirculaire 2016 paste het Rijk de maatstaven aan waarop ze de algemene uitkering berekent. Het grootste deel van de extra ontvangst komt door de Rijksbijdrage voor de kosten van nieuwkomers.</i>	275

Programma	Omschrijving	Afwijking
10	<i>Rente</i> <i>Een hogere rentetoerekening aan de grondexploitatie en een negatieve rente op kortlopende kasgeldleningen zorgden voor dit voordeel.</i>	147
10	Begrotingsresultaat Herfstnota <i>Bij de Herfstnota 2016 gingen we uit van een positief begrotingsresultaat van € 501.</i>	501
10	Verkoop appartementen voormalig gemeentehuis Andijk <i>We verkochten 2 extra appartementen in het voormalige gemeentehuis in Andijk.</i>	140
	Kleine verschillen	126
	Resultaat	2.146

Voor een nadere verklaring van de verschillen van de programma's verwijzen we u naar de volgende pagina's van de programmarekening

Programma 1 Burger en Bestuur				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
		na	realisatie	
		wijziging	begroting	
	2016	2016	na wijziging	2016
Baten:				
1010 Bestuursorganen	-	-	-	-
1011 Burgemeester en wethouders	2	-	2	-
1020 Voorlichting/PR	-	-	-	-
1021 Bestuursondersteuning	14	9	5	-
1022 Juridische zaken	-	-	-	-
1030 Burgerzaken	842	784	58	724
1040 Bestuurlijke samenwerking	-	-	-	-
1050 Griffie/Rekenkamer	11	11	0	11
1060 Electronische gemeente	-	-	-	-
1070 Servicepunten	-	-	-	-
Totaal baten	869	804	65	735
Lasten:				
1010 Bestuursorganen	633	650	17	586
1011 Burgemeester en wethouders	1.617	1.059	-558	963
1020 Voorlichting/PR	116	161	45	71
1021 Bestuursondersteuning	1.221	1.175	-46	906
1022 Juridische zaken	138	138	0	138
1030 Burgerzaken	2.283	2.196	-87	2.133
1040 Bestuurlijke samenwerking	173	219	46	171
1050 Griffie/Rekenkamer	508	509	1	525
1060 Electronische gemeente	780	754	-26	710
1070 Servicepunten	4	3	-1	3
Totaal lasten	7.473	6.864	-609	6.206
Resultaat	-6.604	-6.060	-544	-5.471

Toelichting:

Op dit programma hebben we een nadelig verschil van € 544. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

We boden de programmabegroting 2017 online aan. We besteedden niet het hele budget. Het project loopt door in 2017.	46
Deze kosten dekten we uit de algemene reserve. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	
In de Herfstnota 2016 gaven we aan dat de accountantscontrole 2015 meer kostte dan geraamd. We konden toen nog geen bedrag noemen. Het nadeel van € 35 is nu bekend.	-35
Pensioenvoorziening wethouders We informeerden u over een extra storting in de pensioenvoorziening wethouders. Deze storting is onder andere nodig vanwege een daling van de rente. Daarnaast bleek de voorziening voor een aantal oud wethouders te weinig middelen te bevatten.	-524

Overige verschillen veroorzaakten een klein nadeel.	-31
Totaal	-544

Programma 2 Openbare orde en veiligheid

	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
		na	realisatie	
		wijziging	begroting	
	2016	2016	na wijziging	2016
Baten:				
2010 Brandweer en rampenbestrijding	-	-	-	-
2020 Openbare orde en veiligheid	62	43	19	43
<i>Totaal baten</i>	62	43	19	43
Lasten:				
2010 Brandweer en rampenbestrijding	3.026	3.001	-25	3.001
2020 Openbare orde en veiligheid	1.273	1.282	9	1.298
<i>Totaal lasten</i>	4.299	4.283	-16	4.299
<i>Resultaat</i>	-4.237	-4.240	3	-4.256

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel van € 3. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

Overige verschillen veroorzaakten een klein voordeel.	3
<i>Totaal</i>	3

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
		na	realisatie	
		wijziging	begroting	
	2016	2016	na wijziging	2016
Baten:				
3010 Wegen, straten en pleinen	300	329	-29	259
3011 Straatreiniging/gladheidsbestr	8	-	8	-
3020 Verkeersmaatregelen	70	-	70	-
3030 Parkeren	1	1	-	1
3040 Havens	72	74	-2	74
3050 Waterkeringen	-	-	-	-
Totaal baten	451	404	47	334
Lasten:				
3010 Wegen, straten en pleinen	4.032	5.722	1.690	3.885
3011 Straatreiniging/gladheidsbestr	534	541	7	491
3020 Verkeersmaatregelen	677	771	94	671
3030 Parkeren	86	86	-	86
3040 Havens	882	1.298	416	2.205
3050 Waterkeringen	376	369	-7	433
Totaal lasten	6.587	8.787	2.200	7.771
Resultaat	-6.136	-8.383	2.247	-7.437

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel € 2.247. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

We startten met het onderhoud aan de Compagniesingel in de kern Medemblik. We verwachtten dit onderhoud af te ronden in 2016, het loopt echter door in 2017.	40
We ontvingen subsidies voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in onze gemeente. Het betrof de volgende projecten: - de Almersdorperweg in Opperdoes; de Ridderstraat in Medemblik; de Nieuwstraat in Medemblik.	70
We voerden alleen het onderhoud uit dat nodig was in de havens. Een deel van het onderhoud vindt nu plaats in 2017. Deze kosten dekten we uit de reserve kapitaalgoederen. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	94
Verwachte kapitaallasten:	
We startten de reconstructie van de Oosteinderweg in Wognum. Het project ronden we af in 2017. We dekten de kosten van de reconstructie uit de reserve kapitaalgoederen. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	1.525
We hielden rekening met de betaling van een bijdrage aan de provincie voor de doortrekking van de N240 bij Opperdoes. In overleg met de provincie hebben we afgesproken dat we de bijdrage pas gaan betalen na afloop van het project. Naar	220

verwachting is dat in 2019. We dekken de bijdrage uit de algemene reserve. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	
We startten het baggeren en saneren van de havens. De werkzaamheden ronden we af in 2017. We dekten de kosten uit de reserve kapitaalgoederen. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	335
Kleine verschillen veroorzaakten het overige nadeel.	-37
Totaal	2.247

Programma 4 Economische zaken				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
	2016	na wijziging 2016	realisatie begroting na wijziging	2016
Baten:				
4010 Handel en ambacht	61	104	-43	29
4020 Nutsbedrijven	206	200	6	258
4030 Agrarische zaken	-	-	-	-
4031 Destructie dieren	-	-	-	-
Totaal baten	267	304	-37	287
Lasten:				
4010 Handel en ambacht	1.059	1.091	32	866
4020 Nutsbedrijven	73	74	1	74
4030 Agrarische zaken	-	-	0	-
4031 Destructie dieren	1	3	2	3
Totaal lasten	1.133	1.168	35	943
Resultaat	-866	-864	-2	-656

Toelichting:

Op dit programma hebben we een nadeel van € 2. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

Overige verschillen veroorzaken een klein nadeel.	-2
Totaal	-2

Programma 5 Onderwijs				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
	2016	na wijziging 2016	realisatie begroting na wijziging	2016
Baten:				
5010 Openb. basisond. excl. huisv.	-	-	-	-
5020 Openb. basisond. huisvesting	-	-	-	-
5030 Bijz. basisond. excl. huisvesting	-	-	-	-
5040 Bijz. basisond. huisvesting	1.183	952	231	412
5050 OB (voortgezet) speciaal ond.	-	-	-	-
5055 Openb. voortg. Onderw. huisv.	-	-	-	-
5060 Gemeensch. baten & lasten ond.	69	82	-13	82
5070 Volwasseneneducatie	-	-	-	-
Totaal baten	1.252	1.034	218	494
Lasten:				
5010 Openb. basisond. excl. huisv.	-	-	-	-
5020 Openb. basisond. huisvesting	500	498	-2	498
5030 Bijz. basisond. excl. huisvesting	56	49	-7	49
5040 Bijz. basisond. huisvesting	2.281	2.313	32	2.199
5050 OB (voortgezet) speciaal ond.	261	261	-	261
5055 Openb. voortg. Onderw. huisv.	28	32	4	32
5060 Gemeensch. baten & lasten ond.	1.530	1.572	42	1.495
5070 Volwasseneneducatie	-	-	-	-
Totaal lasten	4.656	4.725	69	4.534
Resultaat	-3.404	-3.691	287	-4.040

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel van € 287. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

In de Herfstnota 2016 zegden we een bijdrage toe aan de exploitant van MFC De Bloesem voor een verbouwing. De exploitant rondt deze verbouwing af in 2017. Daarnaast waren er nog enkele kleine afwijkingen op de exploitatie.	45
We gaan deze bijdrage dekken uit de reserve De Bloesem. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	
We ontvingen meer opbrengsten uit de verkoop van kavels in de wijk Bloesemgaerde in Wognum.	222
Kleine verschillen veroorzaakten het overige nadeel.	20
Totaal	287

Programma 6 Cultuur en recreatie				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
		na	realisatie	
		wijziging	begroting	
	2016	2016	na wijziging	2016
Baten:				
6010 Openbare bibliotheek	12	150	-138	-
6020 Vormings- en ontwikkelingswerk	83	85	-2	85
6030 Sport	325	311	14	337
6040 Groene sportvelden/terreinen	120	104	16	270
6050 Kunst	-	-	-	-
6060 Oudheidkunde/musea	1	3	-2	3
6067 Natuurbescherming	51	50	1	-
6070 Openbaar groen	1	-	1	-
6071 Openluchtrecreatie	163	113	50	113
6080 Speeltuinen	27	30	-3	-
6081 Overige recreatie voorziening	-	-	-	-
Totaal baten	783	846	-63	808
Lasten:				
6010 Openbare bibliotheek	866	869	3	715
6020 Vormings- en ontwikkelingswerk	336	334	-2	356
6030 Sport	3.378	3.644	266	2.240
6040 Groene sportvelden/terreinen	1.156	1.118	-38	1.123
6050 Kunst	106	101	-5	101
6060 Oudheidkunde/musea	315	332	17	294
6067 Natuurbescherming	92	99	7	49
6070 Openbaar groen	3.934	3.953	19	3.930
6071 Openluchtrecreatie	579	496	-83	520
6080 Speeltuinen	320	333	13	303
6081 Overige recreatie voorziening	47	41	-6	41
Totaal lasten	11.129	11.320	191	9.672
Resultaat	-10.346	-10.474	128	-8.864

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel van € 128. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

We hebben het gebouw aan de Korteling 20 in Midwoud nog niet verkocht. We verwachten in 2017 meer duidelijkheid te geven over deze verkoop.	-150
De voorbereidingskosten en de kosten van aanleg van de buitenruimte van de dorpsaccommodatie 'De Dres' vielen lager uit dan geraamd. Met de raad hebben we afgesproken dat we deze uitgaven in één keer afschrijven.	314
We dekten deze kapitaallasten uit de reserve De Dres. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	

De bijdrage aan de stichting die de herdenking van de stormnacht in Andijk organiseerde, valt lager uit. De stichting kreeg ook andere subsidies. Hierdoor valt onze bijdrage lager uit.	30
We dekten deze lasten uit de algemene reserve. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	
Kleine verschillen veroorzaakten het overige nadeel.	-66
Totaal	128

Programma 7 Sociaal domein				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
		na	realisatie	
		wijziging	begroting	
	2016	2016	na wijziging	2016
Baten:				
7010 Bijstandsverlening	6.954	6.280	674	6.280
7020 Werkgelegenheid	26	-	26	-
7030 Participatie	5	-	5	-
7040 Gemeentelijk minimabeleid	311	220	91	220
7050 Maatsch. begeleiding en advies	26	39	-13	39
7051 Ouderenwerk	-	-	-	-
7060 Vreemdelingen	192	-	192	-
7070 Maatwerk WMO materieel	-	-	-	-
7071 Maatwerk WMO immaterieel	-	-	-	-
7072 Voorzieningen maatwerk WMO imm nieuw	216	-	216	-
7073 Opvang en beschermd wonen WMO	-	-	-	-
7074 Eigenbijdrage maatwerkvoorz. WMO	535	622	-87	622
7075 Algemene voorzieningen oud	157	63	94	114
7076 Algemene voorzieningen WMO nieuw	-	-	-	-
7078 Eerstelijnsloket algemeen	23	16	7	16
7079 WMO en jeugd nieuw	-	-	-	-
7080 PGB WMO oud	-	-	-	-
7081 PGB WMO oud	-	-	-	-
7082 PGB Jeugd	-	-	-	-
7083 Eigen bijdrage voorz. WMO & Jeugd	-16	180	-196	180
7090 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	-	-	-	-
7091 Veiligheid, jeugdreclass en opvang jeugd	-	-	-	-
Totaal baten	8.429	7.420	1.009	7.471

Programma 7 Sociaal domein				
	2016	na wijziging 2016	realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Lasten:				
7010 Bijstandsverlening	8.355	7.642	-713	7.642
7020 Werkgelegenheid	2.724	2.699	-25	2.432
7030 Participatie	403	434	31	430
7040 Gemeentelijk minimabeleid	1.567	1.343	-224	1.448
7050 Maatsch. begeleiding en advies	601	637	36	637
7051 Ouderenwerk	-	-	-	-
7060 Vreemdelingen	172	121	-51	68
7070 Maatwerk WMO materieel	627	828	201	828
7071 Maatwerk WMO immaterieel	2.257	2.911	654	2.800
7072 Voorzieningen maatwerk WMO imm nieuw	1.464	2.990	1.526	2.981
7073 Opvang en beschermd wonen WMO	187	50	-137	50
7074 Eigenbijdrage maatwerkvoorz. WMO	-	-	-	-
7075 Algemene voorzieningen oud	4.852	4.886	34	3.053
7076 Algemene voorzieningen WMO nieuw	22	150	128	150
7078 Eerstelijnsloket algemeen	1.824	1.981	157	1.988
7079 WMO en jeugd nieuw	524	664	140	664
7080 PGB WMO oud	56	120	64	120
7081 PGB WMO oud	174	500	326	500
7082 PGB Jeugd	439	838	399	838
7083 Eigen bijdrage voorz. WMO & Jeugd	-	-	-	-
7090 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	7.650	5.311	-2.339	5.311
7091 Veiligheid, jeugdreclass en opvang jeugd	1.630	2.108	478	2.285
Totaal lasten	35.528	36.213	685	34.225
Resultaat	-27.099	-28.793	1.694	-26.754

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel van € 1.694. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

De bijdrage aan Werksaam voor de dekking van de apparaatskosten was hoger dan we verwachtten.	-38
Een voordeel ontstond op het re-integratiebudget. Voornaamste oorzaak was het niet volledig ingezette budget 'couleur locale'.	35
De kosten bijzondere bijstand waren hoger dan geraamd. Naast een algemene stijging kwam dit door incidentele inhuur en kosten zorgverzekering voor bijstandsccliënten.	-133
Naast de bijdrage van het Rijk ontvingen we ook een bijdrage voor kosten nieuwkomers van het Centraal Orgaan Asielzoekers. Dit leverde een voordeel op. In 2017 informeren wij u over de te verwachten kosten van deze groep.	142

Het beschikbaar gestelde budget voor de begeleiding van het proces leefbaarheid is niet ingezet. We dekten deze lasten uit de reserve kernvisies. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	50
De 'gekantelde' werkwijze die de gemeente al een aantal jaren hanteert bij WMO oud zorgde voor een voordeel. Vooral bij de huishoudelijke hulpverlening en vervoersvoorzieningen zien we een voordeel.	984
In september 2016 besloot u over de innovatieagenda sociaal domein. Hiervoor stelde u een extra budget beschikbaar. Inmiddels dienden een aantal aanbieders hiervoor innovatieprojecten in. Dit heeft echter nog niet geleid tot uitgaven. We dekten deze lasten uit de reserve sociaal domein. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	200
We voeren sinds twee jaar nieuwe taken uit op het gebied van WMO nieuw en jeugd. In december informeerden wij u over de financiële stand van zaken. Bij het opmaken van deze jaarrekening bleek dat zich een voordeel voordoet.	345
Kleine verschillen veroorzaakten het overige voordeel.	110
Totaal	1.695

Programma 8 Volksgezondheid en milieu				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
		na	realisatie	
		wijziging	begroting	
	2016	2016	na wijziging	2016
Baten:				
8010 Basisgezondheidszorg	-	-	-	-
8020 Jeugdgezondheidszorg	-	-	-	-
8030 Afvalverw. en -verwerking	6.341	6.285	56	6.125
8040 Riolering en waterzuivering	3.744	3.729	15	3.547
8050 Milieubeheer	77	70	7	2
8060 Lijkbezorging	317	251	66	366
Totaal baten	10.479	10.335	144	10.040
Lasten:				
8010 Basisgezondheidszorg	419	379	-40	379
8020 Jeugdgezondheidszorg	1.139	1.169	30	1.169
8030 Afvalverw. en -verwerking	5.354	5.375	21	5.215
8040 Riolering en waterzuivering	3.499	3.484	-15	3.302
8050 Milieubeheer	1.269	1.269	-	1.251
8060 Lijkbezorging	683	678	-5	678
8070 Ambulancevervoer	11	11	-	11
Totaal lasten	12.374	12.365	-9	12.005
Resultaat	-1.895	-2.030	135	-1.965

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel van € 135. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

Het voorschot dat we aan HVC betaalden was lager dan we verwachtten. Bij de Herfstnota 2016 gaven we aan dat HVC een controle uitvoerde op het adressenbestand van onze gemeente. Wij zijn nog in afwachting van de uitkomsten hiervan. Dit kan mogelijk nog leiden tot een naheffing. In deze jaarrekening hebben we hier nog geen rekening mee gehouden.	35
We ontvingen meer opbrengsten uit de afgifte van graven. Vooral in het laatste kwartaal 2016 zagen we de opbrengsten stijgen.	62
Kleine verschillen veroorzaakten het overige voordeel.	38
Totaal	135

Programma 9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
	Rekening	Begroting	Verschil	Begroting
		na	realisatie	
		wijziging	begroting	
	2016	2016	na wijziging	2016
Baten:				
9010 Ruimtelijke ordening	1	8	-7	8
9020 Woningexploitatie/woningbouw	221	225	-4	225
9030 Stads- en dorpsvernieuwing	82	-	82	-
9040 Volkshuisvesting	917	931	-14	741
9050 Bouwgrondexploitatie	6.132	3.513	2.619	941
Totaal baten	7.353	4.677	2.676	1.915
Lasten:				
9010 Ruimtelijke ordening	1.582	1.577	-5	1.582
9020 Woningexploitatie/woningbouw	241	236	-5	236
9030 Stads- en dorpsvernieuwing	297	213	-84	215
9040 Volkshuisvesting	2.188	2.282	94	2.191
9050 Bouwgrondexploitatie	6.221	3.654	-2.567	1.139
Totaal lasten	10.529	7.962	-2.567	5.363
Resultaat	-3.176	-3.285	109	-3.448

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel van € 109. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

We ontvingen meer opbrengsten uit de afgifte van omgevingsvergunningen.	46
We verkochten meer gronden dan verwacht. Dit komt vooral door ons project voor het verkopen van snippergroen.	53
Vanuit de actualisatie van de grondexploitaties volgen een aantal verschillen. In de paragraaf grondbeleid lichten we deze toe.	68
De winstneming grondexploitatie Centrum Westrand in Wervershoof is in de jaarrekening 2015 genomen. We raamden dat we deze winstneming toevoegden aan de reserve bouwgrondexploitatie. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	-100
We stelden voor om de kosten van aanleg van de parkeerplaatsen aan de Molenweg in Andijk te dekken uit de reserve Bovenwijkse voorzieningen. Dit zijn echter kosten die ten laste komen van de grondexploitatie zelf. Daarmee is de dekking vanuit de reserve is niet nodig. De gevolgen voor de reserve staan in programma 10.	26
Kleine verschillen veroorzaakten het overige voordeel	16
Totaal	109

Overzicht 10 Algemene dekkingsmiddelen en financiering

	Rekening 2016	Begroting na wijziging 2016	Verschil realisatie begroting na wijziging	Begroting 2016
Baten:				
10010 Lokale heffingen/belastingen	6.897	6.875	22	6.747
10020 Algemene uitkering	52.504	52.228	276	50.887
10030 Dividend	155	165	-10	165
10040 Financieringsfunctie	3.182	3.034	148	3.309
10060 Incidentele baten en lasten	6	-	6	-
10070 Saldo kostenplaatsen	-	-	-	-
Totaal baten	62.744	62.302	442	61.108
Lasten:				
10010 Lokale heffingen/belastingen	249	277	28	307
10020 Algemene uitkering	-	-	-	-
10030 Dividend	1	1	-	1
10040 Financieringsfunctie	36	36	-	36
10060 Incidentele baten en lasten	340	136	-204	-
10070 Saldo kostenplaatsen	1.669	1.937	268	546
Totaal lasten	2.295	2.387	92	890
Saldo voor onvoorzien	60.449	59.915	534	60.218
10050 Onvoorzien	-	501	501	40
Saldo	60.449	59.414	1.035	60.178
10080 Onttrekking van reserves	17.665	20.492	-2.827	4.142
10080 Toevoeging aan reserves	-12.205	-12.086	-119	-1.157
Saldo	5.460	8.406	-2.946	2.985
Resultaat	65.909	67.820	-1.911	63.163

Toelichting:

Op dit programma hebben we een voordeel van € 1.035. De verklaring hiervoor is:

Positieve bedragen zijn een voordeel, negatieve bedragen zijn een nadeel.

De invordering van de gemeentelijke belastingen kostte minder geld dan geraamd.	42
We ontvingen meer geld uit de algemene uitkering van het Rijk dan verwacht. In de Decemercirculaire 2016 paste het Rijk de maatstaven aan waarop ze de algemene uitkering berekent. Het grootste deel van de extra ontvangst komt van de Rijksbijdrage voor de kosten van nieuwkomers in onze gemeente (€ 225).	275
We hebben een rentevoordeel door een tweetal redenen: - De negatieve rente op aangetrokken kasgeldleningen resulteerde in een voordeel van € 68. - We konden meer rente toerekenen aan de grondexploitatie dan waarmee we in de begroting rekening hadden gehouden. Dit leidt tot een voordeel van € 79.	147

In de Herfstnota 2016 gingen we uit van een positief begrotingsresultaat van € 501. Uit de werkelijke cijfers over 2016 blijkt een hoger resultaat. We verklaren het voordeel voornamelijk op de andere programma's.	501
Vanaf 2016 moeten we Vennootschapsbelasting betalen voor onze ondernemersactiviteiten. Wij hebben een voorlopige inschatting gemaakt van belasting die we moeten betalen over 2016. In 2017 overleggen we hier nog over met de Belastingdienst.	-190
We hebben 2 extra appartementen verkocht van het voormalig gemeentehuis in Andijk.	140
De kosten van gas en elektra van het gemeentehuis zijn lager. Dit onder andere door tijdelijke leegstand van delen van het gemeentehuis.	36
We hebben minder salariskosten voor bovenformatief personeel dan verwacht. Deze kosten dekten we uit de reserve personeel. De gevolgen voor de reserve zijn opgenomen in het overzicht reserves in dit programma.	99
We raamden budget voor het inhuren van de programmamanager leefbaarheid. Het budget is niet volledig besteed. Het project loopt door in 2017. De lasten dekten we uit de reserve Kernvisies. De gevolgen voor de reserve zijn opgenomen in het overzicht reserves in dit programma.	34
Kleine verschillen veroorzaakten het overige nadeel.	-49
Totaal	1.035

De mutaties van reserves zorgen voor een nadeel van € 2.946. De verklaring hiervoor is:

Reserve	Afwijking	Bedrag
Algemene reserve	We hebben geen bijdrage gedaan aan de provincie voor doortrekking van de N240. We hebben dit bedrag niet onttrokken (programma 3).	-220
	De bijdrage aan de herdenking stormnacht Andijk valt lager uit dan geraamd, dit betekent een lagere onttrekking (programma 6).	-30
	Het project digitaal aanbieden van de programmabegroting hebben we nog niet afgerond, dit betekent een lagere onttrekking (programma 1).	-46
Kapitaalgoederen	De kapitaallasten van het project Oosteinderweg vallen lager uit, dit betekent een lagere onttrekking (programma 3).	-1.525
	Het baggeren en saneren van de havens loopt door in 2017, dit betekent een lagere onttrekking (programma 3).	-335
	We hebben een deel van het geplande onderhoud aan de havens niet uitgevoerd, dit betekent een lagere onttrekking (programma 3).	-94
Kernvisies	De kosten van de programmamanager leefbaarheid zijn lager	-34

	dan we hadden gedacht, dit betekent een lagere onttrekking (programma 10).	
	Voor het opstellen van de kernvisies hebben we nog geen uitgaven gedaan, dit betekent geen onttrekking (programma 7).	-50
Personeel	We hebben minder bovenformatief personeel in dienst gehad, dit betekent een lagere onttrekking (programma 10).	-99
Bovenwijkse voorzieningen	De kosten van aanleg van de parkeerplaatsen Molenweg in Andijk dekken we uit de grondexploitatie, dit betekent geen onttrekking (programma 9).	-26
Bouwgrondexploitaties	De winstneming van de grondexploitatie Centrum Westrand in Wervershoof hebben we vorig jaar helemaal gedaan. Dit betekent geen toevoeging (programma 9).	100
De Bloesem	De kosten van de verbouwing van MFC De Bloesem ronds de exploitant in 2017 af. Dit betekent een lagere onttrekking (programma 5).	-45
De Dres	De voorbereidingskosten en kosten van inrichting van de buitenruimte voor de realisatie van de dorpsaccommodatie De Dres vallen lager uit. Dit betekent een lagere onttrekking (programma 6).	-314
Sociaal domein	Het innovatiebudget sociaal domein hebben we nog niet besteed, dit betekent geen onttrekking (programma 7).	-200
	Kleine verschillen veroorzaken het overig nadeel.	-28
Totaal		-2.946

3.2. Balans per 31 december

ACTIVA		31-12-2015	31-12-2016
Vaste activa			
1	<i>Immateriële vaste activa</i>	-	1.039
2	<i>Materiële vaste activa</i>	71.756	71.719
	Investerings met een economisch nut	59.920	60.433
	Investerings met een economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden geheven	11.020	10.481
	Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	816	805
3	<i>Financiële vaste activa</i>	16.306	12.745
Totaal vaste activa		88.062	85.503
Vlottende activa			
4	<i>Vorraden</i>	9.647	8.011
5	<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	9.213	9.940
6	<i>Liquide middelen</i>	692	681
7	<i>Overlopende activa</i>	1.932	2.025
Totaal vlottende activa		21.484	20.657
Totaal activa		109.546	106.160
PASSIVA		31-12-2015	31-12-2016
Vaste passiva			
8	<i>Eigen vermogen</i>	59.781	56.466
	Algemene reserve	28.258	25.343
	Bestemmingsreserves	24.435	25.354
	Reserve grondexploitatie	3.901	3.623
	Resultaat na bestemmingen	3.187	2.146
9	<i>Voorzieningen</i>	16.765	17.275
10	<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>	23.634	20.605
Totaal vaste passiva		100.180	94.346
Vlottende passiva			
11	<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	3.389	4.134
12	<i>Overlopende passiva</i>	5.977	7.680
Totaal vlottende passiva		9.366	11.814
Totaal passiva		109.546	106.160
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>		63.896	62.122

3.3. Toelichtingen

3.3.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft voorschriften waar de jaarrekening aan moet voldoen. In deze jaarrekening volgen we deze voorschriften.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Voor de activa en passiva moet we een waardering opnemen. Deze waardering bestaat uit de oorspronkelijke kosten die we ervoor betaald hebben en de bedragen die we ontvangen hebben. Dit geldt ook voor de bedragen in de staat van baten en lasten.

De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we alleen op wanneer zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

De verliezen en risico's die zijn ontstaan voor het einde van het begrotingsjaar, hebben we verwerkt wanneer zij voor het opmaken van jaarrekening bekend waren.

Dividendopbrengsten van deelnemingen nemen we als bate op in het jaar waarop het dividend betaald gaat worden.

Personeelslasten hebben we toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Echter, in het BBV is een verbod opgenomen voor een gedeelte van deze kosten. Dit verbod geeft aan dat het niet toegestaan is om voorzieningen en schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume op te nemen. Daarom hebben we sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voorbeelden hier van zijn ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) vormen we wel een verplichting.

Balans

Vaste activa

Activa die aangeschaft zijn voor 2011, schrijven we af volgens het afschrijvingsbeleid dat door de voormalige gemeenten is vastgesteld.

De afschrijvingen van activa die we in 2011 en daarna hebben aangeschaft, verwerken we volgens het afschrijvingsbeleid dat in de Nota Investeren en Afschrijven. Deze nota is vastgesteld op 4 januari 2011.

In de raadsvergadering van 4 februari 2014 is de nota wijzigingen investering- en afschrijvingsbeleid, met betrekking tot riolering, vastgesteld.

Het BBV schrijft hierbij voor dat deze werkwijze ook expliciet moet zijn vastgesteld door de raad. Indien dat niet het geval is, moeten alle afschrijvingen namelijk worden berekend volgens het actuele beleid. Bij het vaststellen van het nieuwe afschrijvingsbeleid hebben we hiermee rekening gehouden.

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen:

- Investerings met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en
- Investerings met een (beperkt) economisch nut.

Investerings met een economisch nut zijn investeringen die kunnen leiden tot inkomsten. Ook kunnen dit investeringen zijn die tot het verwerven van inkomsten kunnen bijdragen.

De vraag of we de investering in zijn geheel kunnen terugverdienen is niet belangrijk voor het onderscheid.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald of kosten die we gemaakt hebben om de activa te maken. De kosten verminderen we met afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Materiële vaste activa met economisch nut

Materiële vaste activa waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald of kosten die we gemaakt hebben om de activa te maken. Specifieke investeringsbijdragen van derden brengen we op de bedoelde investering in mindering. In die gevallen schrijven we over het saldo af.

Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Materiële vaste activa waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald of kosten die we gemaakt hebben om de activa te maken. Specifieke investeringsbijdragen van derden brengen we op de desbetreffende investering in mindering. In die gevallen schrijven we over het saldo. Deze manier van verantwoorden heet de netto-methode.

We starten met de afschrijving, op het moment dat we een investering in gebruik nemen. We schrijven de investering lineair af (met gelijke bedragen per jaar).

De investeringen schrijven we af over een periode die is vastgesteld in de Nota Investeren en Afschrijven.

Bij de berekening van de afschrijving houden we rekening met een eventuele restwaarde. Hierop zijn de volgende uitzonderingen:

- afschrijvingen op rioleringen met een eventuele restwaarde.
- afschrijvingen op rioleringen, waarbij deels annuïtair wordt afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) schrijven we niet af. Bij de waardering houden we in voorkomende gevallen rekening met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructuurwerken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken schrijven we versneld af. De afschrijvingsperiode die we hanteren is hierbij niet langer dan maximaal de economische levensduur van het actief. De ondergrond van deze werken beschouwen we daarbij als integraal onderdeel van het werk (en dus ook afgeschreven). De kapitaallasten van de investeringen die we versneld afschrijven, dekken we uit de algemene reserve.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g nemen we op tegen nominale waarde. Wanneer noodzakelijk brengen we een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering.

Participaties in aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald van de aandelen. Wanneer de waarde van de aandelen structureel daalt tot onder de deze prijs, verminderen we deze waardering.

De deelneming Stadshavens Medemblik heeft activa overgedragen gekregen. Hierdoor is de waarde van de deelneming met € 702 toegenomen.

Bijdragen aan activa van derden activeren we (volgens artikel 61 BBV). Deze bijdragen activeren we op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen schrijven we af. Dit doen we in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De voorraden bestaan uit grond- en hulpstoffen onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie) en gereed product en handelsgoederen (reisdocumenten en rijbewijzen).

De voorraad grond- en hulpstoffen waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald en bijkomende kosten. Wanneer van toepassing waarderen we deze voorraden af tegen lagere marktwaarde.

De voorraad onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie) waarderen we tegen prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald en bijkomende kosten. Winsten nemen we bij gedeeltelijke of gehele afsluiting van de grondexploitaties. Voor een verwacht verlies van een grondexploitatie nemen we een voorziening ter grootte van het verwachte resultaat tegen contante waarde in het betreffende boekjaar. De voorziening komt ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie. Het verwachte resultaat op contante waarde bepalen we op basis van een actualisatie van de grondexploitaties. Deze actualisatie baseren we op inzichten, aannames en veronderstellingen van begin 2016. Dit betreft een inschatting die omgeven is door de nodige risico's en onzekerheden die we periodiek herzien.

De voorraad gereed product en handelsgoederen waarderen we tegen de prijs die we in het verleden op het moment van aanschaf hebben betaald en wanneer van toepassing met bijkomende kosten.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen waarderen we tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid hebben we een voorziening in mindering gebracht. De debiteuren belastingen, bijstand en overige debiteuren zijn inhoudelijk beoordeeld op kans van invordering. Op basis van deze beoordelingen hebben we de stand van de voorzieningen bepaald.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa nemen we tegen nominale waarde op.

Vaste passiva

Onder vaste passiva verstaan we het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden van leningen met een looptijd langer dan een jaar.

In de raadsvergadering van 3 januari 2011 heeft de gemeenteraad de Nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld. Deze nota volgt het BBV wat betreft het onderscheid in algemene reserves, bestemmingsreserves en overige bestemmingsreserves. Ook het begrip voorzieningen wordt hierin nader toegelicht. In de raadsvergadering van 20 juni 2012 is de nieuwe nota reserves en voorzieningen vastgesteld.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgens uit de jaarrekening.

Voorzieningen

Hieronder nemen we bedragen op om te kunnen voldoen aan verplichtingen die in de toekomst (kunnen) ontstaan. De voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Pensioenvoorzieningen waarderen we tegen de contante waarde (De contante waarde van een bedrag is de huidige waarde van een geldbedrag dat pas in de toekomst beschikbaar is).

Vaste schulden

Hieronder staan opgenomen de leningen met een looptijd langer dan een jaar. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

Onder vlottende passiva verstaan we schulden die we binnen een jaar moeten betalen en schulden waar we nog geen factuur voor hebben ontvangen. De vlottende passiva waarderen we tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

De gemeente heeft voor een aantal leningen een waarborg verstrekt. Van deze waarborgen hebben we onderaan de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Indien nodig is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijvende (financiële) verplichtingen

In de toelichting op de balans geven we een zo precies mogelijk beeld van de verplichtingen die de gemeente is aangegaan, maar niet uit de balans blijken. Voorbeelden hiervan zijn: langlopende onderhoudscontracten inzake automatisering, telefoniecontracten en leasecontracten.

3.3.2. Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1 Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar:

	Boekwaarde 31-12-2015	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Verschui- vingen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2016
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	103	-	-	-	-	103
Bijdragen in activa van derden *	-	1.866	-	1.007	-71	-1.866	936
Totaal	-	1.969	-	1.007	-71	-1.866	1.039

Kosten onderzoek en ontwikkeling

De investeringen op dit onderdeel hebben betrekking op dienstverlening burgers en ondernemers.

Bijdragen in activa van derden

Onder de afschrijvingen staat een bedrag van € 1.795 aan extra afschrijving. Deze afschrijving betreft de kosten van accommodatiebeleid. Deze afschrijvingen hebben we gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve. Dit is conform het raadbesluit van 10 maart en 9 juni 2016. De investeringen betreffen subsidiëring achterstallig onderhoud dorpshuizen voor een bedrag van € 346, investeringssubsidie ISCM van € 71 en de afboeking van verstekte geldleningen aan dorpshuizen voor een bedrag van € 1.449.

* De verschuiving van € 1.007 betreft voor € 757 een gewijzigde rubricering als gevolg van de wijziging van de BBV met ingang van 1 januari 2016. Deze post stond tot en met 2015 gerubriceerd onder financiële vaste activa.

Daarnaast hebben we hieronder opgenomen een bijdrage aan Stichting De Dijken voor de nieuwbouw van de Gerard Majella School in Wervershoof € 250. Deze bijdrage verstrekke de gemeente in 2004. In overleg met de accountant hebben we deze post verschoven van financiële vaste activa.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen in immateriële vaste activa zijn:

	Beschikbaar krediet	Werkelijk bested 2016	Cumulatief bested 31-12-2016
Dienstverlening burgers & ondernemers	147	103	103
Bijdrage ISCM	223	71	376
Bijdragen derden	-82	-71	-153
Accommodatiebeleid	1.801	1.795	1.795
Totaal	2.089	1.898	2.121

2 Materiële vaste activa

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2015	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Verschui- vingen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2016
Gronden in erfpacht	30	-	-	-	-	-	30
Gronden en terreinen	13.739	4	-	-	-	-383	13.360
Strategische gronden	-	342	-	341	-	-	683
Bedrijfsgebouwen	10.507	-	-	-	-	-482	10.025
Schoolgebouwen	13.163	-	-	-	-	-654	12.509
Overige bouwwerken	20.862	3.494	-	-	-38	-1.695	22.623
Vervoermiddelen	211	-	-	-	-	-42	169
Machines, apparaten en installaties	1.212	172	-	-	-	-505	879
Overige materiële vaste activa	196	-	-	-	-	-41	155
Totaal	59.920	4.012	-	341	-38	-3.802	60.433

De verschuiving van € 341 betreft een gewijzigde rubricering als gevolg van de wijziging BBV met ingang van 1 januari 2016. Deze post stond tot en met 2015 gerubriceerd onder gronden niet in exploitatie.

Het totaal bedrag aan afschrijvingen bevat een bedrag van € 1.151 aan extra afschrijvingen. Deze extra afschrijvingen betreffen de kosten van buitenruimte en voorbereiding de Dres te Nibbixwoud. De raad heeft op 9 juni 2016 besloten om de lasten van deze extra afschrijvingen te dekken uit de reserve centrumplan Nibbixwoud.

Gronden en terreinen

De investering betreft de investeringen ten behoeve van woonwagendplaatsen te Medemblik.

Strategische gronden

Met ingang van 1 januari 2016 schrijft het BBV voor dat de niet in exploitatie genomen gronden moeten worden gerubriceerd onder de categorie strategische gronden. De vermeerdering op dit onderdeel betreft de boekwaarde van De Oude school Ganker te Nibbixwoud en nieuwe veld te Abbekerk. Deze gronden hebben we in 2016 overgebracht van in exploitatie genomen gronden. De verschuiving betreft het complex Assionaveld te Andijk, dit complex stond tot en met 2015 gerubriceerd onder “niet in exploitatie genomen gronden”.

Overige bouwwerken

De investering betreft de realisatie van de Dres te Nibbixwoud € 3.494. De ontvangen subsidie € 38 van de provincie hebben we in mindering gebracht op de investeringen van de Dres te Nibbixwoud.

Machines, apparaten en installaties

De investering betreft de kosten van vervangingsinvesteringen ICT-2016 € 74, meubilair ten behoeve van het nieuwe werken € 40, schone archief € 5 en aanschaf van materieel voor de buitendienst € 53.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut zijn:

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2016	Cumulatief besteed 31-12-2016
Centrumplan Nibbixwoud	8.800	3.494	6.600
Bijdrage derden	-	-38	-388
Woonwagengstandplaatsen II Medemblik	566	3	515
Verkoop gronden	-230	-	-77
Meubilair het nieuwe werken	50	40	56
Materieel buitendienst	300	53	172
Investeringen ICT	210	74	74
Totaal	9.696	3.626	6.952

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met economisch nut waarvoor we heffingen kunnen heffen:

	Boekwaarde 31-12-2015	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2016
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken *	11.020	1.152	-	-248	-1.443	10.481
Totaal	11.020	1.152	-	-248	-1.443	10.481

* Het bedrag van afschrijvingen (€ 1.443) bevat een bedrag van € 138 aan extra afschrijving. Deze afschrijving betreft de kosten van baggeren en saneren havens. De raad heeft op 7 juli 2016 besloten om de lasten van deze afschrijving te dekken uit de reserve kapitaalgoederen. Ook is in het bedrag van afschrijvingen begrepen de afschrijvingskosten van investeringen riolering ad € 647. Deze afschrijving is conform de notitie investeren en afschrijven die door het college op 4 december 2014 is vastgesteld.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut waarvoor we heffingen kunnen heffen, zijn:

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2016	Cumulatief besteed 31-12-2016
Vervanging diverse rioleringen	3.509	647	819
Rivierencruise-faciliteit	302	129	308
Bijdrage derden	-151	-60	-149
Baggeren & saneren havens	1.271	376	376
Bijdrage derden	-748	-188	-188
Totaal	4.183	904	1.166

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2015	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2016
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	816	103	-	-4	-110	805
Totaal	816	103	-	-4	-110	805

Onder de afschrijvingen staat een bedrag van € 71 aan extra afschrijvingen. Deze afschrijvingen betreffen de kosten van aanleg midgetgolfbaan te Medemblik en we dekken deze kosten door de reserve bovenwijkse voorzieningen. Dit is gelijk aan het raadsbesluit van 9 juni 2016.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut zijn:

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2016	Cumulatief besteed t/m 2016
Reconstructie Oosteinderweg	1.525	27	27
Vorbereiding glasvezelnetwerk	63	6	53
Subsidie	-63	-4	-52
Midgetgolfbaan Emmapark	70	70	71
Totaal	1.595	99	99

Voor diverse projecten hebben we bijdragen in de investeringskosten van de Provincie ontvangen. Deze bijdragen staan opgenomen in de kolom bijdragen van derden.

3 Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa is:

	Boekwaarde 31-12-2015	Vershui- vingen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen/ aflossingen	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2016
Kapitaalverstrekkingen							
aan deelnemingen	975	-	-	-	-	-	975
Leningen aan woning- bouwcorporaties	6.639	-	-	-	-755	-	5.884
Overige langlopende leningen u/g	5.201	-250	-	-	-374	-1.449	3.128
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	2.734	-	492	-468	-	-	2.758
Bijdragen aan activa in eigendom van derden *	757	-757					-
Totaal	16.306	-1.007	492	-468	-1.129	-1.449	12.745

In de kolom afschrijvingen/aflossingen zijn de reguliere aflossingen opgenomen.

Overige langlopende leningen u/g

Hieronder is per 31-12-2015 opgenomen een bijdrage aan Stichting De Dijken voor de nieuwbouw van de Gerard Majella School in Wervershoof. Deze bijdrage verstreekte de gemeente in 2004. In overleg met de accountant hebben we deze post verschoven en staat deze post nu opgenomen onder de immateriële vaste activa.

De afwaardering betreft de afboeking van versterkte geldleningen aan dorpshuizen. Deze afboeking heeft betrekking op het accommodatiebeleid dorpshuizen. In de raadsvergadering van 10 maart 2016 heeft de raad hiervoor krediet beschikbaar gesteld.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Met ingang van 1995 is 50% van het door Bouwfonds Nederlandse Gemeenten aan de gemeente uitgekeerde dividend gestort in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVH).

Het Bouwfonds verdubbelt deze stortingen en met het totaalbedrag kunnen particulieren, o.a. door middel van het verstrekken van laagrentende leningen, worden gestimuleerd hun woningen te verbeteren. De door gemeente gestorte, nog niet doorgeleende, gelden kunnen op elk gewenst moment weer aan het fonds worden onttrokken. De verminderingen houden verband met de aflossing van de geldleningen.

De gepresenteerde vermeerderingen betreffen verstreekte laagrentende leningen in het kader van woningverbetering.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

* De verschuiving van € 757 betreft een gewijzigde rubricering als gevolg van de wijziging van de BBV met ingang van 1 januari 2016. Deze is met ingang van 2016 gerubriceerd onder immateriële vaste activa.

VLOTTENDE ACTIVA**4 Voorraden**

De uitsplitsing van de voorraden is als volgt:

	Balanswaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2016	Balanswaarde 31-12-2016
Grond- en hulpstoffen:			
- In exploitatie genomen bouwgronden	9.642	13.293	8.003
- Reisdocumenten en rijbewijzen	5	5	8
Totaal	9.647	13.298	8.011

Het verloop van de boekwaarde van de in exploitatie genomen bouwgronden is:

	Balanswaarde 31-12-2015	Ver- schuiving	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Verlies- neming	Boek- waarde 31-12-2016
Abbekerk	699	-286	36	-	-34	415
Andijk	1.262	-341	142	-65	-117	881
Hauwert	683	-	23	-197	-	509
Medemblik	1.867	-	453	-155	5	2.170
Midwoud	2.521	-	-79	-1.007	-	1.435
Nibbixwoud	11	-55	128	-	-	84
Opperdoes	229	-	9	-	-	238
Sijbekarspel	524	-	18	-252	-	290
Wervershoof	2.003	-	179	-87	-	2.095
Wognum	2.129	-	967	-753	-	2.343
Bedrijventerrein A7	3.217	-	84	-73	-	3.228
Totaal	15.145	-682	1.960	-2.589	-146	13.688
Faciliterende GREX *	-					-395
	15.145					13.293
Voorziening verliezen	-5.503					-5.290
Balanswaarde	9.642					8.003
Nog te maken kosten						20.928
Nog te verwachte opbrengsten						32.981
Verwacht voordelig resultaat						4.050

De boekwaarde per 1 januari is € 15.145.

Na aftrek van getroffen voorzieningen ad € 5.503 bedraagt de balanswaarde per 1 januari € 9.642.

*De faciliterende GREX betreft de te verhalen kosten op private partijen. Dit betreft kosten voor bestemmingswijzigingen zoals onderzoek, de aanleg van voorzieningen en dergelijke. Deze private partijen zijn zelf in het bezit van bouw kavels. Het bedrag van € 395 is tevens opgenomen als overlopende activa.

De vermeerderingen betreffen kosten voorbereiding, bouw- en woonrijpmaken, rentebijschrijvingen en toegerekende apparaatskosten.

Het BBV schrijft voor om voor complexen waarvan nu al kan worden ingeschat dat deze verliesgevend zijn een voorziening te vormen. Voor de volgende complexen troffen we voorzieningen:

Plaats	Omschrijving	Stand 31-12-2015	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Stand 31-12-2016
Abbekerk	Nieuwe Veld	411	-	-411	-
	Dorpsstraat	-	306	-	306
Andijk	Fruittuin	108	-	-108	-
Medemblik	Weeshuis	509	-	-	509
Midwoud	Tripkouw II en III	1.200	-	-	1.200
Sijbekarspel	Molenwei Zuid	112	-	-	112
Wervershoof	De Tegel	601	-	-	601
Wognum	Boogerd	217	-	-	217
	Hieronymus	550	-	-	550
	Grietje Slagterlaan	300	-	-	300
	Bloesemgaerde noord	494	-	-	494
	Overspoor Oost II	1.001	-	-	1.001
Totaal		5.503	306	-519	5.290

5 Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Het verloop van de boekwaarde van de uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder is:

	Balans- waarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2016	Voorziening on- inbaarheid	Balans- waarde 31-12-2016
Vorderingen op openbare lichamen				
- Debiteuren	4.805	5.260	-	5.260
- Schatkistbankieren	689	1.474	-	1.474
Subtotaal	5.494	6.734	-	6.734
Overige vorderingen:				
- Debiteuren belastingen	754	1.174	-352	822
- Debiteuren bijstand	1.476	1.755	-500	1.255
- Overige debiteuren	1.489	1.263	-134	1.129
Subtotaal	3.719	4.192	-986	3.206
Totaal	9.213	10.926	-986	9.940

De vorderingen op openbare lichamen zijn vorderingen op het Rijk, gemeenten, veiligheidsregio, de belastingdienst (inzake btw-compensatiefonds) en de provincie.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn wij verplicht om onze overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Gemeente Medemblik heeft met de BNG een contract afgesloten dat de overtollige middelen boven het drempelbedrag (€ 660) automatisch worden afgeroomd naar een bankrekening van het Rijk. Hierdoor voldoen wij automatisch aan onze verplichting om af te romen. In 2016 hadden wij een tijdelijk liquiditeitstekort. Dit betekent dat het saldo slechts incidenteel boven het drempelbedrag uitkomt. De kwartaalbedragen blijven hieronder. Voor overige informatie zie ook de paragraaf financiering.

Het openstaand saldo per 1 maart 2017 van de vorderingen op 31 december 2016 bedraagt van:

- debiteuren belastingen € 678.
- overige debiteuren € 672.

Verloop van de vorderingen op de provincie (nog te ontvangen subsidies).

	Subsidie c.f. Beschikking	Ontvangen t/m 31-12-2015	Ontvangen in 2016	Nog te ontvangen 31-12-2016
Provincie Noord-holland				
- Tekort subsidie Nieuwe haltes N-H	284	-90	-	194
- Westfries Cultureel Netwerk	12	-	-	12
Totaal	296	-90	-	206

Het bedrag van Nog te ontvangen € 206 maakt deel uit van de totale vorderingen op openbare lichamen.

6 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2016
Kassaldi	2	6
Banksaldi	690	675
Totaal	692	681

7 Overlopende activa

De overlopende activa bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2016
Vooruitbetaalde bedragen	691	216
Nog te ontvangen bedragen	833	836
Faciliterende GREX *	-	395
Overige overlopende activa	408	578
Totaal	1.932	2.025

De afname van vooruitbetaalde bedragen komt doordat in 2016 minder nota's zijn betaald die betrekking hebben op 2017 in vergelijking met het jaar ervoor.

*De faciliterende GREX betreft de te verhalen kosten op private partijen. Dit betreft kosten voor bestemmingswijzigingen zoals onderzoek, de aanleg van voorzieningen en dergelijke. Deze private partijen zijn zelf in het bezit van bouw kavels. Het bedrag van € 395 is tevens opgenomen bij in exploitatie genomen bouwgronden.

PASSIVA**VASTE PASSIVA**

In de raadsvergadering van 20 juni 2012 is de laatste versie van de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. In deze nota is vastgelegd dat de toevoeging aan de reserve havens 4,5% bedraagt van het saldo van deze reserves op 1 januari van het begrotingsjaar. Ook is in deze nota vastgelegd wat het doel van de reserve is en welke komen te vervallen.

8 Eigen vermogen

Het resultaat vorig boekjaar is gestort conform het raadsbesluit van 7 juli 2016.

Het verloop van de boekwaarde van het eigen vermogen is:

	Stand 31-12-2015	Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Vermi- dering ter dekking van afschrijving	Stand 31-12-2016
<i>Algemene reserve</i>	28.258	438	52	-1.610	-1.795	25.343
<i>Bestemmingsreserve</i>						
De Muiter	23	-	-	-23	-	-
Kapitaalgoederen	-	-	7.159	-956	-138	6.065
Kernvisies	-	-	170	-86	-	84
Breedtesport	185	-	-	-	-	185
BTW-comp.fonds	149	-	266	-	-	415
Duurzaam Medemblik	113	-	-	-4	-	109
Gemeentelijke havens	6.161	-	-	-6.161	-	-
Personeel	1.888	-	870	-618	-	2.140
Masterplan Watersport	45	-	-	-45	-	-
Lokale economie	-	-	100	-37	-	63
Volkshuisvesting	56	-	-	-	-	56
Basiskaart topografie	158	-	-	-5	-	153
Arch. Onderz. Eendracht	60	-	-	-	-	60
De Bloesem	3.929	-	-	-365	-	3.564
Sportvoorziening Wognum	251	-	-	-50	-	201
Centrumplan Nibbixwoud	5.032	-	-	-	-1.151	3.881
Asonia/AVV	2.535	-	-	-160	-	2.375
Bruggen en duikers	16	-	-	-16	-	-
Baggeren	83	-	-	-83	-	-
GVVP/wegenonderhoud	281	-	-	-281	-	-
Kernenbeleid	38	-	1	-	-	39
Muziekonderwijs	125	-	-	-50	-	75
Voormalig gemeentehuis	371	-	420	-371	-	420
Sociaal domein	-	2.629	-	-	-	2.629
Welzijnsbeleid	83	-	100	-	-	183
Onderhoud onderwijs	2.853	-	-	-	-196	2.657
	24.435	2.629	9.086	-9.311	-1.485	25.354

	Stand 31-12-2015	Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Vemin- dering ter dekking van afschrijving	Stand 31-12-2016
<i>Reserve grondexploitatie</i>						
Bouwgronden	3.256	-	-	-62	-	3.194
Bovenwijkse voorz.	645	-	-	-145	-71	429
	3.901	-	-	-207	-71	3.623
<i>Resultaat na bestemming</i>						
Resultaat 2015	3.187	-		-3.187	-	-
Resultaat 2016	-	-	2.146	-	-	2.146
	3.187	-	2.146	-3.187	-	2.146
Totaal	59.781	3.187	11.164	-14.315	-3.351	56.466

In de kolom resultaatbestemming vorig boekjaar vermelden we de toevoegingen of onttrekkingen van het resultaat van het boekjaar 2015. Onder vermindering ter dekking van afschrijving vermelden we de verminderingen in verband met extra afschrijvingen op activa.

Extra toelichting reserves:

– *Algemene reserve*

De algemene reserve maakt voor een belangrijk onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Deze hebben we nodig voor het dekken van onverwachte, niet begrote kosten.

In 2016 zijn uit deze reserve volgens besluitvorming onttrekkingen gedaan voor subsidie bibliotheek (€ 150), centrum managementplan (€ 19), bodembeheersnota (€ 13), programmabegroting BBV proof (€ 19), herdenking stormnacht Andijk (€ 20), sportvelden (€ 108), begraafplaatsen (€ 115), drugsbeleid (€ 18), projectbureau (€ 128), storting in de reserve kernvisies (€ 170), storting in de lokale economie (€ 100) en een storting in de reserve personeel (€ 750).

Ook is er een onttrekking gedaan ter dekking van kosten van investeringen accommodatiebeleid (€ 1.795). Het jaarrekeningresultaat 2015 na bestemming is conform besluitvorming aan deze reserve toegevoegd. De toevoegingen bestaat uit de omslagbijdrage Westfrisiaweg (€ 52).

Bestemmingsreserves

– *De Mui ter*

Is bestemd om het structurele tekort van de exploitatie van het multifunctionele centrum De Mui ter in Medemblik te dekken. In 2016 is het restant van € 23 onttrokken, deze reserve komt te vervallen.

– *Kapitaalgoederen*

Is bestemd om de kosten van beheer en onderhoud kapitaalgoederen te dekken.

De toevoeging betreft de storting uit de reserve gemeentelijke havens (€ 6.161), reserve bruggen en duikers (€ 16), reserve baggeren (€ 83) en de reserve GVVP/wegenonderhoud (€ 281). Daarnaast is vanuit de exploitatie € 320 toegevoegd, deze toevoeging komt voort uit de niet bestede kapitaallasten Oosteinderweg en een storting vanuit de exploitatie van € 298. Uit deze reserve zijn de kosten van onderhoud havens (€ 206), desintegratiekosten (€ 73), onderhoud wegen (€477), verkeersmaatregelen (€ 150), baggeren (€ 138) en onderhoud bruggen (€ 50) betaald.

– *Kernvisies*

Heeft als doel het dekken van eenmalige kosten van specifieke projecten die voortvloeien uit het programma leefbaarheid. De toevoeging betreft een storting uit algemene reserve. De onttrekking betreft de gemaakte kosten.

– *Breedtesport*

Heeft als doel om de kosten van een bewegingsconsulent te kunnen dekken.

– *BTW-compensatiefonds (BCF)*

Meer of minder uitgaven uit het BCF verrekent het Rijk met het gemeentefonds. Dit kan leiden tot fluctuaties in de algemene uitkering die wij van het Rijk ontvangen. Om deze op te kunnen

vangen hebben we deze reserve ingesteld. De toevoeging betreft een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds als gevolg van minder declaratie BTW door gemeenten.

- *Duurzaam Medemblik*
Heeft als doel om de kosten van het uitvoeren van campagnes te dekken.
- *Gemeentelijke havens*
Is in het verleden gevormd uit de bijdrage die eind jaren tachtig van het rijk is ontvangen voor afkoop van het eeuwig durend onderhoud bij overname van de havens door de gemeente. De onttrekking van € 6.161 betreft de storting in de “reserve kapitaalgoederen”. Deze reserve heffen we met ingang van 1 januari 2017 op.
- *Personeel*
is bestemd om de kosten van boventallig personeel en garantietoelagen die voortvloeien uit het functieboek te dekken. De toevoeging betreft de storting uit de algemene reserve voor het dekken van kosten van het doorontwikkelen van de organisatie conform het raadsbesluit “organisatieontwikkeling” van 10 maart 2016. De onttrekking betreft de gemaakte kosten van bovenformatief personeel. Daarnaast is € 187 onttrokken voor de kosten welzijnsbeleid en de verlaging van de belastingdruk.
- *Masterplan Watersport*
Heeft als doel de fluctuaties in de jaarlijkse exploitatiekosten op te vangen. De onttrekking betreft de gemaakte kosten. Deze reserve heffen we met ingang van 1 januari 2017 op.
- *Lokale economie*
Heeft als doel het uitvoeren van de lokaal economische uitvoeringsagenda. De toevoeging betreft een storting uit de algemene reserve. De onttrekking betreft de gemaakte kosten.
- *Volkshuisvesting*
Heeft als doel de kosten te dekken die voortvloeien uit initiatieven voor volkshuisvesting. Deze reserve is in 2003 gevormd door vrijvallende Besluit woninggebonden subsidie (BWS) gelden. De raad heeft besloten om deze reserve te voeden uit de legesopbrengsten die vergunninghouders betalen voor onttrekking, samenvoegen of omzetting van woonruimten.
- *Basiskaart topografie*
Is bestemd om kosten van de basisregistratie grootschalige topografie te dekken.
- *Archeologisch onderzoek Eendracht*
Is bestemd om de kosten van archeologische onderzoek de Eendracht te dekken.
- *De Bloesem*
Is bestemd om het structurele tekort van de exploitatie van het multifunctionele centrum De Bloesem in Wognum te dekken.
- *Sportvoorziening Wognum*
Is primair bedoeld om de gemeentelijke bijdrage te dekken van verplaatsing van buitensport accommodaties in de kern Wognum. De vermindering betreft de dekking van de bijdrage in de investeringsplannen van het International Sailing Center in Medemblik.
- *Centrumplan Nibbixwoud*
Heeft als doel de kosten te dekken voor het realiseren van de dorpsaccommodatie in Nibbixwoud. De onttrekking betreft de dekking van de eenmalige voorbereidingskosten en buitenruimte die gemaakt zijn voor het realiseren van het plan.
- *Asonia/AVV*
Is bestemd ter dekking van de kapitaallasten.
- *Bruggen en duikers*
Is bestemd om de lasten van onderhoud bruggen & duikers te dekken. De onttrekking betreft de kosten van vervanging brug Kleingouw te Andijk en Simon Koopmanstraat te Wervershoof. De onttrekking van € 16 betreft de storting in de “reserve kapitaalgoederen”. Deze reserve heffen we met ingang van 1 januari 2017 op.
- *Baggeren*
Deze reserve heeft als doel de lasten voortvloeiende uit het waterplan te dekken. De onttrekking van € 83 betreft de storting in de “reserve kapitaalgoederen”. Deze reserve heffen we met ingang van 1 januari 2017 op.
- *GVVP/wegenonderhoud*
Deze reserve heeft als bestemming de lasten voortvloeiende uit het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) te dekken. De onttrekking van € 281 betreft de storting in de “reserve kapitaalgoederen”. Deze reserve heffen we met ingang van 1 januari 2017 op.
- *Kernenbeleid*

Heeft als doel de kosten voortvloeiende uit het leefbaarheids- en kernenbeleid te dekken. De toevoeging betreft de storting ten laste van de exploitatie.

- *Muziekonderwijs*
Heeft als doel de korting op de subsidie beschikbaar voor muziekonderwijs over de komende jaren te egaliseren.
- *Voormalig gemeentehuis*
Is bestemd om de exploitatielasten van het voormalig gemeentehuis in Medemblik tot verkoop te dekken. De toevoeging betreft een storting ten laste van de exploitatie. De onttrekking betreft de gemaakte kosten.
- *Sociaal domein*
Heeft als doel om eventuele tekorten op de uitvoering van de decentralisaties AWBZ en Jeugdzorg te kunnen dekken. De toevoeging betreft de resultaatbestemming 2015.
- *Welzijnsbeleid*
Heeft als doel om de kosten van het welzijnsbeleid te dekken. De toevoeging betreft een storting ten laste van de exploitatie.
- *Onderhoud onderwijs*
Heeft als doel om de kosten van onderhoud schoolgebouwen te dekken. De vermeerdering betreft de storting uit de algemene reserve. De vermindering betreft de dekking van afschrijvingslasten.

Reserve grondexploitatie

- *Bouwgronden*
Vormt een eerste buffer voor het opvangen van risico's voortvloeiende uit de diverse grondexploitaties. Uit de reserve zijn de kosten van projectleider verkoop vastgoed (€ 40) en de kosten van projectassistent woningbouw (€ 22) gedekt.
- *Bovenwijkse voorzieningen*
Deze reserve zetten we in voor het dekken van kosten van voorzieningen die een relatie hebben met meerdere nieuwe (grond) exploitatiegebieden. Uit deze reserve zijn onttrekkingen verwerkt ter dekking van kosten aanleg midgetgolfbaan (€ 71), verplaatsen fietspad Schepenvijk te Medemblik (€ 37), onderhoud groene sportvelden (€ 58) en een bijdrage roeivereniging de Kogge (€ 50).

9 Voorzieningen

De opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende componenten:

	Stand 31-12-2015	Toevoe- gingen	Vrijval	Aanwending	Stand 31-12-2016
<i>Onderhoudsvoorziening</i>					
Gemeentelijke gebouwen	395	1.247	-	-1.178	464
Onderhoud en personeel havens	1.050	-	-	-514	536
<i>Egalisatievoorziening</i>					
Sportvelden	433	93	-	-	526
Oosteinde 1 Opperdoes	20	-	-	-	20
<i>Pensioenvoorziening wethouders</i>	2.155	681	-	-63	2.773
<i>Door derden beklemde middelen</i>					
Onderhoud riolering	12.693	233	-	-	12.926
Brug Moddersloot Wervershoof	19	-	-	-	19
Parkeren	-	11			11
Totaal	16.765	2.265	-	-1.755	17.275

Extra toelichting voorzieningen:

- *Gemeentelijke gebouwen*
Heeft als doel de onderhoudskosten van de gemeentelijke gebouwen te egaliseren. In 2016 hebben we het beheerplan gemeentelijke gebouwen geactualiseerd. De geraamde kosten (€ 1.237) van onderhoud aan gemeentelijke gebouwen hebben we gestort in deze voorziening. De werkelijke kosten (€ 1.166) zijn onttrokken uit deze voorziening.
- *Onderhoud en personeel havens*
Heeft als doel om de kosten van onderhoud en personeel aan de Stadshavens Medemblik BV te compenseren zoals overeengekomen. De aanwending betreft de jaarlijkse compensatieverplichting.
- *Sportvelden*
Heeft als doel het meerjarig onderhoud van de gemeentelijke sportvelden gelijkmatig te verdelen. De toevoeging van € 93 betreft de geraamde storting aan deze voorziening.
- *Oosteinde 1 Opperdoes*
De toevoeging betreft de ontvangen bijdrage voor nog te maken kosten voor het complex Oosteinde 1 Opperdoes.
- *Pensioenvoorziening wethouders*
Heeft als doel toekomstige pensioenaanspraken van (voormalige-) wethouders te dekken. In 2016 is opnieuw een berekening gemaakt hoe groot deze voorziening per 31 december 2016 moest zijn. Hieruit vloeide een extra storting van € 681 voort. De aanwending betreft de lasten van de gepensioneerden.
- *Onderhoud Riolering*
Heeft als doel de kosten voor het in goede staat houden van de gemeentelijke riolering te egaliseren. In de raadsvergadering van 8 december 2016 is het gemeentelijk rioleringsplan 2017 - 2021 vastgesteld. De toevoeging van € 233 betreft het voordelig saldo op het product riolering. In deze toevoeging zijn de kosten van afschrijving op de investering ad € 647 verrekend (zie ook de toelichting op pagina 106).
- *Brug Moddersloot Wervershoof*
Heeft als doel de kosten van aanleg van een brug over de Moddersloot in Wervershoof te dekken. De brug is nodig voor de ontsluiting van de toekomstige wijk De Tegel.

10 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de opgenomen langlopende schulden is:

	Stand 31-12-2015	Vermeer- deringen	Af- lossingen	Stand 31-12-2016
Onderhandse leningen	23.440	-	-3.010	20.430
Waarborgsommen	194	48	-67	175
Totaal	23.634	48	-3.077	20.605

De totale rentelast over de onderhandse leningen bedroeg € 760.

11 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het saldo schulden < 1 jaar betreffen voornamelijk de per balansdatum nog te betalen nota's. Per 1 maart 2017 was hiervan € 4.743 betaald.

12 Overlopende passiva

Conform artikel 49 BBV zijn door de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden voorschotten op specifieke uitkeringen opgenomen onder overlopende passiva.

De overlopende passiva worden als volgt gespecificeerd:

	Stand 31-12-2015	Stand 31-12-2016
Vooruit ontvangen bedragen	84	101
Vooruit ontvangen van het Rijk	13	19
Vooruit ontvangen van Provincie	35	886
Nog te betalen bedragen	4.816	4.917
Overige overlopende passiva	1.029	1.757
Totaal	5.977	7.680

De specificatie van de vooruit ontvangen bedragen van het Rijk is:

Omschrijving	Stand 31-12-2015	Toevoe- gingen	Beste- dingen	Stand 31-12-2016
Onderwijsachterstandenbeleid	13	70	-64	19
Totaal	13	70	-64	19

De specificatie van de van Provincie vooruit ontvangen bedragen is:

Omschrijving	Stand 31-12-2015	Toevoe- gingen	Beste- dingen	Stand 31-12-2016
Tussenrek. voorschotten subs.	45	1.118	-277	886
Energiesubsidies	-10	10	-	-
Totaal	35	1.128	-277	886

De toename van het saldo overige overlopende passiva bestaat grotendeels uit de reservering vakantietoeslag in het kader van het IKB (€ 495) en de verwachte aanslag VPB (€ 190).

Waarborgen

De in de balans opgenomen bedragen voor verstrekte waarborgen aan natuurlijk- en rechtspersonen worden als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd:

Organisatie	Aard/ Omschrijving	Oorspronke- lijk bedrag	Rente- percentage	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2016
Stg. bejaardenzorg WGM	Renovatie keuken	272	7,15	33	22
Stichting Jomegini	Bouw clubgebouw	120	5,10	56	50
Stg. Dorpshuis Sijbek.	Uitbreiding dorpshuis de Vang	46	7,10	3	1
Tennisver. 't Gouwtje	Bouw clubgebouw	68	7,00	14	9
HVO	Hypotheken personeel	1.352	div.	854	852
Stg. Museumstoomtram	Restauratie stoomtramstation	264	1,50	136	131
West-Friese Zorggroep de Omring		1.271	5,54	302	242
Stg. Sport en Cultuur		200	5,80	96	85
Sporting Andijk	Nieuwbouw kleedkamer	70	4,60	14	9
Borgstelling 100%		3.663		1.508	1.401
Overgedragen leningen aan WSW		151.040	div.	62.388	60.721
Totaal		154.703		63.896	62.122

Voor bovenvermelde leningen staat de gemeente 100% garant, met uitzondering van:

- WSW; Voor deze lening heeft een gemeente een achtervang functie voor 50%.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente Medemblik is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende huur- en leasecontracten. De belangrijkste van deze verplichtingen zijn:

- Huurovereenkomst Zwaagdijk-Oost 205
- Uitbestedingsovereenkomst brug- en sluisbediening havens Medemblik
- Samenwerkingsovereenkomst Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord
- Overeenkomst schoonmaakonderhoud
- Overeenkomst onderhoud groenvoorziening
- Overeenkomst wegen goten
- Overeenkomst schouw en onderhoud bermen
- Licenties software

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	659			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	627	638	620	623
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	32	22	39	37
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	87.928			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	87.928			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	659			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	57.096	58.030	57.079	57.304
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	627	638	620	623

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal. De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden. Gedurende het jaar is het drempelbedrag niet overschreden.

3.3.3. Toelichting onvoorzien

In de programmabegroting 2016 was € 40 beschikbaar voor het dekken van onvoorziene uitgaven. In 2016 heeft de raad besloten om de volgende kosten uit onvoorzien te dekken:

Leerlingenvervoer Nieuwkomersklas Medemblik	€ 20
Ten gunste van exploitatie	<u>€ 20</u>
Totaal	€ 40

3.3.4. Toelichting begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidcontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het BADO (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.”

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dienen de afwijkingen in de jaarrekening ten opzichte van de ontwerpbegroting en de begroting na wijziging goed herkenbaar te worden opgenomen en toegelicht. Uitgangspunt is dat begrotingsafwijkingen en overschrijdingen van investeringen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad vastgestelde beleid is gebleven niet strijdig zijn met het budgetrecht. Het college heeft dan immers gehandeld binnen de afspraken die met de raad zijn gemaakt, alleen door externe en/of onvoorziene omstandigheden zijn de uitgaven of investeringen hoger uitgevallen. Zover mogelijk worden de begrotingswijzigingen die gedurende het jaar al bekend waren tijdens het jaar zelf nog aan de raad voorgelegd. Afwijkingen waarbij dat niet mogelijk was, worden in de jaarrekening goed toegelicht door bijvoorbeeld te verwijzen naar raadsbesluiten of informatieverstrekking aan de raad. Zo maakt het college duidelijk waarom hij vindt dat de afwijkingen passen binnen het door de raad vastgestelde beleid.

Door het vaststellen van de herfstnota zijn er weinig substantiële begrotingsafwijkingen. Daar waar toch nog verschillen geconstateerd zijn, worden die hieronder toegelicht. De commissie BBV maakt daarbij onderscheid tussen zeven verschillende soorten begrotingsoverschrijdingen. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar hun mening als rechtmatig en onrechtmatig wordt beoordeeld door de accountant.

Bij de jaarrekening vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking
- de relatie met de prestaties
- de passendheid in het beleid
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking)
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan de raad
- eventueel de mate van verwijtbaarheid

Voor het bepalen van de begrotingsrechtmatigheid stelt de raad van de gemeente Medemblik het volgende normenkader vast:

	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
1	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend		X
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar de accountant stelt ondubbelzinnig vast dat die:		
2.1	- in de laatste rapportage(s) verwerkt had kunnen worden;		X
2.2	- niet in de laatste rapp. verwerkt had kunnen worden	X	
3	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet	X	
4	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerd) overschrijding.	X	
5	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluiten genomen.		X
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing).		
6.1	- geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar;		X
6.2	- geconstateerd na verantwoordingsjaar.	X	
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		
7.1	- jaar van investeren;		X
7.2	- afschrijving- en financieringslasten in latere jaren.	X	

Programma	Toelichting	Overschrijding	Categorie
1. Burger en Bestuur	Betreft diverse kleine overschrijdingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn geconstateerd.	85	2.2
1. Verkeer, vervoer en waterstaat	Diverse kleine overschrijdingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn geconstateerd.	16	2.2
8. Volksgezondheid en Milieu		9	2.2

Programma	Toelichting	Overschrijding	Categorie
9. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	Diverse overschrijdingen vanuit grondexploitaties die worden gecompenseerd door grondverkoop en bijboeking op het onderhanden werk.	2.649	3

Analyse begrotingsafwijkingen reserves

De afwijkingen met betrekking tot de reserves zijn voornamelijk het gevolg van uitgaven dan geraamd waardoor de onttrekkingen ook lager zijn uitgevallen en de verwerking van mutaties op grond van eerdere besluitvorming. Voor een nadere toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar pagina 95.

Analyse begrotingsafwijkingen investeringen

	Omschrijving	Krediet	Cumulatief besteed	Afwijking	Categorie
1	Oude school Ganker Nibbixwoud		56	56	2.2
2	Nieuwe veld Abbekerk		286	286	2.2
3	Rivieren-cruise faciliteit	302	308	6	2.1
4	Meubilair nieuwe werken	50	56	6	2.2

De overschrijdingen bij investeringen, ten opzichte van het beschikbaar gesteld krediet, vallen binnen de bandbreedte en worden dan ook niet toegelicht.

3.3.5. Overzicht afgesloten kapitaalinvesteringen

	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed 2016	Cumulatief besteed 2016
Rivierencruise faciliteit	302	129	309
Subsidie	-151	-60	-149
Vorbereiding glasvezelnetwerk	63	6	53
Subsidie	-63	-5	-52
Aanleg midgetgolfbaan Emmapark Medemblik	70	71	71
Stationsbuurt 1 Benningbroek	650	-	479
Eenmalige bijdrage ISCM	223	71	376
Subsidie	-	-71	-153
Riolering 2015	3.225	10	182
Riolering 2016	284	627	637
Meubilair nieuwe werken	50	40	56
Vervanging investeringen ICT 2016	50	52	52
Vervanging meubilair buitendienst 2015	150	37	156
Totaal	4.853	907	2.017

3.3.6. Overzicht incidentele baten en lasten

Programma	Omschrijving	Lasten/baten
1	Liquidatie SOW	-10
	Digitaliseren van de programmabegroting	-19
	Oekraïne referendum	-36
	<i>Totaal programma 2</i>	-65
3	Verplaatsen fietspad Schepenwijk in Medemblik	-37
	<i>Totaal programma 3</i>	-37
4	Centrum managementplan - detailhandelvisie	-19
	Uitvoering lokaal economisch beleid	-37
	Plan strategie toeristische marketing	-45
	<i>Totaal programma 4</i>	-101
5	Verkoop kavels Bloesemgaerde	762
	Aanpassing en onderhoud MFC de Bloesem	-31
	<i>Totaal programma 5</i>	731
6	Herdenking Stormnacht Andijk	-20
	Bijdrage voetbalclub SEW	-50
	Bijdrage nieuwbouw loods roeivereniging de Kogge in Onderdijk	-50
	Aanleg midgetgolfbaan Emmapark Medemblik	-71
	<i>Totaal programma 6</i>	-191
7	Programma Jeugd, alcohol en drugs	-18
	Accommodatiebeleid dorpshuizen	-1.795
	Programma leefbaarheid	-86
	<i>Totaal programma 7</i>	-1.899
8	Opheffing Milieudienst Westfriesland en overschot jaarrekening 2015 RUD	47
	Bodem beheernota/kwaliteitskaart	-18
	<i>Totaal programma 8</i>	29
9	Resultaat grondexploitaties	68
	Diverse grondverkopen	68
	<i>Totaal programma 9</i>	
10	Verkoop appartementen voormalig gemeentehuis Andijk	320
	Bemensing projectbureau	-128
	Oude locaties gemeentehuis	49
	Salariskosten bovenformatief personeel	-76
	Projectleider ongebruikt vastgoed	-40
	Organisatieontwikkeling	-355
	<i>Totaal programma 10</i>	-230
Totale incidentele baten en lasten		-1.695

In onderstaande tabel staan de incidentele baten en lasten die toegevoegd dan wel onttrokken aan een reserve.

Programma	Omschrijving	Lasten/ baten	Dekking uit:
3	Verplaatsen fietspad Schepenwijk in Medemblik	37	BR
	Onderhoud wegen	338	BR
	<i>Totaal programma 3</i>	<u>375</u>	
4	Centrum managementplan - detailhandelvisie	19	AR
	Plan strategie toeristische marketing	45	BR
	Uitvoering lokaal economisch beleid	37	BR
	<i>Totaal programma 4</i>	<u>101</u>	
5	Aanpassing en onderhoud MFC de Bloesem	31	BR
	Bijdrage voetbalclub SEW	50	BR
	<i>Totaal programma 5</i>	<u>81</u>	
6	Herdenking stormnacht Andijk	20	AR
	Bijdrage nieuwbouw loods roeivereniging de Kogge in Onderdijk	50	BR
	Aanleg midgetgolfbaan Emmapark Medemblik	71	BR
	Egalisatie muziekonderwijs	50	BR
	<i>Totaal programma 6</i>	<u>191</u>	
7	Accommodatiebeleid dorpshuizen	1.795	AR
	Programma leefbaarheid	86	BR
	<i>Totaal programma 7</i>	<u>1.881</u>	
8	Bodem beheernota / kwaliteitskaart	18	AR
	Dekking taakstelling begraafplaatsen	115	AR
	<i>Totaal programma 8</i>	<u>133</u>	
10	Projectleider ongebruikt vastgoed	40	BR
	Bemensing projectbureau	128	AR
	Oude locaties gemeentehuis	-49	BR
	Salariskosten bovenformatief personeel	76	BR
	Organisatieontwikkeling	355	BR
	Verlagen lokale lasten	162	BR
	Vrijval reserve	23	BR
	Vormen van de reserve	-75	BR
	<i>Totaal programma 10</i>	<u>660</u>	
Incidentele baten en lasten gedekt uit reserves		3.422	

3.3.7. Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in 2016 een hogere totale bezoldiging heeft ontvangen dan het geldende bezoldigingsmaximum, moet de gemeente op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op de programmarekening het volgende opnemen:

- De beloning;
- De belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- De voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- De functie;
- De duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- De beloning in het voorgaande jaar;
- Een motivering voor de overschrijding van het geldende bezoldigingsmaximum.

Van Topfunctionarissen moet bovendien de naam openbaar worden gemaakt.

In €	W. Slob	A. Reus	C. Zwakman
	Secretaris	Griffier	Griffier
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Ja
<i>Bezoldiging</i>			
Bruto beloning	101.484	82.168	74.678
Belastbare onkostenvergoedingen	1.100	652	-
Beloningen betaalbaar op termijn	14.265	11.039	10.721
Totaal	116.849	93.859	85.399
Bruto beloning voorgaand jaar	109.312	85.504	82.653
Individueel WNT maximum	179.000	179.000	179.000

Er zijn geen medewerkers die meer verdienen dan het bezoldigingsmaximum.

In de jaarrekeningen 2013 tot en met 2015 is abusievelijk de bezoldiging van gewezen topfunctionarissen niet opgenomen. In onderstaande tabel worden deze bezoldigingen alsnog opgenomen.

In €	C. Zwakman	C. Zwakman	C. Zwakman	C. Zwakman
	Griffier	Gewezen topfunctionaris	Gewezen topfunctionaris	Gewezen topfunctionaris
Jaar	2013	2013	2014	2015
Duur dienstverband i	1/1 - 30/04	1/5 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging				
Bruto beloning	22.651	45.303	69.744	72.432
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	3.564	7.128	12.189	10.221
Totaal	26.215	52.431	81.933	82.653
Bruto beloning voorgaand jaar			78.646	81.933
Individueel WNT maximum	76.200	152.399	230.474	178.000

De heer Zwakman was tot en met 30 april 2013 topfunctionaris / griffier van de gemeente en is na deze functie als adviseur werkzaam bij de gemeente. Van een gewezen topfunctionaris is sprake indien de functionaris in het verleden maar na 1 januari 2013 een functie als topfunctionaris heeft bekleed, en na beëindiging van deze functie vervulling bij de instelling of rechtspersoon een functie als niet-topfunctionaris is gaan vervullen. Gedurende deze periode van functie vervulling wordt de functionaris als gewezen topfunctionaris aangemerkt. Tijdens de accountantscontrole boekjaar 2016 is geconstateerd dat de heer Zwakman in de boekjaren 2013, 2014 en 2015 ten onrechte niet is opgenomen in de WNT-verantwoording als gewezen topfunctionaris. Dit is nu hersteld door het opnemen van de gegevens over de betreffende jaren. Daarnaast is ook de bezoldiging van de heer Zwakman met betrekking tot boekjaar 2013 correct opgenomen, omdat deze verkeerd was berekend in boekjaar 2013.

3.3.8. Single information Single audit (SiSa)

Een verplicht hoofdstuk in de jaarrekening is de single informatie single audit (Sisa). Met de SiSa wordt verantwoording afgelegd over ontvangen subsidies in het boekjaar.

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017								
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06
		1	060420 Gemeente Medemblik Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	€ 5.719.925 Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 08	€ 208.958 Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijsstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 09	€ 616.377 Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijsstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 10	€ 9.778 Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 11	€ 51.008 Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 12
		2	060420 Gemeente Medemblik	€ 3.874	€ 27.133	€ 0	€ 0	€ 5.329
		3	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 13	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 14				
		4	060420 Gemeente Medemblik	€ 0				
SZW	G3		Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
SZW	G3A		€ 0 Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06
		1	060420 Gemeente Medemblik	€ 4.345	€ 99.904	€ 0	€ 106.444	€ 16.879
		2						
		3	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07	Besteding (jaar T-1) Bob inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10		
		4	060420 Gemeente Medemblik	€ 0	€ 0	€ 0		
		5						
		6						
		7						
		8						

4. Overige gegevens

4.1. Controleverklaring onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Medemblik

A. Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de gemeente Medemblik te Wognum gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2016 en de toelichting (pagina 76 tot en met pagina 96); en 2. de balans per 31 december 2016 en de toelichting (pagina 97 en 98 en pagina 104 tot en met pagina 130); 3. een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (pagina 100 tot en met pagina 103); 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 132 tot en met pagina 133).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 76 tot en met pagina 130 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in door het college vastgestelde normenkader dd. 13 december 2016 welke ter kennisgeving is aangeboden aan de raad op 30 november 2016.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2015-2018 dat is vastgesteld door de raad op 10 december 2015 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Medemblik zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1.000.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- de inleiding;
- de programmarekening, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het door het college dd. 13 december 2016 vastgestelde normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol 2015-2018 dat is vastgesteld door de raad op 10 december 2015, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle -informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 4 juli 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA

4.2. Vaststellingsbesluit

De raad van Medemblik. Gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders, besluit op 13 juli 2017:

1. De jaarrekening 2016 vast te stellen.

Het positieve resultaat ad € 2.146.000 te bestemmen door:

- a. € 1.445.000,- storten in de reserve sociaal domein
- b. € 701.000,- storten in de algemene reserve